CUMA
4
İ İNCİKÂNUN
1936

TANEVİ
İstanbul Ankara Caddesi
TELEFON: 24318, 24319, 24310
TELGRAF: TAN, İSTANBUL
İKİNCİ YIL — No. 587
5 KURUŞ

TAN

BAŞMUHARRİRİ: AHMET EMİN YALMAN

Bugün:
Yedincide: Suçlu Çocukları Kurtarmak Istiyoruz

Hataylılar Zulme Boyun Eğmiyecekler

Istiklâl için herşeyi göze aldılar

Ölüm, tazyik, soygun

Sancakta Bütün Şiddetile Devam Ediyor

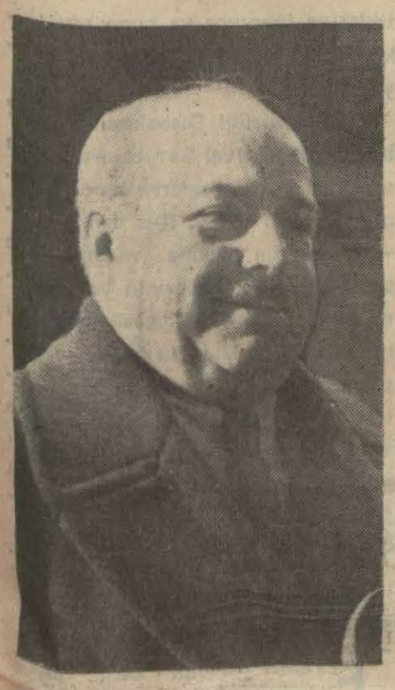

Fransanın Suriye Fevkalâde Komiseri M. dö Martel

Lübnanda da müslümanlara ateş edildi, yetmiş kişi yaralandı

Adana, 3 (TAN muhabirinden) — Son feci hâdiseler esnasında, karşılarındaki silâhlar etrafa ölüm saçarken Antakyalıların metanet ve mukavemeti bir saniye için bile sarsılmamış ve bir ağızdan heyecanla şöyle bağırmışlardır:

Yaşa Atatürk! Yaşa Hatay!

Bugün sabaha karşı Fransızlar Sancağa bin kişilik kuvvet getirdiler. Her taraf tamamen kapalıdır. Halk heyecan içindedir. Örfî idare ilân edildiği için akşam 17 den sabah sekize kadar sokağa çıkmak yasaktır.

Üç Türkün şehit edilmesi ve elli Türkün ağır yaralanması ile neticelenen hâdiselerden sonra Adalı Mehmetle Kuseyri Mustafanın umumun nefreti karşısında Antakyada kalamıyacaklarını Fransızlar anlamışlar ve bunları Şam'a kaçırmak için bir zırhlı otomobil göndermişlerdir.

Kuseyri Mustafa ile Adalı Mehmet otomobile binerken Bekir adında bir Türk genci elindeki silâhla Adalıya ateşe hazırlanmıştır. Fakat otomobilin içine girmiş bulunan Kuseyri Mustafa daha evvel davranarak mazgalın arasından gencivurmuştur.

Tevkif edildiler

Reyhaniyede bir çiftlikte hapsedilen Mürsel Abdullah ve Kadri bugün kaçmışlardır. Evvelki gün bir istihbaratçı on neferle evlerini sararak kendilerini tevkif etmişlerdi.

Hataylılar yılmaz!

Dün akşam size telgrafımı çektikten sonra Dörtyola gittim. Bu sabah Samih Azmi, Abdullah ve Kadri ile görüştüm. Şu ifadelerde bulundular:

— Sancak halkının gözü yılmasına ve zulme boyun eğmesine imkân yoktur. Antakyalılar ve İskenderunlular Türk istiklâl ve inkılâbı namına bütün Türkler gibi kanlarını dökmüşlerdir. Anavatanda istiklâl nimetinden istifade edememeleri ve millî hudut haricinde kalmaları, millî hükûmetin hâdise-

[Arkası 7 incide]

Fransanın Ağır Mes'uliyeti

Ahmet Emin YALMAN

Antakya millî davamızda biribirinden ayrı iki mesele karşısındayız. Bunlardan biri Sancağın istiklâlinin kat'î surette tahakkuk ettirilmesidir. İkincisi, bu neticenin tahakkukuna kadar geçen zamanda Hatay Türklüğünü tecavüzden korumaktır.

Davanın birinci kısmında hakkımız aşikârdır. Fakat hükûmetimiz, en haklı olduğu bir meselede bile hem davacı, hem hâkim rolü oynamak taraftarı olmadığını her zaman fiilen göstermiştir. Diğer taraf bizi zaruret vaziyetine düşürmedikçe Briyan — Kellog misakının esaslarından ayrılmayı hatıra getirmeyiz. İşimizi sulhen halletmeyi daima tercih ederiz. Bu bakımdan siyasetimiz açıktır, hiçbir gizli oyunun bu dürüst siyasette yeri yoktur.

Bunun içindir ki Fransa, ihtilâfımızın Milletler Cemiyetinde konuşulmasını ve halledilmesini teklif edince bu teklifi tereddütsüzce kabul ettik.

Meclisin hassasiyeti

Bu yol üzerinde yürürken, davanın ikinci mühim kısmını unutmadık. Millet Meclisinin 27 Ikinciteşrin tarihli içtimaında söz söyliyen hatiplerin hemen hepsi, Hatay Türklerinin acı vaziyetini ileri sürdüler ve meselenin halline kadar geçecek devre esnasında cenuptaki kardeşlerimizin korunması ve düşünülmesi lâzımgeldiğini hükûmete hatırlattılar.

Tevfik Rüştü Aras, Başvekilimizin Fransa Büyük Elçisi ile mülâkatında bu mühim mevzua ehemmiyetle te-

(Arkası 3 üncüde)

Mahmut Soydanı kaybettik

Merhum Mahmut Soydan

"Milliyet,, i kuran, on seneden fazla Başmuharrirliğini liyakatle ifa eden, bankacılıkta değerli ve büyük işler gören Siirt Meb'usu Mahmut Soydan, bir müddetten beri tedavi edildiği Fransız hastanesinde dün irtihal etmiştir. Mahmut Soydanın şahsında çok nazik ve mütevazi bir insan kaybetmiş oluyoruz. Cenazesi yarın kaldırılacaktır. "Tan,, muharririnin bu acıklı ölümü anlatan yazısı 3 üncü sayfadadır.

Ölüm Karşısında Kahkaha

Izmir, 3 (TAN Muhabirinden) — Karısı Hamideyi öldüren marangoz Mehmedin ağırcezada idamı istenildi. Suçlu, müddeiumuminin bu talebi karşısında gayritabiî kahkahalarla gülmiye başladı. Müdafaa mühleti istedi.

Filomuz Falerden Ayrılırken

Yavuzun güvertesinden Yunan kıyılarına selâm

Donanmamız Falerden çok parlak ve samimî uğurlama ile ayrıldı

Dost ve Müttefik Filolar Derin Bir Samimiyetle Selâmlaştılar

Yavuz, 3 (Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:)

Donanmamız bu sabah dokuzda Faler'den hareket etmiş ve dost Yunan donanması tarafından parlak bir surette selâmlanmıştır. Erkin gemisi ve denizaltı filomuz daha evvelden hareket etmişti.

Sekiz buçukta Atina elçimizin amiralimiz Şükrü Okanı ziyaretini müteakip Yavuz ve filotillâ demir almışlar ve Yavuz başta, filotillâ dümen suyunda, prova hattında Averof, sancakta dört Yunan muhribi olduğu halde limandan çıkmışlardır.

Her iki donanmanın küpeştelerinde asker ve muzika mevki almıştı. Sahilden beş mil mesafede Averof 17 topla donanmamızı uğurlarken Yunan torpidoları da aksi istikamette gemilerimizin pek yakınından geçerek selâmlıyorlardı.

Yavuz da 17 topla veda eylemiştir.

Donanmamız karşılıklı çalınan İstiklâl ve Yunan marşları ve askerlerin hurra sesleri arasında dost ve müttefik Yunan sularından mükemmel bir intiba bırakarak ve yine mükemmel bir intibalar uzaklaşmış ve beş deniz tayyaresinden mürekkep bir hava filosu tarafından da uzaklara kadar teşyi olunmuştur.

Her iki dost memleket sularında yaptığı ziyaretler esnasında çok derin bir dostluk, samimiyet ve hürmet gören donanmamız şanlı bayrağımızı şerefle taşımış ve denizcilerimiz Cümhuriyet Türkiyesini Atatürkün çocukları olduklarını her an minnet ve şükranla ve gururla kalblerinde taşıyarak en yüksek bir mertebede temsil etmişlerdir.

Denizcilerimiz başlarında amiralleri Şükrü Okan olduğu halde işte böyle ulvî duygu ve böyle bir iftiharla anavatana dönmektedirler.

Yunan Kara sularını terkederken amiralimizle Yunan amirali arasında gayet samimî telgraflar teati olunmuştur.

General Metaksas Meb'uslarımızla Görüştü

Atina, 3 (A.A.) — Atina ajansı bil diriyor:

Başbakan Metaksas, Atinada bulunmakta olan Büyük Millet Meclisi reis Vekili Nuri Conker ile diğer üç Türk meb'usunu kabul etmiştir. Nuri Conker ve diğer meb'uslar Elen Başbakanına Türkiye elcisi Ruşen Esref

[Arkası 7 incide]

Kabine Dün Toplandı

Ankara, 3 (A.A.) — Icra Vekilleri Heyeti bugün Başvekil Ismet Inönü'nün reisliği altında toplanarak muhtelif işler üzerinde görüşmelerde bulunmuş ve bu işlere ait kararlar vermiştir.

Fransız meclisinde matbuat kanunu kavgaya sebep oldu

Meb'uslar Biribirlerine Küfürler Edip Yumruk savurdular

Londra, 3 (Radyo) — Fransız Parlâmentosunda gürültülü, kavgalı ve çok sert bir müzakere olmuştur. Yeni matbuat kanununun müzakeresi esnasında bazı meb'uslar çok asabiyete kapılmışlar, biribirlerini ağır surette rencide edecek hareketlerde bulunmuslardır.

Paris, 3 (A.A) — Meclisin matbuat ıslahatı projesinin müzakeresine tahsis edilen bu sabahki celsesinde bazı hâdiseler olmuştur. Sağ cenahtan Hanriyo ile komünist Vayyan — Kutürie şiddetli münakaşada bulunmuşlar ve meb'us Barbo, Doriof ve Pier Bloh birbirine küfretmişlerdir. Bunları kavga edecekleri sırada muhafızlar ayırmışlardır.

Müzakere yarın ve sonra da Salı günü devam edecektir.

LEHTE, ALEYHTE

Paris, 3 (A.A) — Meclis Matbuat Kanununun müzakeresine tekrar başlamıştır. Kanunu tasvip eden iki sosyalist meb'ustan sonra bir ekalliyet meb'usu projeyi tenkit etmiş ve bunun gazeteleri tahribe matuf olduğunu söylemiştir.

Umumî müzakerenin nihayet bulduğu ilân edilerek meclis maddelerin müzakeresine geçmiştir.

HARICI SIYASET

Paris, 3 (Radyo) — Ayan Meclisi yarın haricî siyaset hakkında hükûmetin izahatını dinliyecektir. Bu münasebetle Ayan Meclisinde fırtına kopacağı anlaşılıyor. Malûmdur ki, hükûmet birkaç gün evvel Meb'usan Meclisinde bu meseleyi muvaffakıyetle atlatmıstı.

Yeni matbuat lâyihasını Meclise sevkeden Başvekil M. Blum

Havagazının Cinayeti

Izmir, 3 (TAN) — Basmahane Istasyon şefi Ibrahimin çocuğu Muzaffer, lâğımdan fışkıran havagazından zehirlenerek öldü.

Nehirler Arasında Kanal Açı'ıyor

Ankara, 3 (Tan muhabirinden) — Nafia Vekâleti bugünlerde su meselesini halleden birçok yeni kanalların açılma ve temizlenme projelerini bitirmiştir:

Malatyada Sürgü suyunun Sultan suyuna akıtılarak vaktile açılmasına teşebbüs edilen kanal projesi tamamlandı ve Sultansuyu büyük havuzunun temizlenmesine başlandı.

Erzincan ovasının sulanması için Fırat nehrinden istifade düşünülmütür.

Kesif bu yıl yapılacaktır.

Atina Mektubu

Filomuz dost sularda

Atina, (Hususi surette Atinaya giden arkadaşımızdan) — Biz Pire limanında vapurdan karaya ayak basarken, toplar atılmağa başladı:

— Türk donanması Faleron limanına giriyor, şehri selâmlıyor.

Filomuzun, büyük dostumuz Ingilterenin Malta bahrî üssüne yaptığı ziyaretten sonra Akdenizdeki diğer dostumuz ve müttefikimiz olan Yunanistanın karasularına girerken attığı bu mütekabil anlaşma ve sevgi toplarını duyduğum zaman içimde gayriihtiyarî büyük bir heyecanın kabardığını hissettim.

Medeniyetin en büyük düşmanı telâkki edilen top, tüfek ve silâhı bu suretle bir medeniyet ve insanlık müdafii, bir dostluk ve mütekabil anlaşma nişanesi haline koymuş olmak insana az bir gurur, az bir saadet mi verir?

FALERONDA

Falerona geç kalacağımdan ve donanmamızı biraz daha geç görece - ğimden dolayı içimde bir korku var. dı. Çünkü malûm ya limanlarda yolcuyu daima bir sürü merasim bek - ler: Pasaport, gümrük, para değiştirilmesi ve saire....

Fakat nasıl oldu bilmiyorum; oraya başvurdum, buraya başvur - dum, bütün bu muazzam işleri beş dakika içinde halletmek çaresini elde ederek kendimi Pirenin ilk sokağına attım:

— Bir otomobil.. Faleron... .

Otomobilde arkama yaslanamıyo - rum. Bilâkis biraz ileri doğru iğiliyorum.

İçimde bir his, şanlı filomuzu biraz daha evvel görmek hissi, beni ileri doğru uzanmağa sevkediyor.

Şoföre soruyorum:

— Faleron çok uzak mı?.

— On dakika kadar sürer .

Bereket versin şoför Türkçe biliyor ve benim bütün suallerime cevap veriyor...

Nihayet Falerondayız. Bir parktan geçiyoruz. Ve liman gözümün önün de manzarasımm bütün zenginliği ve ihtişamiyle geriniyor, uzanıyor.

TÜRK FİLOSU

İşte bir tarafta Yavuz başmı karadan yana vurmuş yatıyor, biraz ötede yine ayni safta Tmaztepe, Kocatepe, Zafer torpidoları ve tahtel - bahirlerimiz Yavuza birer müvazi yapıyorlar.

Ve sabahm ılık renkleri arasmda gemilerimizin şanlı bayrakları birer alev parçası gibi dalgalanıyor...

Limanda müthiş bir kalabalık var. Halk baştan aşağı rıhtıma dolmuş, Yavuzu, Averofun biraz ilerisinde mevki alan Türk donanmasını seyrediyor.... .

Yavuza bir an evvel kavuşmak istiyorum. Bir an evvel Akdeniz en - ginlerinden bize dostumuz İngiltere - nin sevgi ve selâmlarmı getiren kahraman bahriyelilerimizi görmek istiyorum.. .

— Yavuz...

— Yavuzis...

Yavuza doğru motörler kalkıyor. Halk Yavuzu sarmağa Yavuzu deniz ortasmda motörler, sandallarla ku - caklamağa gidiyor...

SAKIN BIR LIMAN

Ben de bir motöre atlıyorum ve Yavuza doğru yol alıyorum.

Sabahleyin liman biraz sakin gibi duruyor.

Karşıda eski Faleron kollarını denize doğru uzatmış, filomuzu kuşatıyor.... .

Faleronun yalçm kolları, denize biraz daha ilerledikçe narinleşiyor, güzel, beyaz evler, bu narin kollara dantelâdan kol kapağı oluyor.

Işte şimdi motörümüz bu muaz - zam kudretin yanımda bir fındık ka - buğu halini aldı. Denizi yalıyan merdivene bağlanıyor ve bir hamlede güverteye çıkıyoruz.

Ve artık vatandaymm...

VATANDAN UZAKTA

— Safa geldiniz? Memleketten ne haber? Ne var, ne yok? Çıktık çıkalı Türk gazetesi görmedik.

Zabitlerin ilk sualleri bu oluyor. Ve vatanı nekadar özledikleri göz - lerinden okunuyor. .

Kendilerine son haberleri verdik - ten sonra soruyorum:

— Nasıl seyahatiniz iyi geçti ya....

Hepsi birden cevap veriyor:

— Enfes!.. Bundan daha güzel, bir seyahat tasavvur etmenin imkânı var mı acaba?.

Sonra anlatıyorlar:

"— Tam program mucibince tesbit edilen saatte Malta limanına girdik.. Liman âdeta bir bayram yeri gibiydi. Her taraf baştan aşağı Türk ve İngiliz bayraklariyle donanmıştı. Bütün Malta halkının sahillere dolduğunu söylersek inanır mısınız? Bu kalabalığı gördükten sonra şehrin âdeta baştan başa boşaldığını zannedeceğimiz geldi .

BAYRAM GÜNLERİ

Maltada İngilizlerden fevkalâde ikram ve misafirperverlik gördük. Bunu tarif etmenin imkânı yoktur. Her günümüz bir bayram günü gibi geçti. Hiç İngilizce bilmiyen askerlerimiz bile, hiç Türkçe bilmiyen İngiliz askerleriyle okadar kaynaştılar ve okadar seviştiler ki...

Size bugünlerin neş'esini ve sevincini anlatamayız... „

Bütün zabitlerimiz ve bütün denizcilerimiz baştan aşağı, Akdenizdeki bu büyük İngiliz üssübahrîsinde gördükleri misafirperverliğin ve ikram mm heyecanmı hâlâ taşıyorlardı.

Bunun böyle olacağı, Türkiye ile İngiltere arasmdaki an'anevî dostluğu bilenler için zaten malûmdu. Fakat sempatinin bu dereceyi bulacağını hayali cok keskin olanlar bile evvelden teşhis edemezlerdi .

Mümtaz FAİK

Yavuz ve kardeşlerinin açık Akdenizde sevahat hatırası: Malta ufuklarında

Tütün Islah Tecrübeleri

Maltepede Tütün Inhisar Idaresinin tesis eylediği tütün tecrübe ve ıslâh enstitüsünde Türk tütünleriyle Iskeçe, Drama cinsleri arasında yapılmakta olan ıslâh tecrübeleri bu sene de muvaffakiyetle neticelenmiştir. Tütün enstitüsünde iki, üç senedenberi güzel kokulu, rengi, içimi bütün diğer tütün nevilerinden daha makbul yeni neviler elde edilmiştir. Bizde tütüncülük çok ehemmiyetli ve rekabet kabul etmez bir istikbale namzet sayılmaktadır.

G. Kâzım Dirik

Umumî müfettiş Trakyadaki ka'kınma hareketini an atıyor:

Ankarada toplanacak olan umumi müfettişler konseyine iştirak etmek üzere çağırılan Trakya ikinci umumî müfettişi General Kâzım Dirik dün akşamki ekspresle Ankaraya gitmiştir.

General Kâzım Dirik, şehrimizde kaldığı müddet zarfında müzeleri, Türkofisi, Sanayi Birliğini, Trakya Talebe Birliğini ziyaret etmiş ve muhtelif iktisadî meseleler etrafında alâkadarlarla görüşmüştür.

Genel Müfettiş Kâzım Dirik, dün kendisini Sanayi Birliğinde gören bir muharrimize şunları söylemiştir:

— Umumî müfettişlerin beş Kânunuevvel toplantısına davet edilmeleri üzerine Trakyadan ayrıldım.

Trakyanın feyizli hareketleri gözle görülür, elle tutulur sekle girdi.

Toplu çalışmanın, gayretin faydalarını ve mükâfatını elbette güzel yurt görecektir ve bundan sonra devletin daha büyük ve daha geniş tedbirleri her günümüzden daha iyi günler yaratacaktır.

GÖÇMEN EVLERI

Göçmen evleri büyük bir hızla ve her gün artan bir rakamla devam ediyor. Mevsime rağmen isler çok iyi yürüyor. Yetisen ve yetiştirilen malzeme ile yeni binalar kapandıkça misafir olan göçmenlerimiz kendi evlerine nakledıliyorlar.

Normal gidisle toprak faaliyeti devam ediyor. Sıhhat düzeni her vakitten üstünden

ARICILIK

Bugün, tam 4200 damland kovanımız vardır. Ve bunlar durmadan işliyor. Bunlardan aksıyan yüzde beş bile sayılmaz. Bunun faydasını gören ve zevkini tadan köylülerimiz 937 yılı için bir misli daha kovanlarını arttıracaklardır. Kara kovanlar bu gidisle 10 yıla kalmadan ortadan kalkacak ve yalnız bir kısım kara kovanlar ağıl için tutulacaklardır.

Bu münasebetle tekrar edeyim ki, bir kara kovan 3 - 4 kilo bal verirken, bir beyaz kovan 30 - 40 kilo veriyor. Mevsimin zengin yıllarında 60 - 70 kilo verdiği çok vakidir.

37 yılında arı ve balcıların satış kooperatifi kurulacak ve Istanbul piyasasında en ileri bal mahsulü ve balmumu muhakkak Trakyanın olacaktır.„

Bir Heyet Hıfzıssıhha Mektebinde Tetkikler Yapacak

Milletler Cemiyeti hıfzıssıha komitesini temsil eden profesörlerden mürekkep bir heyet şehrimize gelmiştir.

Ingiliz Dr. Cimson, Yugoslavyalı Dr. Istanper ve Ispanyalı Dr. Pnalogadan teşekkül eden bu heyet, dün akşam Ankaraya hareket etmiştir.

Heyet, hıfzıssıha müessese ve mektebini görmek ve tetkik etmek üzere Ankaraya gitmektedir. Buradan sonra Milletler Cemiyetine dahil olan diğer memleketlerin de hıfzıssıha müesseselerini tetkik edecektir.

Trahomlular mektepten çıkarılacak

Dün Maarif Vekâletinden bütün maarif müdürlüklerine gönderilen bir tezkerede mekteplerde trahomlu hastaların çok olduğu bildirilmiş, alınacak tedbirler hakkında talimat verilmiştir.

Bu talimata göre, tamim gelir gelmez bütün doktorlar derhal mıntakaları içindeki mekteplerde hademeden müdüre kadar bütün müstahdemin ile bütün talebeyi sıkı muayeneden geçirecekler, hattâ az şüpheli gördükleri hastaları bile ayıracaklardır. Bunlar derhal hastanelere gönderilerek orada ikinci bir muayeneden geçirileceklerdir. Bu muayenelerden sonra bulaşık trahomlu talebe derhal mekteplerden uzaklaştırılacaklar, fakat trahomlu olup ta bulaşık olmıyanların sıkı bir mürakabe altında tutulmak şartile mekteplerine devam etmelerine müsaade edilecektir.

Parasız yatılı talebeden olup kendisine trahom teşhisi konulan talebe yatılı olmak hakkını kaybedecektir.

Sıhhiye Vekâleti de bütün hastane, belediye ve hükûmet tabiplerinin bu işle alâkadar olması için alâkadarlara ehemmiyetle emir vermiştir.

Otobüs Kazalarına Karşı

Otobüs ve otomobil kazalarının son zamanlarda fazlalaşması üzerine Dahiliye Vekâleti, bütün vilâyetlere yeni bir tamim göndermiştir. Dahiliye Vekili Şükrü Kayanın imzasını taşıyan bu tamimde yeni seyrüsefer nizamnamesi neşredilinciye kadar esaslı tedbirler alınması bildirilmiştir.

Vekâlet, kazaların sebeplerini şöyle tesbit etmiştir: Makinelerin bozukluğu, şoförlerin ehliyetsizliği, bazı şoförlerin alkol ve uyuşturucu maddeler kullanması, otobüslere haddinden fazla yolcu almaları, rekabet için büyük sür'atle gitmeleri, arabalar dolu olduğu halde şehir hudutları dışında tekrar yolcu almaları...

Dahiliye Vekâleti, bilhassa büyük şehirler arasında işliyen otobüslerin ara kasabalarda değil, gidip geldikleri büyük şehirlerde muayenesini ve şehirler hududu haricinde sık sık kontrol edilmesini bildirmiştir.

Uç Otomobil Kazası oldu

Dün şehrimizde üç otomobil kazası olmuştur:

1 — Kabataş lisesinden Akif oğlu Bedri, Ortaköyde tramvaydan atlarken önüne 1928 numaralı otomobil çıkmış ve çocuğa çarparak yaralamıştır.

2 — Sipahi Ocağı karşısında oturan Müberraya, Nişantaşında 2666 numaralı otomobil çarpmış, muhtelif yerlerinden yaralamıştır.

3 — Köprüden geçen 2582 numaralı otomobil 714 numaralı amele tramvayma çarpmıştır. Otomobilin önü parçalanmış, şoför Vartan, arabasını bırakarak kaçmıştır.

Tahmil ve Tahliye Ücretleri

Iktisat Vekâleti, ihracat maddelerimizin vapura nakline kadar geçirdiği safahat ile tahmil ve tahliye ücretleri hakkında Istanbul Türkofisinden malûmat istemiştir.

Türkofis bir haftadanberi yaptığı tetkiklerini birkaç güne kadar bitirecektir.

Vekâlet, bu tetkikatı tüccarlar lehine olarak yapılacak tenzilâta esas tutmak üzere istemiştir.

Bugün Mülkiyenin Yıldönümü

Bugün Mülkiye mektebının yıldönümüdür. Ankarada büyük merasim yapılacaktır. Şehrimizde bulunan eski Mülkiyeliler de bu gece Parkotelinde bir toplantı yapacaklardır.

Bir kadın Üstkattan Düşerek öldü

Dün Mahmutpaşada feci bir kaza olmuş, bir kadın evin üst katından düşerek ölmüştür. Mahmutpaşada Çeşme sokağında oturan Remziye, evin üst kat pencerelerini temizlerken başı dönmüş, müvazenesini kaybederek sokağa düşmüştür. Kadının vücudu hurdahaş olmuştur. Remziye, hastaneye kaldırılırken yolda ölmüştür.

Su şirketi ile müzakereler bitti

Kadıköy Su şirketi ile Nafia Vekâleti mümessilleri arasında bu şirketin satın alınması için başlıyan müzakerenin esas kısımları bitmiştir. Diğer teferruat üzerindeki görüşmeler de sekiz, on güne kadar bitecektir. Evvelce Ankaraya gitmiş olan Kadıköy Elmalı Su şirkti müdürü bugün şehrimize dönecektir.

Yeni Ticaret Mümessilleri Geliyorlar

Yeni tayin edilen ticaret mümessilleriyle ajan ve ataşelerimiz pazartesi günü hep birden şehrimize geleceklerdir.

Ticaret mümessillerimiz, burada bir hafta kadar kalacaklar, tesbit edilecek bir program dahilinde her ihracat şubesine mensup tüccarları Türkofise davet ederek ayrı ayrı hasbihallerde bulunacaklardır.

İstanbulda Yeni Takas Heyeti

Takas işlerini yoluna koymak için Iktisat Vekâletinin hazırladığı proje bitirilmek üzeredir. Bu projeye göre, Istanbul, Izmir, Mersin, Ankarada birer umumî kâtibi bulunan takas ofisleri kurulacaktır. Projede, ofislerin çalışma şekilleri madde, madde gösterilmiştir.

Istanbul yeni takas heyeti, kambiyo müdürü, Ticaret Odası umumî kâtibi, Cümhuriyet Merkez Bankası müdürü, Ticaret Odasının iki mümessilinden mürekkeptir. Bugün çalışan takas heyeti memurları vazifelerinde kalacaklardır.

Kız San'at Mektepleri

Akşam Kız San'at mektepleriyle Selçuk Kız San'at ve Kadıköy Kız Enstitüsü için Maarif Vekâleti mütedavil bir sermaye vermiştir. Bu sermaye ile bu mekteplerde elbise, çamaşır, şapka, çiçek yapılacak, bu suretle talebe gördüğü dersleri tatbik etmiş olacaktır.

TAKVİM ve HAVA

4 Birincikânun CUMA

Bugünkü Hava: YAĞIŞLI

Rasat merkezlerinin tesbit ettiğine göre; bugün umumi olarak memleketimizin her tarafmda hava çok kapalı ve yağışlıdır. Küzgâr, cenup istikametinden esecektir. Fırtma devamlı olacaktır.

Dünkü hava

Dün hava kapalı geçmiştir. Zaman zaman yağmur yağmıştır. En fazla sıcaklık 9, en az 2 kaydedilmiştir. Rüzgâr saatte 20 kilometre sür'atle esmiştir.

12 nci ay	Gün: 339	Kasım: 27
1355 Hicrî		1352 Rumi
Ramazan:19		21 Ikinciteşrin
Güneş: 7,08	— Oğle:	12,04
Ikindi: 14,28	— Akşam:	16.41
Yatsı: 18,19	— Imsâk:	5,23

Siyaset âlemi

Japonyanın Noktai Nazarı

Japonya Dışbakanı bugün b yanatta bulunarak, Japonya — Almanya paktı hakkında Japonoktainazarını anlattı. Bu beyana göre Japonya ile Almanyanın hed iki memlekete giren yabancıları y kından tarassut etmek ve bunlar fesat çıkarmalarına karşı gelmekt Yoksa iki devletten biri de meselâ panyaya, yahut Çine asker gönder komünizm ile mücadele etmeyi d şünmüyor. Her demokrat memlek bu pakta girerek Almanya ve Japo ya ile teşriki mesai edebilir. Hat Sovyet Rusya Kommintern'in mes isine karşı cephe aldığı takdirde pakta iştirak etmek hakkını kazan

Japonya Dışbakanı komünizm leyhinde cephe alıp faşizme kar cephe almamanın sebebini de izah derek, bunlardan birinin beynelmil mahiyette olup faaliyetlerini başk larına yüklemiye uğraştığını, fak ötekinin sırf millî mahiyette olduğ nu anlatmıştır.

Fakat bu beyanat şüphe yok Sovyet Rusyayı tatmin etmiyecekti Bilâkis Sovyet Rusya iki taraf kendisini ihata siyasetini takip e tiklerine inanıyor ve buna mukabi kendisinin de hazır olduğunu söyli yor.

Sovyet Birliği Dışbakanı Litvino bir kaç gün evvel Sovyet ordusunu azametine işaret ederek bunu anla mış; Amiral Orloy, Rus deniz kuv vetlerinin üç misline vardığını v tahtelbahir kuvvetlerinin yedi misl ne yükseldiğini söyliyerek ayni şe ifade etmişti. Bundan başka Gen ral Khripin de Sovyet hava kuvve lerinin son sene içinde dört misli varmış olduğunu söylemiş ve bütü bunlar Sovyet Rusyanın hasımların karşı hazır olduğunu anlatmak hu susunda birleşmişlerdi.

Vaziyet iki taraf arasında gergi liğin devam ettiğini göstermektedir

Fransanın teslihatı

Fransa yeni bir deniz inşa programı hazırladı. Bu program göre Fransa 1943 senesine kadar 35,000 tonluk beş harp zırhlısın ve 10,000 er tonluk 10 kruvazöre sa hip olacaktır.

Bundan başka Fransanın hav kuvvetlerini yenilemiye karar verm olduğu daha önceden bildirilmişti.

Bir kaç gün evvel de M. Blu Fransanın Avrupada en kuvvetli dev let olduğunu anlatmış ve deniz kuv vetlerinin mütemadiyen arttığın daha sonra Fransız hava kuvvetle rinin, hiç olmazsa, diğer devletler müsavi olduğunu söylemiş, ve Fran sanın siyaset ve diplomasi bakımla rından da kuvvetli olduğunu ilâv etmişti.

Fransanın bu şekilde teslihatın ilerletmesi Almanyada tesirini gö termiş, ve bu hareket Fransa Hal Cephesinin siyasetinde derin bir t havvülün başlangıcı sayılmıştır.

Ömer Rıza DOĞRUL

BİRKAÇ SATIRLA

Hukuk Fakültesinin dört seneyi çıkarılması üzerine ikinci sınıf talebesi, Ankara Hukuk Mektebi de tahsillerini bitirmek için müracaat etmişlerdir. Fakat kayıt müddeti bi tiğinden kabul edilmemişlerdir

* * *

Yeni tuz kanunu lâyihası mec listen çıkmıştır. Lâyiha tu lada tuzun kilosunu üç kuruş olar tesbit etmiştir .

* * *

Belediye, Tramvay Şirketin müracaat ederek bütün hat larda ilâve tramvay seferleri ihd ettirmiştir .

* * *

Roma Ticaret konseyliğine tay edilen Halil Mithat, dün şeh rimize gelmiştir. Şimdilik Istanb Türkofis Müdürlüğünü vekâleten v pacaktır .

* * *

Meyvacılık mütehassısı Baden yanında yumurta ve fındık zerinde tetkikat yapan 28 kontrol stajyer bugün Trabzona gidecekler dir.

SON HABER

Ispanyada hükûmetçiler âsilere mensup 15 tayyare düşürdüler

Franko Kuvvetleri Zehirli Gaz Kullanıyor, Hükûmet Ilerliyor

Londra, 3 (Radyo) — Madrit etrafında harp bugün biraz daha şiddetlenmiştir. Tayyareler arasında çok amansız muharebeler oldu. Hükûmet kuvvetleri asilerin 15 tayyaresini düşürmeğe muvaffak olmuştur. Asilerin zehirli gaz bomba ve mermileri attığı da anlaşılmış, bu yüzden on kişi ölmüştür.

Madridi ziyaret eden Ingiliz meb'usları, Madrit müdafilerinin gaz maskelerine ihtiyaçlarını takdir ederek gaz maskesi gönderilmesi için beynelmilel teşkilâta müracaat etmişlerdir.

Asilerin elinde bulunan yerlerle, hükûmetin elinde bulunan yerler ve müstakil Katalonya

Münevverler Cephede

Madrit, 3 (A.A) — Havas Ajansı muhabirinden:

Münevverlerin ve artistlerin ekseriyeti, isyanın başlangıcından beri Cümhuriyetçilerin yanı başında mevki almışlardır. Bununla beraber Baş vekil Kaballero, güzide münevverlerin hayatını siyanet etmek lâzım olduğunu nazarı itibara alarak bir çok âlimleri ve artistleri, araştırma malzemeleri ve kütüphaneleri ile Valensiyaya göndermiştir.

Mütaakıb bir çok münevverler, milis kıtalarına gönüllü kaydedilmişlerdir.

Hükûmet İlerliyor

Madrit, 3 (A.A) — Cümhuriyetçi kuvvetler Karabanşel — Koza Del Kampo bölgesinde ilerlemişlerdir.

Bask cephesinde Villa Reali almışlar ve şehrin beş kilometre cenubuna varmışlardır. Viktoriya doğru ileri hareketi devam etmektedir.

Asturiede Cümhuriyetçi kuvvetler Gradoya iki kilometre mesafedeki Ellanoya girdiler.

Asi tayyareler Madriti tekrar bombardıman etmişlerdir.

Holanda Tanımış

Londra, 3 (A.A) — Reuter'in bildirdiğine göre Salamanka radyosu Hollanda hükûmetinin Burgos'u tanıdığını resmen ilân etmiştir.

Lordlar Kamarasında

Londra, 3 (A.A) — Lordlar Kamarası, Ingiliz ticaret gemilerinin Ispanyaya silâh nakletmelerini yasak eden kanun lâyihasını üçüncü ve dördüncü kıraatlerinde kabul etmiş ve mütealkben kanun Kral tarafından tasdik edilmiştir.

Habeş istilâsı

Roma, 3 (A.A.) — Addis-sababadan bildirildiğine göre İtaalyan kıtaatı göller mıntakasının işgaline devam etmektedir. İtalyan kıtaatı, dün Irgaleme girmişlerdir.

Istanbul Ankara Asfalt Şosesi

Istanbul - Ankara şehirleri arasında asfalt bir şose açılması için bir İsveç şirketi hükûmete müracaatta bulunmuştur. Şirket, bu uzun şosenin bütün masrafının on, on iki sene zarfında taksitlerle ödenmesini kabul etmektedir.

Bu hafta içinde şirketin salâhiyettar mühendis ve mütehassıslarının da gideceği haber alınmıştır.

KÜÇÜK HARİCÎ HABERLER

Romanya Kralı Ilkbaharda Varşovayı ziyaret edecektir. Lehistan Hariciye Nazırı da yakında Bükreşe gidecektir.

* *

Bulgaristanda geçenlerde sürgün edilen partici-lerden bir kısmı yılbaşında affedilecektir.

* *

Morning Post adındaki Ingiliz gazetesinin Berlin muhabiri hudut harici edilmiştir.

Harp veya Müdafaa Hazırlıkları

Brüksel, 3 (Radyo) — Başvekil Von Zeeland askerî hizmet müddetinin arttırılması hakkında Parlâmentoda beyanatta bulunurken, Belçikanın yeni bir garp misakı müzakeresine hazır olduğunu ve bütün beynelmilel taahhütlerini yapacağını söylemiştir. Bundan sonra meclis askerî hizmet müddetini arttıran lâyihayı büyük ekseriyetle kabul etmiştir.

FRANSADA

Paris, 3 (A.A) — Bahriye Nazırı, Meb'usan Meclisinin bahriye encümeni huzurunda yaptığı beyanatta, yeni bahriye programı mucibince, Fransanın 1943 senesinde yeni olarak 35bin tonilâtoluk 5 saffıharp gemisi ve 10 bin tonilâtoluk 10 kruvazörü mevcut bulunacağını söyledi.

RUSYADA

Moskova, 3 (Deyli Telgrafın muhabiri bildiriyor) — Sovyet hava kuvvetleri ikinci şefi, Sovyet hava kuvvetinin beş misli arttığını söylemiştir.

İsrafla Mücadele

Ankara, 3 (TAN) — Artırma ve yerli malı haftasında mektepler arasında israfla mücadele mevzuu üzerinde müsabakalar yapılacak, muvaffak olanlara münasip hediyeler dağıtılacaktır.

Mülkiye Mektebinin Yeni Binası Açılıyor

Ankara, 3 (TAN) — Mülkiye binası yarın saat 15 te merasimle açılıyor. Merasimde Başvekilin bir nutuk söylemesi muhtemeldir.

Son Dakika

İngilterede Bir Kanunu Esasî Buhranı

Kral Sekizinci Edvard Yol Ağzında

Yo lardan biri kalbe Diğeri ananeye gidiyor

Dün geç vakit İngiltereden bazı haberler aksetti. Haberler müphemdi. Londrada iki gazeteye telefonla müracaat ederek izahat rica ettik. Vardığımız netice şudur:

Ingiltere Kralı Sekizinci Edvard, memleketine ve milletine çok bağlı, vazifesine düşkün bir hükûmet reisidir. Fakat ayni zamanda şuna kaildir: Bu asırda bir hükûmet reisi sıfatile vazife görmek; an'aneye esir kalmak, meselâ eş intihabı gibi tamamile şahsî olması lâzım gelen bir meselede intihap hak ve serbestisini feda etmek manasına gelemez.

Kral bu prensibi mucibince eşini kendi emellerine ve arzularına göre seçmiştir.

Fakat bu yolda bir intihap serbestisi, kurulu an'anelere muhalif olduğu için eski ölçüler dairesinde düşünenler bunu birdenbire iyi karşılamamışlardır.

Kral prensip adamıdır ve azminde sabittir. Icabında yerini halka terketmeğe ve çekilmeğe bile müheyya olduğu Ingilterede şayi olmuştur. Bunun üzerine bir kanunu esasî buhranı karşısında kalınmıştır.

Avam Kamarasında buna dair kısaca bir münakeşa cereyan etmiştir. Curçil, rücu kabul etmez bir vaziyet husule gelmezden evvel Parlâmentonun mutlaka haberdar edilmesine dair teminat istemiştir. Baldvin bu talebi tetkik edeceğine söz vermiştir.

Diğer taraftan da mutavassıt bir takım tesviye çareleri aranmıştır. Bunlardan biri, Kralın istediği kimse ile evlenmesi, fakat bu izdivaçtan doğacak çocukların tahta geçmemesidir. Pek çok kimseler bunu mümkün görüyorlar. Bu nokta üzerinde ittifak edilmesi ve kanunu esasî buhranının önüne geçilmesi herhalde ihtimal dahilindedir.

Anadolu Ajansının bu mesele hakkında verdiği telgraflar şunlardır:

İki Şıktan Birini Tercih

Londra, 3 (A.A.) — Havas Ajansı bildiriyor : Siyasal mahfiller, kral istifa etmek veyahut şimdiki projelerinden vazgeçmek şıklarından birini tercih vaziyetinde olduğu kanaatindedirler .

Halefine dair şayia

Kralın hazinedarı ve hususî kâtibi bu sabah kendisine Fort - Belvedere şatosunda mülâki olmuşlardır. Ortalıkta dönen bir şayiaya göre bu mülâkat esnasında, kralın muhtemel halefi meselesine ait vesikaların yazılması işi görüşülmüştür

Başbakanlık ümitsiz değil

Bununla beraber bir tarzı hal bulunacağı Başbakanlıkta hâlâ zannedilmektedir .

Kralın refikasını serbestçe intihap edebileceği, fakat bu izdivaçtan doğacak çocukların tahta tevarüs edemiyeceği şeklinde bir tarzı hal, salâhiyettar bir çok kimseler tarafından mümkün görünmektedir .

Her halde, kral pek yakında bir karar verecek ve kanunî esasiye taallûk eden buhran birkaç gün zarfında halledilecektir.

VELIAHDIN VALDESİNİ ZIYARETI

Londra, 3 (A.A.) — Dün sabah İskoçyadan dönen York Dükası, valdesi kraliçeyi ziyaret etmiştir. (York Dükası, şimdiki kraldan sonra tahtın ilk varisidir)

[Arkası 7 incide]

Siirt Mebusu Mahmut Soydanı dün kaybettik

Dün memleket çok ağır bir ziyaa uğramış, kıymetli bir evlâdını kaybetmiştir.

Siirt Meb'usu Mahmut Soydan dün, Taksimdeki Fransız Hastanesinde hayata gözlerini kapamıştır.

Mahmut Soydan bir açılış nutku söylerken..

Mahmut Soydan, dört seneden beri, anjin dö puatrinden rahatsızdı. Bir aralık, Avrupada geçirdiği tedavi neticesinde, hastalığın seyri durmuş gibi görünüyordu. Fakat, zalim illetin bundan on beş gün evvel, yeniden nüksetmesi üzerine Mahmut Soydan'ı hastaneye kaldırmak zarureti hasıl olmuştur.

* * *

Hasta, burada günden güne ağırlaşmakta idi. Yapılan muhtelif tedaviler hiç bir netice vermiyordu. Değerli meb'usumuz ve kıymetli gazeteci arkadaşımız, dün sabah büsbütün ağırlaşmıştı. Bununla beraber, kendini gaybetmiş değildi. Yakın dostları ve bu arada Millî Reasürans istihbarat müdürü Aziz Göknil son dakikalarına kadar yanında bulunuyorlardı.

* * *

Mahmut Soydan; ölümünden bir kaç dakika evvel:

— Gel, Aziz otur yanıma... demiş ve onunla bazı şeyler konuşmuştur. Fakat bu sırada, akse tekrar gelmiş ve hasta, midesi bulandığını söylemiştir. Hasta, kısa bir rahatsızlık geçirdikten sonra fazla ıstırap çekmeden son nefesini vermiştir.

Merhum, bütün hayatında, bazan muhatabını mahcup edecek dereceye varan tevazuu, kibarlığı ve nezaketi ile tanınmıştı. Kendisi ile münasebeti olan kimseler üzerinde, daha ilk konuşmada derin bir tesir bırakmıya muvaffak olurdu.

Mahmut, Siirtte doğmutu. Harbiyede okumuştu. Bütün sınıfları birincilikle geçtiği halde, gözlerinin biraz zayıf oluşu yüzünden erkânı harp sınıfına giremememişti.

* * *

Merhum 324 tarihinde, Selânikte bulunmuş ve bu esnada evlenmiştir. Arkasında gözü yaşlı sadık bir zevce ile iki erkek ve bir kız çocuğu bırakmıştır. Çocukların ikisi de Avrupada tahsilde bulunduklarından son dakikalarında babalarının yanında değillerdi. Merhum, kızı Bayan Fazileti, bir buçuk sene evvel Iş Bankası müdürlerinden Izzetle evlendirmişti.

Mahmut Soydan, bir çok askerî vazifelerde bulunmuştu. Kurtuluş harbinde Atatürkün emir zabiti idi.

Mahmut Soydan, bu vazifeyi, hayatının en şerefli hatırası olarak daima anardı. Istiklâl harbi zaferle neticelendikten ve Cümhuriyet idaresi kurulduktan sonra, Mahmut Soydanı, Siirt Meb'usu olarak Millet Meclisinde yer almış görürüz. Ömrünün sonuna kadar Siirt Meb'usluğunu muhafaza etmişti.

* * *

Merhum, "Milliyet,, gazetesinin de müessisi idi. Bu gazeteyi, şimdi "Tan,, ın işgal ettiği matbaa binasında kurmuş ve on sene kadar, başmuharrirliğini yapmıştır.

Mahmut Soydan, makalelerini, her kese seve seve okuturdu. Cazip, kıvrak ve eski edebiyatçıların "Sehli mümteni,, dedikleri bir üslûbu vardı. Ifrat hareketlerden ve bilhassa demagojiden kaçınırdı. Adi politika ihtiraslarına hiç bir zaman kapılmamış ve son derecede nezih kalmıştı.

* * *

Merhum, ayni zamanda, Iş Bankasının da mühim rükünlerindendi. Uzun seneler, bankanın idare meclisi reisliğini dirayetle yapmış, bankacılar âleminde kendini son derece sevdirmiye muvaffak olmuştu.

Merhumun ölümüyle faziletli, hassas, bir arkadaşlarını kaybeden Millet Meclisimize ve Iş Bankası ailesine ve merhumu sevenlerle ailesi efradına ve Türk gazeteciliğine içten gelen samimî taziyetlerimizi sunarak, başsağlığı dileriz.

Merhumun cenazesi, yarın hastaneden kaldırılarak aile kabristanına gömülecektir.

Ankarada Teessür

Ankara, 3 (TAN muhabirinden) — Siirt Saylavı Mahmudun ölümü Ankarada büyük bir teessür uyandırmıştır.

Fransanın Ağır Mes'uliyeti

(Başı 1 incide)

mas ettiğini ve Büyük Meclisin bu hususta gösterdiği ıstırabın hükûmetçe bir direktif diye telâkki edildiğini cevap olarak söyledi.

Şurasına şüphe etmiyoruz ki hükûmetimiz vaziyetin ehemmiyeti ve nezaketi hakkında Fransanın Ankara sefirini tamamile tenvir etmiştir. Paris sefirimiz de evvelki gün Fransa Hariciye Nazırı ile görüştüğü sırada Fransa hükûmetinin dikkatini elbette Hataydaki tazyikler üzerine celbetmiştir.

Ne çare ki Fransa hükûmeti beklediğimiz hassasiyet ve hüsnüniyeti bu dakikaya kadar göstememiştir. Dün Antakyadaki tazyiklerden acı acı bahsediyorduk. Son günlerde bu tazyikler gitgide, zulüm, işkence, şenaat şeklini almıştır.

Vasiye muhtaç vasiler

Antakya ve Iskenderun'daki Fransız memurları gûya vasi sıfatiyle oralarda bulunmak iddiasındadırlar. Son vak'alar karşısında bir kat daha teeyyüt ediyor ki Fransa hükûmeti, vasilik vazifesini yapmak üzere oralara kendileri vasiye muhtaç, âciz, zalim kimseler göndermiştir. Bu adamların cinayetleri yanlarına kalmıyacaktır. Hareketleri Milletler Cemiyeti huzurunda bütün teferruatile teşhir edilecek, kendilerinden hesap istenecektir.

Biz bu saniyede henüz Blum kabinesinin suiniyetine hükmedemiyoruz. Hilâfı az bir zaman zarfında sabit oluncıya kadar Parisi ancak kayıtsızlık ve ihmalle itham edeceğiz. Fakat bu ihmal kolay kolay unutulacak ve affedilecek bir mahiyette değildir. Dünyanın en sıkıntılı tehlikeler geçirdiği bir dakikada, Fransa hükûmeti böyle bir ihmaliyle kendi kendini son derecede ağır bir mes'uliyete maruz bırakmıştır. Antakya hâdiselerinden doğabilecek bütün vahim neticelerin mes'uliyeti Fransaya aittir.

Hükûmetin teşebbüsleri

Haber aldığımıza göre hükûmetimiz bu cihetleri resmen Fransa hükûmetine bildirmek üzeredir.

Antakya cinayetleri karşısında çok büyük bir teessür ve heyecan duymakla beraber hükûmetimizin her haricî meselede olduğu gibi hem Hatay Türklerinin hayatını ve varlığını, hem de inkılâp Türkiyesinin haricî şeref ve itibarını göz önünde tutarak hareket edeceğine ve vaziyetin icap ettirdiği bütün tedbirleri vakit ve zamanında düşüneceğine ve yapacağına tam itimadımız vardır.

Ahmet Emin YALMAN

FELEK

Yazık Oldu

"Milliyet,, gazetesinin müessisi ve Siirt saylavı Mahmut öldü.

Ölüm Hakkın emridir, demekle aramızdan ayrılan sevdiklerimize yanmamak kabil olmuyor.

Ben burada kendisinin gazetecilik - teki meziyetlerinden ziyade ona karşı duyduğum muhabbetten doğan acılarımı yazacağım.

Her şeye, hayatın umulmıyan bin türlü cilvelerine rağmen kıvamını, efendiliğini, terbiyesini bozmıyan ve görüştüğünün kendi seviyesine çıkmasını beklemeden onun seviyesine inen, çok iyi yürekli ve son derece müsamahakâr bir adamdı.

En sıkıntılı zamanlarında hiç kimseye tebessümünü kıskanmıyan ve kimsenin hatırını kırmamak için çok defa şahsi teessür ve zararları ihtiyar eden kâmil, dürüst, kadirşinas ve hakşinas bir insandı.

Gerçi hastalığındanberi matbuat âleminde onu kaybetmiştik, amma onun yazdığı devirlerde iliştiği meseleleri tahlil tarzı ileride bu vadide daha büyük bir otorite olacağı vaidini yaparken hastalık bu vaidin tahakkukuna mâni oldu.

Eski ve sevgili patronum Mahmudun genç denilecek bir yaşta ölüşü elimdir ve bizim gibi onu sevenler için güç teselli edilir bir acıdır. Yalnız ölüm içtinap edilmez bir hakikat ise, kendini bu zat kadar sevdirmiye muvaffak olarak arkasında bir tek kırık kalp bırakmadan ölmek te mutlu bir acıdır. Hak rahmet eyleye..

B. FELEK

NASIL YAZIYORUZ?

... şunu da söylemek isterim ki, bana rağmen karile san'atkâr arasında yaptığım şu küçük elçilikten naaim değilim. — Ahmet Muhip, *Kurun, 30 - 12 - 1936.*

"Bana rağmen,, fransızca "malgré moi,, ın türkçe kelimelerle söylenmişi. Tercümesi demiyorum; çünkü muharrir tercümeye kalksaydı hiç olmazsa: "Kendime rağmen,, derdi; amma o da iyi bir tercüme olmazdı. Türkçede "istemiye istemiye, gönül istemezdi amma!, istemediğim halde,, deriz. Onlar dururken sen kalk da Frengin "malgré moi,, sını al!.. Ahmet Vefik Paşa, "le Médecin malgré lui,, karşılığını ne güzel bulmuş: "Zoraki tabib!,,

Elçilik yapılmaz, edilir.

"Nadim olmak,, da mefulün - anh değil, mefulün - ileyh alır: "... elçiliğe nadim değilim,, denilir.

Ahmet Muhib'in "karile san'atkâr arasında elçilik,, dediği şey, münekkitlik. Peki amma, öyle ise "san'atkârla kari arasında,, demesi daha doğru olur; çünkü tenkit, kariden san'atkâra değil, san'atkârdan karilere haber götürür.

"Kariler,, demek lâzım geldiği yerde sadece "kari,, demek de dilimize frenkçeden geldi; fakat o lâzımdı.

* * *

Bir cümlenin adedi, kendine mukabil bulunan bilcümle cümlelerden müteşekkil cümledir. — Dr. Kerim, *Nazarî Hesap, S. 5.*

Bilmem manası var mı? Benim çok hoşuma gitti: Don Quijote'yi çıldırtan şövalye masallarındaki cümlelere benziyor. "La raison de la déraison que vous faites à ma raison affaiblit tellement ma raison que ce n'est pas sans raison que je me plains de votre beauté.,, Bu cümleyi ben tercüme edemedim; B. Dr. Kerim zannederim başarır.

* * *

Allahı arıyan onu bulur. — Zangmill'den tercüme, *Yücel, 1 - 12 - 1936.*

Mütercim, asıl metne tam bir sadakat göstermek istemiş, fakat dillerin hususiyetlerini düşünmediği için manayı değiştirmiş, hattâ cümleyi bütün manasız bir hale getirmiş. Fransızcada da, ingilizcede de (Yücel o vecizeyi ya ingilizce aslından, veya fransızca tercümesinden almış olacak) "Allah'ı arıyan bulur,, demek için "bulur,, dan evvel veya sonra mefulün tekrarı icap eder; türkçede ise o mefulün bir zamir halinde tekrarı manayı değiştirir. "Allah'ı arıyan onu bulur,, yukarıda bahsedilmiş, Allahtan gayri bir şeyi bulur, demektir.

Ahfeş

Balıkçılık Kongresinde Münakaşalar

Ankara, 3 (Tan muhabirinden) — Balıkçılık kongresinin ayırdığı encümenler faaliyetlerini bitirdiler. Yarın toplanacak olan muhtelit encümende sulu mahsuller kanunu projesi görüşülecektir. Encümenlerdeki çalışmalar hararetli ve münakaşalı geçmektedir. Son toplantı cumartesiyedir.

Kızılayımız

Ankara, 3 (A.A.) — Pariste toplanan Kızılhaç Birliği müdürleri meclisi içtimaında, Türkiye Kızılay Cemiyeti, Birliğin Icra Komitesi âzalığına intihap edilmiştir.

Mahkemelerde

Yüzde altmış faizle para veren bir tefecilik suçlusu

Dün, asliye üçüncü ceza mahkemesinde bir tefecilik davasına devam edildi. Suçlu yerinde Cebeciyanla avukatı vardı. Elektrik, Tramvay Şirketi ve Osmanlı Bankası memurlarından bazı şahitler dinlenecekti. İddiaya göre, Cebeciyan nizam hilâfına olarak evinde tefecilik yapmış ve yüzde altmış faizle para vermiştir.

Evvelâ, Satye Şirketi memurlarından Ahmet Nazmi dinlendi, dedi ki:

— Cebeciyanın ötedenberi faizcilik yaptığını biliyordum. Kendisinin dükkânı yoktur. Evinde iş görür. Kapısının üstünde " 100 de on iki ile verilir,, lâvhası asılıdır. Ben de kendisinden geçenlerde üç ay vade ile 100 lira aldım. 120 liralık senet bıraktım. Üç ay sonra 30 lira faiz verdim.

Suçlu bu iddiayı reddetti ve:

— Bay reis, ben Ahmet Nazmi hakkında icraî takibat yapıyorum. Elektrik Şirketi Ayaspaşa şubesi muhasibi Osman benim tefecilik yaptığımı hükûmete ihbar etti ve benim bütün alacaklılarımı etrafına topladı, borçlarından kurtulmak için şimdi böyle şehadette bulunuyorlar, dedi. Bundan sonra Elektrik Şirketi memurlarından Enver dinlendi. Üç ay için 67 lira yerine 80 lira verdiğini söyledi. Yine ayni şirketten Ahmet Refik üç ay vade ile 100 lira almış 115 liralık senet vermiş. Üç ay sonra tekrar üç ay için 20 liralık faiz ödemiş.

En son dinlenen şahit Osman da faiz miktarının senette yüzde altmışı geçtiğini anlattı.

Borçtan kurtulmak için..

Suçlu, her şahidin ifadesini ayni cümlelerle reddetti:

— Ben bu borçlular hakkında icraî takibat yaptım da onun için aleyhimde söz birliği yaptılar. Bu Osman da muhbirdir.

Osmanlı Bankasından ve Elektrik Şirketinden bazı şahitler gelmemişti. Onların çağrılmaları için muhakeme talik edildi.

Bir Pul Sahtekârlığı

Müddeiumumilik bir haftadan beri mühim bir sahtekârlık tahkikatile meşguldür. İddia pek ağırdır: Bazı tebliğ ilmühaberlerinin arkasına henüz tedavüle çıkmıyan pullar yapıştırılmıştır. Harçlar Kanunu mucibince hukuk tebliğ ilmühaberlerinin ikinci nüshalarının arkasına damga pulu yapıştırılmak icap etmektedir. Müddeiumumiliğin el koyduğu bazı tebliğ ilmühaberlerinin arkasındaki pulların üstündeki tarihlere göre henüz o çeşit pullar kanunen tedavüle çıkarılmadan evvel bu ilmühaberlerin arkasına yapıştırılmıştır.

Bu pullar üzerinde iki türlü ihtimal göz önüne alınmaktadır. Ya bu pullar tedavüle çıkarılmadan evvel bir yerden aşırılmıştır veyahut ta tarihleri eski atılmak suretile tebliğ memurları tarafından vazifeleri suiistimal edilmiştir. Müddeiumumilik, bu iki ihtimali ehli vukufa tetkik ettirmektedir. Ehli vukufun vereceği rapora göre, tahkikata devam ettirilecektir.

Amanın Parasını Çalan Mahkûm Oldu

Ayasofyada oturan Osman isminde bir körün parasını çalan Abdi, dün asliye dördüncü ceza mahkemesinde dört ay hapse mahkûm olmuştur.

Perikliyi Öldürenler

Silivrikapıda bahçıvan Periklinin ölümüyle biten hâdisenin muhakemesine dün ağır ceza mahkemesinde devam edilmiş, bazı şahitler dinlenmiştir. Duruşma, şahitlerin çağırılması için kalmıştır.

EROİN KAÇAKÇISI BİR KADIN

Sabıkalı eroin kaçakçılığından suçlu olarak ihtisas mahkemesinde muhakemesi devam etmekte olan Bahtiyar namı diğer Cemilenin mahkemesi dün bitmiş, kadının suçu sabit görülerek 24 lira para cezasiyle bir yıl 3 ay hapis ve Eskişehirde Söğütlü Gazi kazasına sürgün edilmesine karar verilmiştir.

Bir mübaşir mahkûm oldu

Asliye üçüncü ceza mahkemesi, dün bir mübaşiri mahkûm etmiştir. İddia şudur:

Tebligat dairesi mübaşirlerinden Sait, ikinci ceza dairesinin bir tebliğ emrini borçluya 17 gün sonra tebliğ etmiş ve tebliğden sonra da bir hafta yanında tutmuştur. Beyoğlu ikinci sulh ceza mahkemesinin ilâmını da 26 gün sonra yerine göndermiş ve ilmühaberi tebliğden bir hafta sonra mahkemeye vermiştri. Yine başka bir icra emrini 25 gün sonra tebliğ etmiş ve tebliğ ilmühaberini de dosyasına vermiyerek bir hafta alıkoymuştur.

Müddeiumumî Fridun, mübaşir hakkında ceza verilmesini istemşitir. Mahkeme kendisini (90) lira ağır para cezasına mahkûm etmiştir.

Mahkemede Hâkime Söven Suçlu

Evvelsi gün geç vakit Sultanahmet Sulh üçüncü ceza hâkimi İhsan 22 yaşında Namık adlı bir yankesicilik suçlusunu dört buçuk ay hapse mahkûm etmiştir. Hâkim, kararını tefhim ettikten sonra Namık, bağırmıya başlamış ve ileri geri sözler söylemiştir.

Polisler, hâkimi ve mahkemenin hükmünü tahkir eden suçluyu zabıt varakası yapmak için mahkemeye aldıkları zaman Namık tekrar masanın üstüne yumruklar indirerek bağırmış ve hakaretine devam etmiştir.

Saat 19,5 ta meşhut suçlara bakan asliye ikinci ceza mahkemesine çıkarılan Namık, tekrar hâkime hakaret ettiği için yirmi gün hapse mahkûm olmuştur. Namık, ikinci hükmü yedikten sonra ellerini sükûnetle jandarmaların kelepçesine uzatmış ve tevkifhaneye gönderilmiştir.

Dilencilik Suçluları

Dün müddeiumumiliğe 8 dilenci verilmiştir. Sulh ceza mahkemeleri bunları sekiz gün belediye işlerinde çalışmıya mahkûm etmişlerdir. Şapka kanununa muhalif hareket eden üç suçlu hakkında da muhtelif para cezaları verilmiştir.

Radyo

Bugünkü program

İstanbul

Oğle neşriyatı — Saat: 12,30 Plâkla Türk musikisi; 12,50 Havadis; 13,05 Plâkla hafif muzik; 13,25 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı — Saat: 18,30 Plâkla dans musikisi; 19,30 Spor musahebeleri: Eşref Şefik tarafından 20 Saz heyeti; 20,30 Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları; 21 Orkestra:

1 — Suppe: (Şen Delikanlı) uvertür.
2 — Beethoven: (Möniet).
3 — Moszkowsky: (Gitara).
4 — Strauss: (Çingene Baron) operetinden parçalar.
5 — Pinsuti: (Il Libro santo - Tiriyo).

22 Plâkla sololar; 22,30 Ajans ve borsa haberleri 23 SON.

Günün program özü

Senfonik konserler:

21,15 Varşova: Ferrero, Rubinstein; 21,30 Berlin: Şuriht'in idaresinde; 22 Viyana: Yeni eserlerden; 24,55 Paris: Rhene Batonun idaresinde.

Hafif konserler:

17,10 Prag vesaire: Hafif musiki; 18 Bükreş: Radyo orkestrası; 19 Lâypzig: Opera musikisi; 20 Münih: Hiller varyasyonları (M. Reger); 20,30 Viyana: J. Straus ve Lehar'ın eserlerinden; 20,40 Zürih: Mandolin musikisi; 21,10 Kolonya: Askerî program; 21,45 Torino: Orkestra; 22,15 Roma: Operalarda dans parçaları; 22,40 Lâypzig: Asker şarkıları; 23,20 Viyana: Viyana musikısi; 23,30 Münih; Kleis, Haendel, Bach; 23,30 Stutgart: Orkestra, şarkılar; 24,05 Budapeşte: Çigan musikisi.

Operalar:

21,15 Breslav: "Das Christelflein,, operası.

Oda musikisi:

22,10 Budapeşte: Zagrep yaylı kuartetı; 2,15 Prag: Piyano - keman sonatları (Novak).

Resitaller :

21 Stokholm: Myra Hess (Piyano); 23 Torino: Viyolonsel musikisi.

Dans musikisi:

22,10: Hamburg. 23,20: Roma. 23,45: Varşova. 24,25: Londra (Rejyonal). 1: Radyo - Normandi.

General Şakir Güleş'in Cenazesi

Şehitlikleri Imar Cemiyetinden:

Ölümü bize bir acı olan Cemiyetimiz müessislerinden kıymetli General Şakir Güleş bugünkü cuma günü Edirnekapı şehitliğine defnolunacaktır. Cenaze törenine iştirak etmek üzere Cemiyetimiz üyelerinin saat (11) de Gülhane hastanesinde bulunmaları rica olunur.

Taksimde Maksim Tiyatrosunda
HALK OPERETİ
Bu akşam saat 21 de
PİPİÇA

Sayın halkımızın arzusu üzerine
İPEK sinemasında rekorlar rekoru yapan
MEÇHUL ASKER
VE
Lorel Hardi
KAN KARDEŞLERİ
TÜRKÇE FİLMLERİNİN
Gösterilmesi daha bir kaç gün temdit edilmiştir. Ancak bu muazzam program BUGÜN matinelerden itibaren:
1 — TÜRK DONANMASININ YUNANİSTANI ZİYARETİ
2 — ANKARA'DA ÇUBUK BARAJININ açılma töreni.
İSMET İNÖNÜ ve ALİ ÇETİN KAYA'nın nutukları ve yapılan bütün merasime ilâve edilmiştir.

ULU ÖNDER ATATÜRK'ün
Büyük Millet Meclisinde irat buyurdukları son nutukları ve ANKARA'da yapılan CUMHURİYET Bayramı geçit resimleri filmleri
ISTANBULA GELDİ
Yarın.? hangi sinemada.?

Zati Sungur
NUMEROLAR DEGİŞMİŞTİR
FERAH Sinemada

PARASIZ
Meşhur Amerikan tıraş bıçağı
MAVİ NAVY
NÜMUNELİKLERİ yalnız Yarın İstanbul'da Yeni posthane civarında Parfümöri Maggi Faraggi ve Bahçekapıda Zamanecza ve Itriyat deposunda parasız olarak dağıttırılacaktır.

Kadıköy Boğaziçi
ve semtleri uzak olanlara müjde
Iki gecedenberi Tepebaşı
GARDEN de
mütemadî alkış toplıyan
25 Aranyossy RAJKO
ÇINGENE ÇOCUK Orkestrası ve la Kukaraçça filminin baş artisti LU PERKINS tekmil numaralar ile birlikte
CUMARTESİ ve PAZAR
Saat 17 matinelerinde görebileceksiniz.
Fiyatlarda zam yoktur.

ŞEHİR TIYATROSU
DRAM KISMI
Bugün
20,30 da
BUYUK HALA
KOLTUKLAR: 50, 40 Kuruş
ŞEHİR TIYATROSU
OPERET KISMI
Bu akşam
saat 20,30 da
MASKARA

İstiklâl Marşı

Beyoğlu Halkevinden: Evimiz ... zik öğretmeni tarafından her ... persembe günleri akşamı saat ... arasında sayın yurtdaşlarımıza İstiklâl marşı ve diğer millî marşlar öretilecektir.

Istiyenlerin yukarda yazılı gün saatte Evimize gelmelerini rica ederiz.

New - Yorkda 25 hafta, Londra'da 20 hafta, Paris'de 15 hafta mütemadiyen oynanan ve alkışlanan, senenin en büyük filmi
CASİNO DE PARİS
(Fransızca Sözlü)
AL JOLSON — RUBY KEELER
BU AKŞAM BUYUK GALA OLARAK TÜRK SİNEMASINDA
İlâveten: (1) Ekler — Jurnal en son dünya haberleri (2) 500 metroluk Türkçe izahatlı bir film: TURK DONANMASININ YUNANISTAN ZIYARETI ve müteveffa Kral Konstantin ve Kraliçe Sophie ve Kraliçe Olga'nın Italyada bulunan küllerinin nakli. Yerlerinizi evvelden aldırın. Telefon: 40690

Kuyucaklı Yusuf

MEMLEKET ROMANI — 26 — SABAHATTİN ALİ

Salâhaddin Bey 320 liranın ödenmesinin sinirlerine verdiği gevşeklik içinde her şeyle alâkasını kesmiş gibiydi. Mütemadiyen ve sabahlara kadar düşündüğü günlerin acısını çıkarmak için olacak, kafasının mutlak surette boş kalmasına gayret ediyor ve evde kendisine sorulan en basit şeylere bile omuz silkmekle mukabele ediyordu.

Şahinde Hanım eskisi gibi komşu komşu dolaşıp gevezelik etmekte, "âlem,,ler yapmakta idi. Araya giren soğukluğa rağmen Hilmi Beylere bile gidip geliyor, yalnız burada, Muazzezin başkasına sözlü olduğunu asla ağzına almıyordu. Fakat başka yerlerde: "Daha da bir kararımız yok amma, bilmem ki... Damadı pek zengin diyorlar... Ahlâkı da melek gibi imiş'!,, diyerek Alinin senasında bulunmaktan geri kalmıyor ve bu sırada ondan "damat,, diye bahsederek işin pek iptidalarda bulunmadığını anlatmak istiyordu.

Fakat tek başına bir şey becerecek kadar aklı olmadığı ve Salâhaddin Bey ile Yusuf ta bu son günlerde kendi havalarında gezdikleri için nişan hazırlığı filân yapıldığı yoktu.

Bu vaziyetten en çok sıkılan ve ne olduğunu, ne olacağını bir türlü anlıyamıyan Muazzez, her sabah ve her akşam Yusufu tek başına bulup konuşmıya karar veriyor, fakat bazen cesaretsizliği, bazen de Yusufun yorgunluktan bitkin bir halde eve gelip derhal yatağa girişi yüzünden bunu bir türlü yapamıyordu. Birkaç kere, annesinin ve babasının evde olmadığı akşamlar, Yusufu geç vakite kadar bekledi, o gelince önüne çıkarak:

"Yusuf Ağabey...,, diye söze başlıyacak oldu.

Yusuf derhal onun sözünü keserek:

"Daha yatmadın mı Muazzez?" dedi "Kış günü bu kıyafetle sofaya çıkılır mı? Koş yatağına, ben de bugün çok yoruldum, hemen yatacağım."

Ve genç kızın cevap vermesini beklemeden odasına girdi.

Ilk zamanlarda Yusufa karşı müthiş bir hiddet, hattâ kin duymıya başlıyan, sonra yavaş yavaş bu kızgınlığı büyük bir teessüre inkılâp eden Muazzez son zamanlarda Yusufun halinden korkmıya başlamıştı. Her halde ağabeysi göründüğü kadar sakin olmıyacaktı. Bir akşam gene başlamak üzere olan bir mükâlemeyi kesmek için sert sert cevaplar verirken birdenbire elini uzatarak Muazzezin yanağını okşamış ve Muazzez bu elin sıtmalı gibi titrediğini farketmişti. Bazan kızın sözlerini hiç kesmeden, belki on dakika ve daha fazla dinliyor, gözlerinde anlıyan, hattâ ayni şeyleri hisseden ışıklar yanıyor, fakat karşısındakinin sözü biter bitmez, sanki hiçbir şey dinlememiş ve bir rüyadan uyanıyormuş gibi, kuru, yabancı,, manasız bir cevap veriyor ve hemen uzaklaşıyordu.

Onun bu hallerini gördükçe zavallı Muazzezin perişanlığı daha çok artıyordu. Bütün gününü evde yalnız geçirdiği için kendi kendini dinlemiye alışmıştı. Durup dururken ağladığı, sonra hafif bir tebessümün dudaklarına yayıldığı oluyordu.

Kübra ile anası ise evde iki hayal gibi idiler. Kendilerine lüzum olmadığı zaman yok oluyorlar ve arandıkları zaman, sanki havanın içinden, birdenbire beliriyorlardı. Onlar da sinirlerinin uzun süren bir uyanıklığını dinlendirmek için, Salâhaddin Bey gibi, manevî bir uykuya dalmışa benziyorlardı.

Kübra biraz toplamış olmakla beraber yüzünün hasta sarılığını hâlâ muhafaza ediyordu. Birkaç kere, gündüzleri, yukarı kata, Muazzezin yanına çıkmış, yapayalnız bir odada bir mindere yüzükoyun yatarak düşünen genç kızla bir iki lâf etmek istemişti. Fakat biribirlerine söyliyecek bir şey bulamadılar ve sıkıntılı bir sükût içinde uzun zaman yüz yüze bakıştılar.

Bugünden sonra Muazzez Kübradan büsbütün kaçar oldu. Sebebini bilmediği halde bu kıza karşı içinde bir kızgınlık var gibiydi. Bir insana en muhtaç olduğu bu zamanlarda bile aklına bir kere olsun Kübra gelmemiş ve o bunu arayınca da ona ısınamamıştı. Isınmak şöyle dursun, biribirlerine susarak bakışırlarken onun gözlerinde kendisini ısırmak istiyen parıltılar sezer gibi olmuştu. Mümkün olsa gündüzleri bu evden kaçacak yahut bir köşeye saklanacaktı.

Fakat bereket versin evde kapalı kalan ve ehlî bir hayvan gibi hattâ onlardan çok daha maksatsız büyüyen kızların hepsinde olduğu gibi onda da vücudünü ve kafasını hiçbir şeyle meşgul etmeden, hiçbir şey düşünmeden ve hiçbir şey yapmadan saatlerce, günlerce, belki aylarca, senelerce beklemek kabiliyeti vardı, ve içini yakan düşüncelerden bitap bir hale gelince bu mutlak hiçliğin kucağına atılıyordu.

Bir tesadüf, daha doğrusu bir felâket birdenbire herşeyi değiştirdi.

Hacı Rifatın İhsan bir haftadan beri düğün yapıyordu. Bir çarşamba akşamı ahenk ve coşkunluk son haddine varmıştı. Çayiçi denilen mahalledeki evin avlusu kadınlarla ve kapının önündeki meydan erkeklerle doluydu.

Hepsinin başları hacı yazmasile örtülü kadınlar avlunun kenarında sıralanmış ve oturmuşlardı, ev halkından bir kısmı ile samimî ve teklifsiz misafirler yukarı kata çıkan merdivene dizilip aşağıyı seyrediyorlardı. Oldukça soğuk havaya rağmen, belki de yaklaşmakta olan baharın verdiği bir cesaretle, düğün açıkta yapılıyordu. Avlunun ortasındaki taşlıkta birkaç Çingene karısı, ellerinde zilli teflerle kısa tempolu oyun havaları çalıyorlardı. Mahallenin genç kadınları ve kızları önlerine bakarak ve sarçetik papuçlu ayaklarile kısa adımlar atarak bu kasabaya mahsus oyunlar oynamakta idiler.

Gelin başında sıra sıra altın ve incilerle yüklü bir fes taşıyor ve ince bir tül arkasına, iki demet sarı tel yanaklarının üstünden göğsüne uzanıyordu. Onun bugünün hürmetine bir tahta, iskemleye oturtmuşlardı. Şaşkın ve ağlamış gözlerle arasıra etrafı süzüyor fakat daha ziyade önüne bakarak, ihtimal bu sıkıntının biteceği dakikayı bekliyordu. Kolları ellerini örtecek kadar uzun olan ve etekleri yerde kat kat biriken vişne çürüğü kadifeden dallı elbisesi yüzüne hafif bir pembelik veriyor ve avlunun bir köşesinde yanan çıraların ışığı nemli kirpiklerini zaman zaman parlatıyordu. Yanıbaşında oturan anası mütemadiyen üstlüğü ile gözlerini siliyor ve ikide bir de, gelip kulağına birşeyler söyliyen oğlan tarafının mensup kadınlarla konuşuyordu.

Birkaç kere gelini de oyuna kaldırdılar. Çingene kadınların tefleri birdenbire seslerini yükselttiler, kısa mısralı şarkılar ağızlardan daha mana, hattâ daha şehvet dolu olarak dökülmiye başladı. Ortaya çıkınca bir müddet ne yapacağını şaşırmış gibi bekliyen gelin yavaş yavaş, âdeta donukluktan çözülüyormuş gibi kımıldadı. Etekleri zeminin iri, siyah taşları üzerinde ileri geri birkaç hareket yaptıktan sonra sıçramıya benziyen küçük hamlelerle avlunun dolaşmıya başladı.

(Arkası var)

TAN

Gündelik gazete

Başmuharriri
Ahmet Emin Yalman

Tan'ın hedefi: Haberde, fikirde, herşeyde temiz, dürüst, samimî olmak, kariin gazetesi olmaya çalışmaktır.

Günün Meseleleri

Bizim kayıbımız

Dün akşam geç vakit Siirt meb'usu Mahmudun ölümünü haber verdiler. Derhal matbaa içinde bir matem havası doğdu. İçimizde gözyaşlarını bile tutamıyanlar oldu. Çünkü o, bu matbaanın içinde herkes tarafından sevilen bir baba gibi idi. Kibarlığı, nezaketi, ince terbiyesi ile herkesin, hepimizin sevgi ve hürmetini kazanmıştı.

Mahmut bu matbaaya Milliyet gazetesinin sahip ve başmuharriri olarak girmişti. Zaten Ulustaki kısa başmuharrirliği istisna edilirse, gazeteciliğe de o Milliyetle başlamıştı. Fakat az zamanda Türk matbuatının en kıymetli, en kuvvetli başmuharrirlerinden biri olmuştu. Güzel yazıları, görüşleri, kuvvetli tahlillerile o okuyucunun da sevgi ve hürmetini toplamıştı.

Ani bir hastalık onu evvelâ gazetecilikten ayırdı şimdi de insafsız ölüm onu aramızdan alıp götürdü.

Mahmut Soydanın ölümü yalnız bizim için değil matbuat ve memleket için de bir kayıptır. Onun arkasından yalnız biz değil bütün matbuat gözyaşı dökse yeridir.

* * *

Köye doğru

Hükûmetin kalkınma programında köye doğru bir gidiş var. Köylünün kalkınması memleketin kalkınması demektir. Nüfusumuzun dörtte üçü-nü teşkil eden köylüyü refaha kavuşturmak, memleketi refaha kavuşturmak demektir. ... metodik bir tarzda çalışan hükûmetin sanayileşme programından sonra köyü ve köylüyü kurtarma için de bir program dahilinde çalışmağa başladığını görüyoruz.

Dün bahsettiğimiz maarif seferberliği bu çalışmanın bir eseridir. Diğer taraftan köylerde yapılan tetkikler, bu tetkiklerden çıkarılan neticeler de bu sahada yapılan hazırlıkların bir başlangıcıdır. Bu hazırlıklar bitince, köye doğru esaslı bir faaliyet başlıyacak, ve memleket asıl o vakit tamamen kurtulacaktır.

* * *

İspanyada beynelmilel harp

İspanya harbi mahallî ve dahilî olmaktan çıktı. Oradaki sınıf kavgası beynelmilel bir şekil almağa başladı.

Şimdiye kadar yalnız hükûmetler, temsil ettikleri sınıflara göre, âsilere veya hükûmetçilere yardım ediyorlardı. Bu daha ziyade bir siyaset meselesi olarak nazarı dikkate alınabilirdi.

Halbuki şimdi muhtelif milletlere mensup sınıfların da İspanya harbinde ait oldukları cephede yer almakta olduklarını görüyoruz. Faşistler General Franko tarafında yer alıyorlar. Fransız, Alman, İngiliz, Belçika işçileri de işçi kardeşlerinin yardımına koşuyorlar.

Madrit cephesinde en ziyade fedakârlık gösterenler bu beynelmilel taburlardır. Bu taburlar içinde hemen de her milletten insanlar vardır.

Demek ki sınıf şuuru bütün dünyadaki insanları yavaş yavaş İspanyaya çekiyor. Her tarafta işçiler "İspanyol Cümhuriyetçileri bizim için harp ediyorlar,, diyor. Faşistler de Frankonun kendi davalarını müdafaa ettiğini iddia ediyorlar.

Bugün ufak mikyasta başlıyan bu hareket tedricen sirayet sahasını genişletebilir. Ve bu gidişle İspanyol toprakları beynelmilel sınıf kavgasının harp sahası olabilir.

* * *

Biribirini takip eden birkaç vak'a

Mühim hâdiseler arifesinde bulunduğumuzu anlamak için biribirini velyeden şu vak'aları tesbit etmek faydalı olabilir:

İtalya Hariciye Nazırı Kont Ciyanonun Berlin ziyaretinden sonra Viyana konferansı toplandı.

Onun arkasından Alman ve İtalyanlar Franko hükûmetini tanıdılar.

Onu Japon - Alman anlaşması takip etti.

Bunu müteakip de Alman erkânıharbiyesi fevkalâde bir toplantı yaptı.

Bu hâdiselerin biribirini takip edişinde tesadüften daha büyük bir mâna görmez misiniz?.

Matbuat Umum Müdürlüğünün Mekanizması

60 Kişilik İş 20 Kişi ile Nasıl Başarılabilir?

Matbuat Umum Müdürlüğündeki yeni usulde çalışmalara destek olan Bay Şükrü Kaya

Son Ankarada bulunduğum sırada merak ettim: Matbuat Genel Direktörlüğü nasıl işliyor, neler yapıyor?

Doğrusunu söyliyeyim: Çok bir şey bulacağımı zannetmiyordum. Orada anlayışlı, çalışkan arkadaşlar bulunduğunu biliyordum. Elbette boş durmuyorlar, bir şeyler yapıyorlardı.

Fakat her nasılsa şöyle müphem bir fikir peyda etmiştim: Matbuat idaresindeki çalışmalar plânsız, tesadüfidir. İhmal edilmiş çok esaslı vazifeler vardır...

Gittim, gördüm.

Şubelerden her birinde saatlerce kaldım. Şube şeflerile ve memurlarile ayrı ayrı konuştum. Dosyaları, fişleri gözden geçirdim. Vücuda getirilen eserleri araştırdım.

Neticede kendi kendime dedim ki:

— Bizim matbuat idaremizde nasıl çalışıldığını bilmeden herhangi birimiz yabancı bir memlekete gitseydi, orada bu yolda bir çalışma ile karşılaşsaydı, kimbilir nekadar coşkun yazılar yazacak, bizdek noksanlara dair nekadar ağır taşlar atacaktı!

Matbuat Genel Direktörlüğünde çalışan arkadaşların neler yaptığından, nasıl çalıştığından aşağıda bahsedeceğim. Fakat beni asıl alâkadar eden nokta üzerinde durmak isterim:

Matbuat umum müdürlüğünde yeni bir idare usulü hakkında çok mühim bir tecrübe yapılmış ve çok dikkate değer neticelere varılmıştır. Bu usul, hükûmet mekanizması içinde umumîleşecek olursa zaman israf eden, mahdut verim veren, kırtasî makinenin yerine derhal çok verimli, dakikası dakikasına işler canlı bir makine elde edilir.

Matbuat idaresine yeni bir ruh vermek ihtiyacı duyulduğu zaman idarecilikte hiçbir tecrübesi olmıyan, bir memurun ne yapması, ne yapmaması lâzımgeldiğini bilmiyen Vedat Nedim Tör, Bürhan Asaf Belge, Sadri Ethem işbaşına getirilmiştir. Bunlar muayyen bir ölçüye göre kendilerine arkadaşlar seçmişlerdir. Ölçü şudur: Müstakil düşünür, şuurlu olgun bir fikir adamı olmak, vazifesini benimsemek ve yapmadıkça rahat edememek, salâhiyet ve mes'uliyet taşıyacak kuvvet ve kabiliyette olmak..

Arkadaş seçimi bu esasa göre tutulunca maaşlar da idare ölçüsüne göre değil, serbest bir müessesenin işe yarar adam bulmak için takip ettiği ölçüye göre biçilmiştir.

Meselâ kırtasî idare ölçüsile altmış liraya bir mütercim aramak lâzımgelirken beklenen vazifeleri hakkile yapacak ve (müşavir) ünvanını salâhiyetle taşıyacak unsurlara bunun üç misli maaş vermekte tereddüt edilmemiştir.

Netice şunlar olmuştur:

1 — Matbuat müdürlüğünde Şükrü Hazım, Şekip, Kemal, Emin, Bayan Nazlı ve Asude gibi unsurlar toplanmıştır. (Isimlerini zikretmediğim diğer arkadaşların kabiliyetçe ayni seviyede olmadığı zannedilmesin. Notlarımı tam almamışım, hâfızamda isimlerini hatırlamak hususunda bana yardım etmedi.)

2 — Matbuata ait işleri çeviren arkadaşlar için devam saati yoktur, çünkü bütün makine, bu arkadaşların emniyete lâyik adamlar olduğu ve üzerlerine aldıkları işi dakikası dakikasına yapacakları prensibi üzerine kurulmuştur. Işte bunun için de Matbuat müdürlüğünde iş saati sekiz buçuk, dokuzda başlar ve bazan akşam sekize dokuza kadar hiç baş kaldırmadan devam eder. Yirmi kişinin emniyet usulü sayesinde çıkardığı miktarda ve seviyedeki işi, eski usulde çalışan eski sıkı kayıtlara tâbi altmış memurun başarması beklenemez.

Matbuat Umum Müdürlüğünde çalışanlar grup halinde

3 — Matbuat idaresinde çalışmak, iş değildir, bir zevktir. Meselâ iyi bir gazeteci, ertesi sabah çıkacak bir gazete için nekadar heyecanlı bir zevkle çalışır ve iş çıkarırsa matbuat müdürlüğünde de ayni duygu ve ruhu bulmak mümkündür.

Dahiliye Vekili Şükrü Kaya, vekâleti içinde bu yolda bir tecrübeye destek olmakla ve bunun bütün mesuliyetini üzerine almakla hem medenî cesaret göstermiş, hem de kelimenin en iyi mânasile tam bir devlet adamı olduğunu isbat etmiştir. Vedat Nedim ve kendisile ahenkli bir işbirliği içinde çalışan arkadaşları vazifelerini mükemmel bir surette yapmakla beraber devlet mekanizması içinde yeni ruhta bir çalışmanın nekadar faydalı ve verimli olabileceğini ortaya koymuşlardır.

Matbuat umum müdüriyetinin iş şubelerini kısaca gözden geçirelim:

Dahilî işlere bakan şubede Sadri Ethem ile iki arkadaşı çalışıyor. Bu şube memleketin bütün gündelik neşriyatını elekten geçiriyor, Teşkilâtı esasiye, matbuat ve ceza kanunlarına mugayir taraflar olup olmadığını araştırıyor. Diğer bütün gazete, risale, mecmua, ve kitaplar ayni bakımdan tetkikten geçiyor. Gazetelerin ve muharrir ve muhabirin sicilleri tutuluyor. Siciller yalnız kanunlara karşı olan riayetin derecesini değil, ayni zamanda gazetenin memleket meselelerine, ciddî işlere ve eğlenceye ayırdığı alâkanın derecelerini tebarüz ettiriyor.

Tiyatro piyesleri, senaryolar, filmler tetkikten geçiyor. Gelen piyeslerde san'at kıymeti değil, memleketin kanunlarına ve siyaset hedeflerine riayet aranıyor. Meselâ çok temiz gayelerle yazılmış bir vatanî piyes... hazırlandığı şekilde oynanamaz, çünkü memlekette unsur ahenksizliklerine yol açar.

Umumî menfaate hizmet eden gazetelerin hususî menfaate alet olmamasını ve halkı aldatmamasını takip etmek lâzım... Meselâ gazeteciliği alet edip halkı korkutan ve dolandıran birtakım şüpheli unsurlar var. Sadri Ethem ve arkadaşları bunları adım adım takip ederek halkı korumayı vazife edinmişlerdir.

Ayni şube gazetelerin mühim neşriyatını hülâsa ederek bülten halinde dağıtıyor. Ve radyo ile neşrediyor. Gazetelerin okuyucu sütunları dahil olduğu halde bütün si-kayetleri ve tenkitleri keserek alâkadar daireye bildiriyor.

Dosya ve kayıt tutmak, gazete kesmek, yapıştırmak ta dahil olduğu halde bütün bu işleri üç kişi nasıl yapar diyeceksiniz. Matbuat umum müdürlüğünde kurulan usuller ve hüküm süren ruhla işte yapılıyor.

Şükrü Hazımın şeflik ettiği muamelât şubesi Turquie Kemalist isimli yüksek seviyede bir resimli mecmua neşrediyor, dünyanın muhtelif memleketlerinde bellibaşlı mecmualarda Türkiye hakkında ilâveler hazırlanıyor. Fransızca, İngilizce, Almanca kitaplar, risaleler vücuda getiriyor. Bunların hepsini, fayda getirecek yerlere gayet itina ile tevzi ediyor. Bu tevziat hakkında tutulan fişler, örnek olacak kadar muntazamdır. Sefaretlerimizin tavsiyelerile veya kendi taleplerile fişlere ismi geçen müessese ve fertlere ne gibi neşriyat, mecmuanın hangi sayıları gitmiştir, mevcut tükendiği için ne gibi şeyler yeni tabıdan gidecektir, bunların hepsini fişlerde bulabilirsiniz.

Ecnebi muhabirlerle ve ecnebi ziyaretçilerle ayni şube imkân dairesinde meşgul oluyor. Sonra dünyanın her yerinden gelen türlü türlü mektuplar ve taleplere hep bu şube muhtelif lisanlarda cevap yetiştiriyor.

Işte Amerikada, Alayamada 12 yaşında bir mektepli kızın Atatürke yazdığı mektup... "Sevgili Mister Kemal,, hitabile başlıyan bu mektupta, tarih ve coğrafyada Türkiyeye dair hazırlıyacağı ders için malûmat ve resim isteniyor. Mektup matbuata havale edilmiş ve küçücük Amerikalı kıza Türkiyeye dair istediği malûmat ve resimler gönderilmiştir.

"Türkiyeye dair konferans vereceğim, malûmat ve resim isterim.,, Veya "Türk musiki gecesi tertip ediyoruz, bize "nota...,, yolundaki müracaatların arkası alınmıyor. "Türkiyeye geleceğim, tren zamanları, oteller hakkında malûmat isterim,, yolunda müracaatlara da hep matbuat müdürlüğü günü gününe cevap veriyor.

Bu şube hariçten 336 gazete ve mecmua getirtiyor, 139 gazetenin kolleksiyonunu tutuyor.

Memleketin tabiî manzaralarını, müesseselerini, inkişaf gösteren faaliyetlerini fotoğrafa çekmek için Almanyadan birinci sınıf bir sanatkâr getirtilmiştir. Bu fotoğrafların alınması, tasnif ve muhafazası, dünyanın her tarafında gazete ve mecmualara tevzii de şubenin başlıca işlerinden biridir.

Ecnebi gazetelere bakan şube, havsalaya sığmaz bir ölçüde iş çıkarıyor. Bu şubedeki müşavirler, bütün bir memleketin gazetelerine ve kesik halde bize ait yazıları gönderen ajanslardan gelen gazete parçalarına bakıyorlar. Kuru kuruya hiçbir şey tercüme etmiyorlar. Her bir meselede bir memleketin başka başka san'at gazetelerinden akseden havayı süzüp bir bülten haline koyuyorlar. Vakit vakit takip ettikleri memleketin işleri hakkında konferanslar veriyorlar, risaleler yazıyorlar. O memlekette bize dair yazılan kitapları okuyorlar, buna ait rapor hazırlıyorlar. Muamelât şubesinin kütüphanesinde saklanan kitaplardan her birinin içinde kitaba ait rapor vardır. Kitabın tercümesi memleket için faydalı ise tercüme ettiriliyor.

Çok noksan bir kadro ile ve çok mahdut para ve vesaitle matbuat umum müdürlüğünün ortaya çıkardığı iş, memleket nâmına ciddeden iftihar edilecek bir eserdir. Bu yolda bir çalışma kudreti gösteren arkadaşlar gazetecilikten yetişmiş olduğu için gazetecilik mesleği de bu iftihardan bir hisse istiyebilir.

A. E. Y.

FIKRA

Bu da Başka Nağme

Klod Farer'in Fransanın iç şehirlerinden birinde verdiği konferansın adı şu idi: Bursadan Istanbula!

Bu iki şehir arasında Ankarayı gösterecek meçhul bir tepe olduğunu bilmiyoruz. Türkiyeye gelen yabancıların bizde en beğendiği eserlerden biri Ankara değil midir? Klod Farerin en sevmediği şey bu, ve ayrı ayrı, birer birer bütün inkılâplarımızdır.

Fas fesinden ve Cezayir kuşağından başlayınız da, bizi manzara olarak garipleştiren ve millet olarak iptidaileştiren nelerden kurtulduksa Klod Farer onların hasreti ile yanıyor.

Bir başka hasreti daha var: Musul! Fransanın bu petrol kaynağını elden kaçırmış olmasına, hiddetle, şaşıyor.

Ne güzel olurdu, boğazlar açık olaydı, Istanbul sarayında bir Siyam kralı oturaydı, ve Fransız mekteplerinde, Türk münevverlerinin selâmlık kısmını papazlar, harem kısmını sörler yetiştireydi! Klod Farer, Bursaya veya Istanbula geldiğinde kendini seyyahlardan biri gibi kabul eden efendiler yerine, arabasını çeken indigénelerle karşılaşsaydı!

Bütün bunlar bir bunağın rüyaları olsa bile, bir Fransız şehri güzidelerine Türkiyenin böyle tanıtılmakta olduğu da bir hakikattir. Klod Farer sahneye: — Ben Türkleri severim, çok severim... diyerek çıkmış.

Biz böyleleri tarafından sevilmek değil, genç Fransızlar tarafından anlaşılmak isterdik.

Klod Farerin sevdiği ve anlıyacağı Osmanlılar Niste oturuyorlar: Türkiyeye bizi anlıyacak olanlar gelsinler!

Fatay

SPOR

Sporda bir Prensip meselesi

Bir antrenör öğrettiği sporda iyi müsabaka da yapmalı mı?

(Yazan Burhan Felek)

(Seyfi Cenap) la olan betbaht münakaşamızın doğurduğu bir mesele karşısındayız: "Antrenörler, öğrettikleri sporun iyi müsabıkları da olmalı mıdırlar?,,

Atletizm gibi eskrim gibi hattâ yüzme gibi muhtelif şubeleri olan ve bütün şubelerin hepsinde birden ihtisas peyda etmek pek de mümkün olmıyan sporları bir kenara bırakırsak bütün diğer şubelerde ve bilhassa mücadele sporlarında hocanın sade iyi bir muallim değil, o sporu çok iyi yapan iyi bir de müsabık olması zarurîdir.

Bütün maruf spor hocaları böyledir. Yalnız bunlar yaşlandıkları için başlıca müsabaka şartlarından olan nefes kabiliyetlerini ekseri kaybederler. Ama kısa çarpışmalarda daima üstünlüklerini muhafaza eylerler. Zaten böyle olmazsa talebelerine dert anlatamazlar. Şu veya bu tarzda tatbikini tavsiye ettiği oyunu herşeye rağmen karşısındakine tatbik edemiyen hocalar muvaffak olamazlar. Onun için...

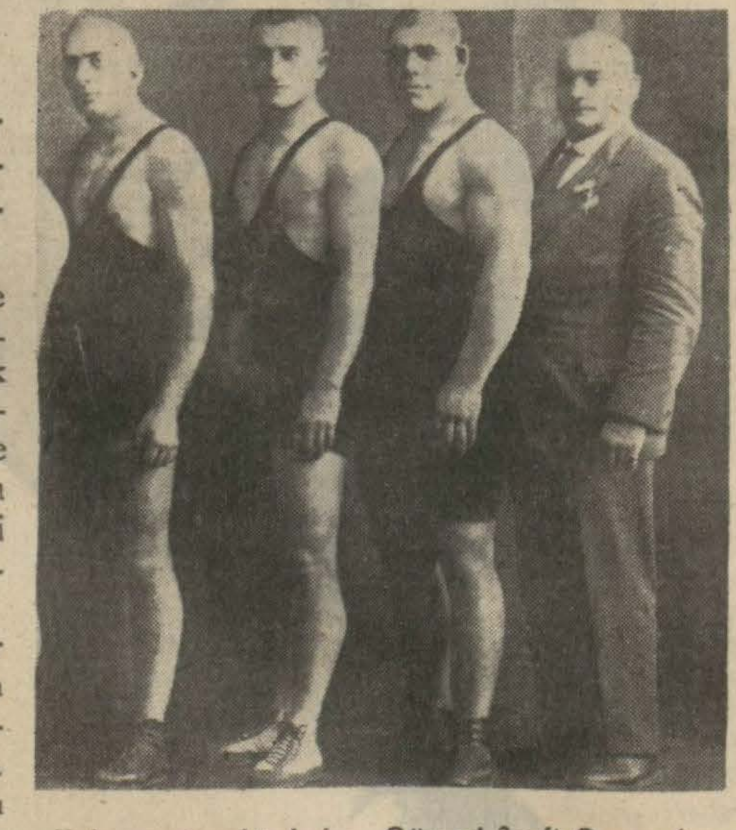

Yakın maziye bir bakış: Güreşçi Seyfi Cenap (en solda) ve kendisine senelerce muallimlik eden Peter (en sağda)

Bir zaruret

Her iyi sporcu iyi hoca olamaz, ama her iyi hocanın mutlaka iyi sporcu yani iyi müsabık olması ictinap edilmez bir zarurettir

Bu, böyle olunca biribirine üstünlükleri ileri sürülen iki hocanın talim kudretinden evvel sporun tatbikatındaki kıymetlerini biribiriyle tutuşturup anlamak en kestirme yoldur. İki tenis oyuncusunu biribiriyle oynarken iki eskrimciyi yekdiğeriyle çarpışırken seçmek kadar amelî ne vardır? Bunu neden ayni siklette iki güreş hocasına tatbik edemeyim?

Muallim yenilirse..

Denebilir ki; bir muallim hasmına mağlûp olur da yine iyi bir muallim olabilir! Bu söz biraz yavandır ama doğru olarak kabul etsek bile benim ileri sürdüğüm (Pelinen - Peter) müsabakasını gerek yaşlılığına ,gerekse iddia edilen teknik eksikliğine ve taktik cehaletine rağmen (Peter) kazanırsa (Pelinen) in bütün iddia edilen yükseklikleri tabiî suya düşer.

Unutmayalım ki; Türkiyeyi terkettiği tarihe kadar (Peter) bizdeki talebelerini siklet farkı olmaksızın sık sık yenmekteydi.

Bilhassa güreşte güreşçinin gözü daima muallimini yenmekte olduğuna göre talebesinden daha zayıf hocaların muvaffak olamıyacakları meydandadır.

Onun içindir ki ben (Pelinen) in (Peter) i yenmesini ileri sürmüştüm.

Maalesef..

Böylelikle bizim çocukların eski hocasını yenen bir adam güreşçiler üzerinde başka tesir bırakır. Lâkin şimdi vaziyet maalesef öyle değildir. Kimsenin aksini iddia edemiyeseğini bilerek söylerim ki; kendi sikletinde veya daha aşağı siklette bir hoca en büyük allâme de olsa o memlekette artık güreş gösteremez. Çünkü her adım başında "Canım! Falana yenildi,, diye istihfaf ederler.

Güneş Klübünde Bir Konferans

Güneş klübünden:

5 Birincikânun 936 cumartesi günü saat 17 de klübümüzde Bürhan Felek tarafından verilecek "Spor,, mevzulu konferans için davetiyeleri - ni herhangi bir sebeple almamış olan aza ve dostlarımızın bu toplantıya şeref katmalarını dileriz.

Bu haftanın Lig maçları

T. S. K. İstanbul Bölgesi Futbol Ajanlığından: Cumartesi günü yapılacak lig maçları

Fenerbahçe stadı:

Eyüp - Vefa B. takımları 13.20 hâkem Kadri Celâl, Beykoz - Topkapı B. takımları 15, hâkem Feridun Kılıç.

Şeref stadı:

Hilâl - Anadolu B. takımları 13,20. Hâkem Ekrem Ersoy, Süleymaniye - İstanbulspor B. takımları 15. Hâkem Saim Talu.

Pazar günü yapılacak lig maçları:

Fenerbahçe stadı :

Galata Gençler - Ortaköy A. takımları 11. Hâkem Saim Turgut. Eyüp - Vefa A. takımları 12,45. Hâkem Adnan Akın. Yan hâkemleri Tahsin ve Bahaeddin Uluöz. Beykoz - Topkapı A takımları 14,30 hakem Nuri Bosut. Yan hakemleri Feridun Kılıç ve Rıfkı Aksoy.

Merhametli Sey.i Cenaba Cevap

Makalenizi sonuna kadar okudum. Hakkımda hissettiğinizi söylediğiniz merhamete teşekkür ederim. Bu merhametin biraz da okuyuculara tevcihini rica ederek (Avrupa fırtınası) ünvanını kazanmış olan güzideniz antrenör (Pelinen) hocanız (Peter)-le minder üstünde boy ölçüşmekten kaçtıkça benim yüzüme vurduğunuz cehaletim sizin de seçtiğiniz adamı kötüliyememek zaruretiniz dolayısiyle biribirimizi iknaa imkân bulunmıyacaktır.

Yalnız şurasını size hatırlatayım ki; bir antrenörün iyi veya kötü olduğunu anlamak için sandığınız gibi sizin kadar âlim olmak zarurî değildir. Geldi geleli ne yaptığını bir türlü görmek fırsatını hattâ olimpiyatlarda da arayıp bulamadığımız bu zavallı adamın daha ilk zamanlarda Galatasaray klübünde Nuri ile gösteriş yaparken ne değerde olduğunu anlamıştım. Bu görüş bana kâfi geldi. Siz bu neticeye varmak için anlaşılan daha seneler bekliyeceksiniz. Vaktiniz varsa buna karışmayız. Lâkin güreşçilerimize acımaz mısınız?.

Hocanız Peteri kötülemek hususuna gelince; gerçi o yazının başlığını ben koymadım amma ,güreş federasyonunda muallim Peterin mahkemeye kadar sevki derpiş edilmiş olduğunu da işitmiştim. Kaldı ki, Peterin Rusya seyahatine iştirak ettirilmemesinden başlıyan gözden düşmesi, Ruslar burada iken İstanbuldan uzaklaştırılması, Avusturyalılar, hattâ Balkan güreşlerinde bile çocukların idmanına karıştırılmaması ve nihayet bitmeden konturatının feshiyle savulması, kimin hüneridir ve bunlar bir hürmet ve itimat eseri midir?

Darülfünun mezunu muallim Amerikalı koşucu (Levis) ile Alman muallim ve atıcı (Abraham) ın çarpıştırılmasını bir güreş müsabakasına benzetmeniz bir şaheserdir. Muallimini güle güle kullanın azizim. Fakat bilirsiniz; bir darbımesel vardır: Son gülen iyi güler. Bu sözümü unutmayın.

B. FELEK

İspanyada futbol hakemleri her sene servet kazanıyorlar

Son zamanlarda futbol hakemliğine bizde de ehemmiyet verilmeğe başlardı. Futbol hakemlerimizin hepsi amatördür. Yalnız idare ettikleri maçlarda, ancak yol parasına yetişecek kadar ehemmiyetsiz bir tazminat alırlar. Halbuki ehalinin, maçın ve oyuncuların bütün mes'uliyetini hakemler yüklenmektedirler. İspanyada birinci sınıf bir futbol hakeminin kazancına ve hakemlere sorulan acayip suallere dair aşağıdaki malûmata bir göz atalım:

İspanyada birinci sınıf hakemlik şahadetnamesini alan bir adam, arkasını koltuğuna yaslayıp, hiç başka bir iş yapmadan bütün sene yaşıyabilir.

İspanya maçlarının adedi ve birinci sınıf şahadetnamesi olanların nisbeti her hakeme senede 20 bin frank gibi bir servet temin edecek gıbidir.

Birinci sınıf İspanyol hakemlerinin bizde olduğu gibi, binlerce zahmet altında vazife görmeleri müşkülâtı da yoktur. Orada birinci sınıf hakemlerin her hangi kararlarına ahalinin ve oyuncuların itiraz etmeleri de âdet olmamıştır. Yalnız birinci sınıf hakem oluncıya kadar namzet hakemler çok güçlük çekmektedirler.

Namzet hakemlerin nasıl rütbelere yükseldiğine dair şurada okunacak satırlar herkesi tenvir edebilir:

Birinci sınıf hakemliğe namzet olan hakemler evvelâ etrafı çevrilmemiş ve ahalinin her zaman sahaya girebilecekleri büyük merkezlerden uzak köylerde hakemliğe başlıyorlar. Oralarda hem halka jandarmalık, hem de oyunculara hakemlik edebilecek kudrette olduklarını isbat ettikten sonra şehir stadlarına geliyorlar. Orada da muvaffak olunca, bir imtihan geçiriyorlar. Geçirdikleri imtihanlarda hakemlere gayet garip sualler soruluyor. Meselâ şöyle suallere de maruz kalan hakemler varmış:

— Soyunma odasında, maçtan evvel bir oyuncu rakip takımdan bir oyuncunun saatini çalarsa, yahut bir münakasa neticesinde dövüşürlerse oyunda o futbolcular hakkında ne gibi bir muamele yaparsınız?

Böyle acaip sualli imtihanı da geçiren hakemler, birinci sınıf şahadetname aldıktan sonra idare edecekleri birinci küme maçları için 50 pezata kadar para alırlar. Birinci sınıf hakemler, masraftan hariç aldıkları 50 pezatalarla senede 20 bin frank gibi bir servet temin ediyorlar.

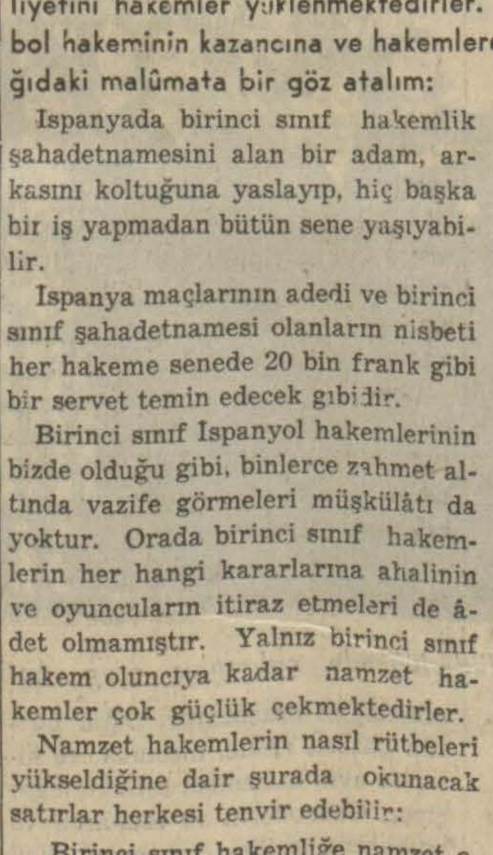

Bizim hakemlerden Galatasaraylı Suphi bir maçta

Paris - Prağ Maçlarının Tarihçesi

Dün Paris - Prağ son maçından bahsettik. Paris takımı Prağı 2 - 1 mağlûp etmişti. Bu son müsabaka ile Paris muhteliti Prağ muhteliti ile beş maç oynamı şoldu. Diğer maçların tarihçesini de şuraya yazıyoruz:

İlk maçı 1922 senesinde oynamışlardır. O maçta Paris muhteliti 2 - 0 Prağa yenilmiştir.

İkinci maç 1931 senesinde yapılmıştır. O maçta Parisliler 3 - 2 galip çıkmışlardır.

Üçüncü maç 1934 te olmuş ve yine Paris muhtelitinin 3 - 1 galebesiyle neticelenmiştir. Dördüncü maçı 1935 te oynıyan Parisliler 1 - 0 kazanmışlar. Ve beşinci maçı da yukarıda tafsilâtını verdiğimiz şekilde 2 - 1 kazanmışlardır.

Bu suretle beş maçta dördünü Paris, yalnız 1922 senesindeki ilk maçı Prağ kazanmıştır.

TAN — Dikkat edilirse Parisin galibiyetleri ecnebi oyuncuları almak müsaadesini verdikleri ve profesyonel oldukları tarhilere tesadüf ediyor.

Hergün Bir Hikâye — İntikam..

"J. H. Rosny Jeune" den (Academie Goncourt) den — *Faik Bercmen*

Tevenec

— Kıskançlık her zaman cinsî ve şehvî hâdiselerden doğar; dedi, size bu hususta —ilmî olarak— bir kadın hikâyesi anlatabilirim.

Jacques atıldı:

— Bir kadın hikâyesi. Ve bize bunun aşka taallûk etmediğini söylüyorsun öyle mi?

— Bu hâdisede birinci rolü oynıyan kadın değildi...

Clave söze karıştı:

— Cinas mı yapıyorsun? Hem kelimeler üzerinde mi oynuyorsun? Azizim, kıskançlık hakikî ve vahşî, öldürücü ve ezici kıskançlık daima aşktan gelir.. Mukavemeti gayri kabil ve anî bir hamle ile kudurma gibi dehşetli bir surette tezahür eder. Onun kardeşi de arzu ve ihtirastır Senin anlatacağın kahraman kadın hikâyesi olsa olsa bu çeşidindendir.. Mamaafi madem ki dudakların bu meraklı hâdiseyi anlatmak için titriyor, anlat bize şu hikâyeyi bakalım.

Bu sefer Bob yerinden doğrularak:

— Tevenec her halde bir kadını mes'uliyet altına sokmaktan korkuyor da.

Tevenec bağırarak cevap verdı:

— Hayır.. bin defa hayır.. Bu işte kadın passif bir rol oynamıştır. Asıl kahraman, tanıdığınız birisidir: Zavallı Marcel Linavge..

Clave hayretle:

— Güzel Linavge mi ? Dedi.

— Evet güzel Linavge.Dünyanın en sevimli çocuğu ve on sene kadar bana en samimî ve sadık arkadaş olan Linavge.. Daha lisedeyken yaramazlık ve hâdise çağlarımızda sevişmeğe başlamıştık; ve beraberce bütün çocukluk hülyalarını kurmuştuk. Spor dostlarım, o zaman şerefli sayılmazdı.. Muallimlerden ve akrabalarımızın nezaretinden kurtulmak suretile gizli yarışlar, atlamalar, harp oyunları yapardık.. Cür'etli olduğum ve cezaları soğuk kanlılıkla karşıladığım için Linavge bana gayet bağlıydı. İkimizden biri hazırlamış olduğu her hangi bir hâdiseyi öbürü de kabul eder ve kendine düşen vezifeyi yapardı. Bu suretle lisenin bahçesinde dövüş olurdu, bu vak'alarda daima ikimiz yirmi kişiye karşı gelirdik..

— Kendini methediyorsun Tevenec!.

— Bob, iyi bilirsin ki hayır.. Ve dört adım ileride —istersen— bunu sana öğretebilirim..

— Teşekkür ederim şimdilik..

Tevenec devam etti:

— Nihayet delikanlı olunca da biribirimizden ayrılmadık. Biliyorsunuz ki beraberce sürülen spor hayatı kadar dostluğu çimentolaştıracak bir şey bulunmaz.. Yürüyüşler, at, bisiklet ve yelken gezintileri, yüzmeler ve saireyle geçen güzel bir hayatımız vardı. Linavge benden daha iyi idi. Bir şey icat etmek aklından geçmezdi; yaşayışımız şöyle hülâsa edilebilir: Açık havada dolaşmak.. Öğleyin ve akşam konakladığımız yerde iyi kahvaltılar yapmak ve bol yemekler yemek.. Oradan şafakla, sabahın hafif serinliği içinde ayrılmak.. Berrak bir semanın altında ve köpüklü dalgalar arasında bir yelkenli ile suları aşmak.. Ben her ne kadar bütün bu güzel şeyleri seviyorsam da daha yumuşak ve şefkatli bir ruha sahiptim.

Küçük Lily Derieut'nün cazibesine mukavemet edemiyordum. Onunla aile balolarında dans ederdim. Henüz düşünmeğe vakit bulamadan akrabalarımız bizi nişanlamışlardı. Gönlüm ona iyice kaymıştı artık. Bu haberi taze ve sıcakken Linavgeye söyledim. Fakat bunu soğuk karşıladı. Onu müstakbel karıma takdim etmek istiyordum. Biribirlerile her halde iyi dost olurlardı.. Hatta nikâh günü onun yanımda bulunmasını ve bana şahit olmasını, Lilynin grubumuza ufacık bir kahraman sportmen gibi girmesini arzu ediyordum..

Hülâsa beni sevinçten ağlatan bir saadet ve bahtiyarlık içindeydim. Aynı hal bugun de bende vardır. Gösteriş ve yalanı bilmiyordum. Ve o kadar iyi müşahit değildim ki başkalarının ruhunu keşfedebileyim.. Neyse.. Lily ile öğleden sonraları bisikletle gezinti yapmak için ailelerimizden müsaade koparabilmiştik.. Bu fırsattan istifade ederek karanlık basarken dönmek isterdik.. Bu oyundan tatlı tatlı onunla başbaşa kalmak ve birkaç puse çalmak fırsatını kazanacaktım.

Lily'ye bisiklete binmesi için yardım ederken birkaç öpücük çalıyordum. O zaman o müdafaasız sayılırdı..

Bir akşamdı.. Bir yerde, istirahat etmek üzere istasyonladıktan sonra kalktık, Lily'yi bisiklete yerleştirip bir bahşiş alacağım sırada bir sıkı gözlerimin önünden geçerek sağ omuzuma dört saçma bıraktı. Saçmaların bir kısmı da nazik arkadaşımın yüzünde de birkaç yara açarak fazla kan akıttı.

Yaralarımız hafifti. Fakat ilk önce sevgilimin yüzünde bir takallüs görünce kendimi tutmıyarak ıstıraptan bağırmışım.

O ise hıçkırıklar aarsında:

— Seni temin ederim ki bir şey değil, diye söyleniyordu.. Etraftan koştular; ve meseleyi öğrenmek istediler. Çitin arkasında bir tüfenk bulundu. O vakit birisi dedi ki:

Bir bisikletli gördüm. Lâmbasız olarak gayet sür'atle ilerliyordu.. Silâhı belki o atmıştır..

Bunları işidince eve götürmek üzere Lilyyi bir komşuya emanet ettim ve bisiklete atlıyarak bütün sür'atimle karanlıklar içinde ilerlemiye başladım.

Kendi kendime bir katil en son ve mümkün sür'atle kaçar diyordum. Ve bu hesap tamam gelmişti. Çünkü yirminci kilometroda uzaktan elinde bir kibrit tutan ve bisikletine binmeğe çalışarak kilometro tahtasını okumaya uğraşan bir adam gördüm..

— Alçak diye bağırdım..

Geç kalmışım.. Çünkü ... binip kaçmağa vakit bulmuştu gene. İmdi korkulu ve müthiş bir yarış başlamıştı. O, benden iki mesafe kadar uzaktaydı ve bu mesafeyi uzun bir zaman muhafaza etti.. Bir çeyrek saat sonra vaziyete hâkim olmuştum. Rakibim eski vaziyetini kaybetmişti. Bitkin bir hale gelmişti.

Ansızın durdu ve bisikletinden inmekten ziyade adeta düştü. İki dakika sonra onu boğazından yakalamıştım. Kahramanca kendisini müdafaa ediyordu. Fakat ne yapmalı ? Nefesi zaten kesilmişti. Onu dizlerimin altına aldım ve yüzünü görmek için kibrit aranmağa koyuldum.

O zaman kısa bir sesle bağırdı:

— Nafile öğrenmeğe çalışma!.. Benim Linavge..

Ben de kendimi tutamıyarak:

— Linavge!. Diye haykırdım..

— Evet.. Beni adalete tevdi edebilirsin.. Bunu hak eyledim. Küçük karidan kıskandım da..

— Linavge sen de mi onu seviyorsun?

— Ben mi onu seviyorum. Bilâkis ondan nefret ediyorum!

— Öyleyse..

— Ondan seni kıskandım. Onu, bizim iyi ve samimî dostluğumuzu çaldığı için kıskandım.

— Dehşet?!..

— Damarlarımda büyük annemden kalma Arap kanı vardır. İntikam bana yaşamaktan daha tatlı geldi.. Dostluğumuzun hatırasına bana yirmi dört saat bu toprağı terketmek üzere mühlet vermez misin?

— Yirmi dört saat değil bütün hayatını veririm.. Diye ağlıyarak cevap verdim. Küçük te bunun aksini söylemez. Ne kadar azap çekmişsin!..

Linavge hıçkırıklarla bana mukabele ediyordu.

Şimdi ayaktaydı.

— Beni affedecek misin? Dedi.

— Hadi sen benim arkadaşımısın!.. Seni ne kadar sevdiğimi bilmezsin!.. Dedim.

. . . .

Oun bir daha görmedim..

Birkaç gün evvel onun öldüğünü öğrenmemiş olsaydım şimdi size ondan bahsetmezdim..

O vakit Bob atıldı:

— Allah rahmet eylesin!.

Suçlu Çocukları Kurtarmak Istiyoruz:

Cocuk, Sinema ve Hırsızlık

[Medenî memleketlerde çocuk büyükten ayrı bir mevzudur. Suç işliyen çocukları büyüklerle bir tutmanın ve onları ayni mahkemeye götürüp ayni hapisanede yatırmanın bir haksızlık olduğu medenî memleketlerde kabul edilmiştir. Bizde de çocuk mahkemeleri ve ıslahhaneler kurulmasına lüzum vardır. Bu maksatla hazırladığımız anketin ikincisini de bugün okuyucularımıza veriyoruz.]

Suç işliyen bir çocuk, polis tarafından Çocukları Kurtarma Yurduna götürülüyor

— Yaşın kaç?
— On dört.
— Cezan nekadar?
— On ay.

— Kaç aydır buradasın?
— Beş aydır buradayım.
— Kabahatin nedir?..
— Sirkat.
— Niçin çaldın?

Çocuk bir an susuyor. Sonra gözlerini kırpmadan gözlerimin içine bakarak:

— Sinemalara çok güzel filmler geliyordu, görmek için çaldım.

— Anlamadım, diyorum.

Çocuk bir adım daha yaklaşıyor ve bu suretle gölgeden sıyrılıyor.

Şimdi, onu geniş pencerelerden giren ışıkta daha iyi görüyorum. Şaşkın, şaşkın bakan iri mavi gözleri var...

Iri mavi gözlerini gözlerimin içine dikmiş benimle öyle konuşuyor:

— Babam takunyeci idi. Annem de var. Ikisi de bana ellerinden geldiği kadar bakarlardı. Mektebe gidiyordum. Ilkmektebe. Aç değildim. Evim vardı. Fakat işte bilmiyorum, nasıl oldu. Bir şeytana uydum ve hırsızlık yaptım.

Soruyorum:
— Ne çaldın?

— Bir arkadaşım vardı. Onun hali vakti pek yerinde değildi. Babası ölmüştü. Annesi tahtaya, çamaşıra filân gider, onlara bakardı. Bunlar üç kardeştiler. Benim arkadaşım, en büyükleri idi, on yedi yaşında kadar vardı. Onunla ne zaman temiz giyinmiş süslenmiş çocukları görsek: "Hey kahbe dünya.. derdik, bir şu hale bak bir de bizim halimize...,,

Biz herşeyden mahrumduk. Bütün vaktimiz pis mahalle aralarında toz, çamur içinde oynamakla geçerdi. Bir futbol topu alacak paramız bile yoktu. Vakıa futbol topu olmadan, iyi esvap giyinden insan yaşar ama!.. Işte besbelli çocukluk... Biliyor musun, abla?.. Insan başkalarında görmese yine kendi haline dayanır amma.. Başkaları yaparken mahrum olmak... çok acı.. Hele sinemalara güzel filmler geldikçe adeta kudururdum, ama ne güzel filmler de geliyor.. Evvelâ sinemaya gitmek için, canımın istediği bir şekeri, bir pastayı yemek için mektep kitaplarımı evden aşırıp satmıya başladım. Kendi kitaplarımı bilmem bunu hırsızlık sayar mısın?. Sonra bir gün o fakir arkadaşım bana bakkalın biri için "şu bakkalda çok para var, bir gün onu soyalım,, dedi. Aramızda buna karar verdik. Nihayet o bana bir mektup yollamış. "Ben maymuncukları hazırladım, gel bu gece dükkânı soyalım,, diye. Bu mektup bizim evde oturan bir başka kiracının eline düşmüş, o da alıp bunu karakola götürmüş. Biz o gece gittik, dükkânı soyduk.. Bakkal ertesi gün gidip şikâyet edince hemen buldular, yakaladılar, bizi...

— Kabahatini hemen söyledin mi?

— Evet.

— Tutulduğun zaman korktun mu?

— Çok korktum, döverler diye ama dövmediler.

— Suçunu söylerken utanmadın mı?

— Utanmaz olur muyum. Hele annem karakolda beni görüp te "Tuuu rezil,, diye beni azarlayınca "babanın, benim namusumu bir paralık ettin.,, diye ağlayınca yerlerin dibine geçtim. On aylık şu ceza yok mu?.. Inan bana, abla annemin o sözünden ve o göz yaşından ağır değil.

Bir an susuyor ve mavi gözlerinin kızardığını görüyorum.

— Annen buraya geliyor mu?..

Konuşamıyor, başıyla "hayır,, işareti yapıyor.

— Baban, diyorum, baban geliyor mu?..

Yine ayni işaretle "hayır!,, diyor..

— Sana dargınlar mı?..

Yine bir baş işareti.. Evet..

Neden konuşmuyor. Acaba konuşursa sesi heyecanını ifşa eder diye mi çekiniyor, yoksa hıçkırmaktan mı korkuyor?..

— Buradan çıkınca ne yapacaksın?..

Nihayet heyecandan titriyen sesiyle cevap veriyor:

— Hemen anneme gideceğim eline, eteğine sarılacağım, ne kadar da olsa anadır, affeder değil mi?

— Affeder elbet te diyorum.

— O affeder de beni yanına alırsa ne kadar çok pişman olduğumu ve nasıl iyi bir insan olduğumu ona göstereceğim. Çalışacağım, terzi olacağım. Ekmeğimi alnımın teriyle kazanacağım.

— Burada çalışıyor musun?..

— Hayır, boşuz.. Bir iş yaptığım yok.. Işim gücüm, çıkacağım günü beklemek ve annemi babamı düşünmektir.,,

Suat DERVIŞ

Kral Sekizinci Edvard Yol Ağzında

[Başı 3 üncüde]

BAŞBAKAN AEZDINDE KONUŞMALAR

Londra, 3 (A.A.) — B. Baldvin adliye bakanı ile liberal partisi başkanı B. Sinclairi ve iç bakanı Sir Con Saymeni kabul etmiştir.

KRALLA BAŞVEKIL

Londra, 3 (A.A.) — Kral dün Başbakan B. Baldvin ile bir saatten fazla görüşmüştür.

KABİNE BUHRANI MEVZUBAHIS DEGIL

Londra, 3 (A.A.)— Kabine resmen toplanmıya davet edilmiş olmamakla beraber, bakanlar istişarelerine devam edecekler ve B. Baldvin bütün gün müzakereye âmade bulunacaktır.

Başbakanla temasta olan mahfiller, kabine buhranı mevzuu bahsolmadığını ve şimdiki meselenin bir kanunu esasi ve hanedan meselesi mahiyetinde olduğunu temin etmektedirler.

BALDVINDEN ISTENEN TEMINAT

Londra, 3 (A.A.) — B. Atlee Avam Kamarasında, kanunu esasiye taallûk eder mahiyette müskülât tahaddüs edip etmediğini ve Basbakanın simdi bu hususta beyanatta bulunup bulunmıyacağını sorması üzerine. B. Baldvin, bugün hic bir beyanatta bulunmıyacağını sövlemiş ve halen kanunu esasiye taallûk eder mahiyette hiç bir müskülât mevcut olmamakla beraber, vaziyetin kendisine bu hususta bu dakikada sual sormıya müsait olmadığın ilâve eylemiştir.

B. Winston Corchill, muhaliflerin alkışları arasında vaptığı beyanatta, B. Baldvinden, parlâmentoda resmî ve kat'î bir bevanat vapılmadan evvel dönülmiyecek mahiyette hiç bir tedbir ittihaz edilmiveceği hakkında teminat istemiş ve B. Baldvin verdiği cevapta:

"Simdi yaptığım beyanata ilâve edecek hiç bir diveceğim voktur. Simdi ortaya konulan meseleyi tetkik edeceğim... demiştir.

GAZETE MUNAKAŞALARI

Londra, 3 (A.A.) — Röyter ajansı bildiriyor: Ingiltere halkı bu sabah uyandığı zaman bütün gazete başyazılarının üstünde su yazıyı gördüler:

"Mühim bir kanunu esasi buhranı,,

Gazeteler, dünkü kabine toplantısında kralın bakanlariyle, olan münasebatının ve bilhassa kralın hususî hayatına müteallik meselelerin münakaşa edilmesine ait olduğunu yazıyorlar. Gazetelere göre, hükûmet, mesele memnuniyeti mucip bir şekilde halledilmediği takdirde, çok mühim bir teşkilâtı esasiye buhranının hadis olacağı kanaatindedir.

Londra, 3 (A.A.) — Kralın evlenme projesinin ortaya çıkardığı kanunu esasî meselesi, şimdiye kadar kralın şahsına taallûk eden meseleler hakkında tefsiratta bulunmaktan imtia etmiş olan matbuatın da tefsirarta başlaması üzerine fevkalâde mühim bir şekil almıştır.

KILISENIN VAZIYETI

Bradford peskoposunun, kralın mes'uliyetini müdrik olduğunu göstermesini temenni ettiğine dair evvelki gün yaptığı beyanatla matbuatta çıkan tefsirat kilise tarafından krala evlenme projesinden vazgeçilmesi hakkında yapılan temenniye takadüm eden müteaddit istisarelerin neticesi olarak telâkki edilmektedir.

DOMINYONLARDAN SORULACAK

Londra, 3 (A.A.) — Röyter ajansının aldığı malûmata göre, kanunu esasî meselesinin halli birkac günden evvel mümkün olmıyacaktır. Zira mesele dominyonları doğrudan doğruya alâkadar etmektedir.

Kanberrra, 3 (A.A.) — Avusturalya kabinesi, Kral meselesinin ihdas ettiği vaziyeti endişe ile takib etmektedir.

Kabine, B. Baldvinin hareket tarzı hakkında henüz hicbir karar vermemisse de umumivetle zannedildiğine göre Ingiliz kabinesine müzaheret etmeve karar verecektir.

KRAL ÇIFTLIGINI SATIYOR

Londra, 3 (A.A.) — Kralın Kanadadaki ciftliği maruf Amerikalı Lincoln Ellesworsthe satmak için müzakerede olduğu Bukingham sarayında resmen bildirilmektedir.

VELIAHTLA GORUSTU

Londra, 3 (A.A) — Kral aksam üzeri Londraya dönmüş ve saat 20 bucuğa doğru halka görünmeden Buckingham sarayına gitmiştir.

Kral, kendisinden on dakika evvel saraya gelmiş olan York Dukası ile yirmi dakika kadar görüşmüştür.

Dük, bu görüşmeden sonra saraydan ayrılmıştır.

HALK KRALI ÇOK SEVIYOR

Londra, 3 (A.A) — Işçi ve âzadan Albay Wedgvood, Avam Kamarasın da bir takrir vererek, azayı, taç giyme merasimine ait hiç bir şeyin Kral Sekizinci Edvardın sadakat yeminini hükümsüz bırakamıyacağını ve bundan başka Ingiliz Kralının yerine hiçbir kimseyi geçirtmek niyeti mevcut olmadığını beyana davet etmiştir.

Albay, bu takriri verirken, Kralın istifasının herhalde önüne geçilmek lâzım olduğu mülâhazası ile hareket ettiğini, zira Kralın halk tarafından cok sevildiğini, herhangi bir değişiklğin memleketi ikiye ayıracağını, bir seçime müracaat edilse reylerin kahir bir ekseriyetle Kral lehinde toplanacağını beyan etmektedir.

MADAM SIMPSON AYRILIYOR

Londra, 3 (A.A) — Bir Amerika Ajansının Londradaki bürosuna verilen malûmata göre, Madam Simpson bir kaç ay için yabancı memleketlere gitmiye karar vermiştir. Hatta bu akşam Londradan ayrılmak niyetindedir.

KRALIN KARDEŞLERI

Londra, 3 (A.A.) — Gluçester Dükası ile Kent Dükası, akşam üzeri York Dükasının ikametgâhında kendisiyle uzun müddet görüşmüşlerdir.

HALKIN ALÂKASI

Londra, 3 (A.A) — Kral bugün öğleden sonra Valide Kraliçevi ziyaret etmiştir.

Hataylılar zulme boyun eğmiyecek

(Başı 1 incide)

lerin zaruretinden doğan tavsiyesine ittiba için katlanılmış misilsiz bir fedakârlıktır. Halkımız istiklâl namına herşeyi göze almışlardır. Bugün sükûnu muhafaza etmelerinin sebebi, işin millî hükûmet tarafından sulh yoluyla halledileceği ümit ve itimadıdır.,,

Uydurma meb'us

Lazkıye, 3 (TAN muhabirinden) — Sancaktan kaçıp buraya gelenlerin miktarı artmaktadır. Sancakta tazyik azalammış, bilâkis arttırılmıştır.

Halep, 3 (Tan muhabirinden) — Sancağın yeni mebusu Adalı Mehmet, Halebe kaçarken oğlu Nafii de beraber götürmüştür. Baba, oğul şimdi burada bir otelde saklanmışlardır.

Halkın kininden ve takibinden gizlenmek ihtiyacını duymuşlardır.

Soyguna uğrıyanlar

Kilis, 3 (Tan muhabirinden) — Sancak nahiyelerinden bazılarında dolaşmış olan bir zat, Ordu nahiyesinin Bayırbucağı mıntakasında gördüğü manzarayı şöyle anlatmıştır:

"Evler kısmen harap bir hale girmiştir. Bu harap evlerden birinin tahtaboşunda ekmek yiyen bir kadından şoförüm ekmek istedi. Kadın elindeki ekmeği verdi. Parasını kabul etmedi. Şoför, katık olacak bir şey de istedi. Kadın yok dedi. Şoför, Köçelek te yok mu? diye sorunca kadın ağlıyarak cevap verdi:

"— Işte şu elimizdeki arpa ekmeğinden başka bir şey yok. Dün meb'us seçimi için köyü bastılar. Evlerde, ambarlarda ne varsa hepsini alıp götürdüler. „

Hakikaten köyde soyguna uğramış bir hal vardı. Esasen 16 senedir bu mıntaka aşar ve vergi yüzünden harap bir hale konmuştur. Son soygun halkın elinde avucunda kalan son eşyanın da kaybolmasına sebep olmustur.

En makbul hediye

Hama, 3 (Tan Muhabirinden) — Sancak köylüleri hararetli bir suretle şapka tedarik etmektedirler. Köylerde ve şehirlerdeki münevverler, fakirlere kendi aralarında para toplıyarak binlerce şapka hediye etmişlerdir. Köylüler arasında en makbul hediye şapkadır.

Orta Kuseyin nahiyesi ahalisi kâmilen şapka giymişlerdir. Bunlara civar olan Arap köyleri de şapka giymiye başlamışlardır.

Milletler Cemiyetinde

Ankara, 3 (A.A.) — Hariciye Vekili Doktor Tevfik Rüştü Arasın, Milletler Cemiyeti konseyinin 10 kânunuevvelde toplanacak olan içtimaında hazır bulunamıyacağı ve Türkiyenin daimî murahhası Necmeddin Sadak tarafından temsil edileceği haber alınmıştır.

Lübnanda da Müslümanlara Ateş Edildi 70 Kişi Yaralandı

Beyrut, 3 (TAN muhabirinden) — Müslümanlarla hıristiyanlar arasındaki gerginlik Fransa - Lübnan muahedesi yüzünden artmıştır. Lübnan Cümhurreisi Ödda mütaassıp bir hıristiyandır. Son defaki seçimde ancak müslümanların yardımı ile mevkiini muhafaza edebilmişti

Halbuki yine bu Cümhurreisi Lübnanın bir Hıristiyan ülkesi olduğunu ,buradan memnun olmıyanların Suriyeye yahut diğer memleketlerden birine gitmekte serbest olduğunu söylemek suretiyle müslümanlara karşı sarih bir cephe almıştır .

Lübnan - Fransa muahedesinin imzası günü, Beyrut müslümanları bir nümayiş yapmak istemişlerse de Lübnan hükûmeti buna müsaade etmemiştir.

HIRISTIYANLARA MUSAADE

Buna mukabil hıristiyan'ar, pazar günü muahedenin lehine tezahürat yapmak istemişler, kendilerine derhal müsaade verilmiştir. Bu nümayiş günü, beyaz gömlekliler ve silâhlı insanlar tarafından Cümhur Reisi selâmlanmıştır. Bundan sonra hıristiyanlar, otomobillere binerek müslüman mahallesine gitmişler, müslümanlara hakaret etmişlerdir. Buna mukabil, Teravi namazından çıkan müslüman halk ta, namazdan sonra Lübnan - Fransa müahedesinin imzası münasebetiyle etrafa asılmış olan Lübnan bayraklarını yırtmışlardır.

HALKA ATEŞ

Müslüman halk Cümhur Reisinin bulunduğu küçük saraya doğru ilerlemiye başlayınca polis hemen halkın üzerine ateş açmıştır. Müsademede bir kişi ölmüş, yetmiş kişi yaralanmıştır.

Bu hâdiseler cereyan ederken şehrin kiliseleri imdat ve tehlike çanları çalmıya başlamış, şehrin içindeki Ermeniler harekâta iştirak etmemiş olan hıristiyanları faaliyete sevketmişlerdir. Bu suretle kitle halinde müslümanlarla hıristiyanların karşı karşıya gelmeleri emrivâki halini almıştır.

Müsademelere pek güç bir şekilde mani olunabilmiştir. Maamafih hıristiyanlar tarafından bazı müslüman evleri ve dükkânları yağma edilmiştir. Hıristiyanlarla müslümanlar arasındaki gerginlik pazardan çarşamba gününe kadar sürmüştür. Bu hâdise, civar şehirlerde de infial uyandırmıştır.

SURIYE MUSLUMANLARI

Sayda ve Tarablusşam müslümanları, Beyrut müslümanlarına yardım için harekete geçmek istemişlerse de müslümanların şehirden dışarı çıkmalarına müsaade edilmemiştir.

Bu hâdiseler esnasındaki zarar ve ziyan 50 bin Suriye lirasıdır.

Donanmamız Falerden ayrıldı

(Başı 1 incide)

Ünaydın tarafından takdim edilmiş ve hasbihal çok samimî bir surette cereyan eylemiştir .

Başbakan bilâhare Türk gazetecilerini de kabul eylemiştir. Türk gazetecileri ,ayrıca filo kumandanı amiral Sakalariyu tarafından da kabul edilmiştir .

Atina, 3 (AA.) — Türk filosu bu sabah Falerden hareket etmektedir.

Gazeteciler Bir Arada

Atina, 3 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor: Yunanistan gazetecileri birliği eski Faler barında Türk gazetecileri şerefine dün büyük bir öğle ziyafeti vermiş ve bu ziyafet çok derin bir samimiyet havası içinde devam etmiştir.

Birlik reisi Zarifis, ziyafet sonlarına doğru söylediği nutukta eccümle demiştir ki:

"— Biz sizlerle ancak dün tanıştık. Fakat bu dakikada sizleri sanki senelerdenberi tanımakta imisiz gibi bir his taşıyoruz. Kalblerimizi birbirlerimize açmak için birkaç dakika kifayet etmiş ve kalblerimiz lisanlarımızdan daha kolay olarak, birbirlerile anlaşmışlardır. Biz, sizleri dost ve kardeş telâkki ediyoruz."

Nihayet Falerde toplanmış bulunan Elen ve Türk gazetecilerinin Elenler Kralı Majeste Ikinci George ile Reisi Cümhur Kamâl Atatürke tazivelerini ve Başbakan Inönü ile Basbakan Metaksasa derin hürmetlerini bildiren telgrafların çekilmesine karar verilmiştir

Alman - Japon Anlaşması

Japonya Esaslar Hakkında İzahat Verdi

Tokyo, 3 (A.A.) — Dış bakanı, Almanya - Japonya anlaşmasının şu hususları ihtiva ettiğini bildirmiştir:

1 — Komünizm aleyhinde Japonya da ve Almanyada esasen mevcut olan tedbirlerin takviyesi,

2 — Sadece Komintern'in usulleri hakkında, bu usullere Japonya ve Almanyada daha iyi karşı koyabilmek için, bütün dünyadaki Japon ve Alman diplomatları arasında malûmat teatisi .

ÇINE TEMİNAT

Nankin, 3 (A.A.) — Almanya büyük elçisi bugün dış bakanına, Japonya - Almanya anlaşması hakkında Çin hükûmeti tarafından sorulan suallere Almanyanın cevabını bildirmiştir .

Büyük elçi, anlaşmanın hiçbir suretle Çinin menfaatlerine dokunmadığını ve Almanyanın iki memleket arasında mevcut samimî münasebetlere devam etmek istediğini söylemiştir .

Telefon Abonelerine Kolaylık

Ankara, 3 (Tan muhabirinden) — Istanbul telefon müdürlüğünün abonelerle olan muamelelerine dair Nafia Vekâletinin hazırladığı nizamname Vekiller Heyetinde kabul edildi. Yeni nizamnamede telefon abonelerine bircok kolaylıklar gösterilmiştir.

Manisa Telefonu Açıldı

Manisa, (TAN) — İki seneye yakin bir zamandanberi İzmir- Ankara ve Istanbul arasında işlemekte olan telefon hattı şehrimizin ortasından geçtiği halde, her nedense şimdiye kadar bu nimetten Manisa istifade etmiyordu. Birkaç gündenberi Manisa — İzmir — Ankara ve Istanbul arasında doğrudan doğruya telefon muhaveratına başlanılmış bulunmaktadır.

Istiyenler merkez postanesinde konulan makine ile her gün sabah saat 8,30 dan 9 a ve akşamları da 16,30 dan 17 ye kadar bu merkezle konuşabilmektedirler.

Erbaada Kuduz

Erbaa, (TAN)— Burada 12 kişi kuduz köpekler tarafından ısırılmıştır.

Belediyenin başı boş köpeklerle mücadele etmesi lâzımdır. Aksi takdirde bu feci vak'alar devam edecektir.

Alsancak stadyomu açıldı

İzmir, (Hususî muhabirimizden) Alsancak stadyomunun açılma töreni büyük merasimle yapıldı. Bu münasebetle stadyom müthiş kalabalıktı. Evvelâ bisiklet yarışı yapıldı. Ondan sonra 110 manialı ve on bin metre koşuldu. On bin metre koşanlar arasında Türkiye birincisi ve Balkan ikincisi Maksut ta vardı.

Bayramda Izmire gelecek olan Çek futbol takımile karşılaşacak muhtelif takım oyuncularını seçmek üzere teşkil olunan iki muhtelif takım da karşılaştılar ve 3 - 3 berabere kaldılar,

İzmirde Sanayiciler Toplandılar

İzmir — Buradaki sanayi erbabı toplanmışlar ve şu kararları vermişlerdir:

1 — Muamele ve istihlâk vergileri alelıtlâk mevaddı iptidaiyeden alınmalıdır.

2 — Hem yerli, hem yabancı iptidaî maddeler kullanılırsa muamele vergisi yalnız yabancılardan gümrük resmine zam suretile alınmak daha kolaydır.

3 — Mensucatçılara ait yerli iptidaî maddelerden vergi tahsili güçtür. Vergi yalnız yabancı maddelerden alınırsa yerli maddelere rağbet artacaktır.

Bu hususta hazırlanan uzun bir rapor vekâlete gönderilmiştir.

Çanaklede Feci Bir Kaza

Çanakkale, (TAN) —Noter Kâmil Baykalın evi üzerine, bitişiğindeki maliyeye ait mağazanın duvarı ansızın çökmüş, enkaz altında kalan Bay Kâmilin annesi feci ıstıraplar içinde ölmüştür. Oğlu on yaşındaki Altan, tesadüfen muhakak bir ölümden kurtulmuştur.

Gece yarısı olan bu faciadan sonra enkaz altından ölü kadın çıkarılmış, Bay Kâmilin geçirdiği felâket acı bir tesir bırakmıştır.

Müddei umumî Bay Abdülkadir tahkikata başlamıştır.

İzmir Valisi Ankarada

İzmir, (Hususî muhabirimizden) Valimiz Fazlı Güleç, vuku bulan davet üzerine Ankaradaki valiler kongresine iştirak etmek için bu sabah Afyon yolile Ankaraya gitmiştir.

Bigada Gıda Maddeleri Ucuzdur

Bigada yeni inşa edilen bir köprü

Arazi Tahriri işleri yüzünden Çekilen Sıkıntı

Biga, (TAN muhabirinden) — Burada 1264 tarihinde yapılan ilk arazi tahriri işleri çok noksan bırakılmıştır. Tahriri yapan memurlar, tarlaların bulunduğu yere gitmeden senetleri doldurmuşlar ve az çok bir vergiye bağlamak için halka âdeta zorla tasarruf senedi vermişlerdir. Bu yüzden tapu muamelâtı, içinden çıkılmaz bir hale gelmiştir.

Meselâ, tasarruf senedinde miktarı 20 dönüm gösterilen bir tarlanın ölçüldüğü zaman 200 dekar geldiği çok defa vakidir. Birçok senet sahiplerinin tapu kayıtlarını yoklıyan memurlar; bu fazlalığı yeni gelen göçmenleri toprak sahibi yapmak için artan parçaları onlara taksim etmişlerdir.

Fakat, son neşredilen tapu nizamnamesine göre miktara değil, hududa itibar olunması icap ettiğinden fazladır diye toprakları ellerinden alınarak göçmenlere verilen birçok köylüler, bu kısımların iadesi için tekrar müracaatta bulunmuşlardır.

HER ŞEY UCUZ

Bu yıl, şehrimizde göze çarpacak kadar bir ramazan ucuzluğu vardır. Geçen sene 100 kuruşa alınan tereyağının en nefis ve hilesizi bu sene 70 kuruşa satılmaktadır.

Kış gelmesine rağmen hâlâ kavun, karpuz ve sebzenin envaı bulunuyor. Mihaliç peyniri dedikleri en yağlı peynirler 40 kuruşa kadar düşmüştür. Lâhana, pırasa, ıspanak gibi sebzeler bedava denecek kadar ucuzdur. Yalnız fırınların kontrolü biraz gevşektir. Bu işin biraz daha sıkı murakabe altına alınması lâzımdır.

BIR SUIISTIMAL

Şehrimize bağlı Balıklıçeşme köyü ihtiyar heyeti azasından Hatice, köy muhtarının ocak buğdaylarına suiistimal karıştırdığı hakkında hükûmete bir ihbar yapmıştır. Muhtar, sorgu altına alınmıştır.

Vakfıkebir Yolunda Kazalı Bir Yer

Trabzon, (TAN) — "Tanya,, ile "Vakfıkebir,, arasındaki yolun bir kısmı bozuk ve heyelâna maruzdur. Bir hafta evvel, ameleye nezaret eden "Pir" isimli bir zavallının ayağı altındaki toprak kayıvermiş, adamcağız düşerek yuvarlanmış ve ölmüştür.

"Akçaabat" mekteplerini teftişten sonra "Vakfıkebir" e gelmekte olan ilk tedrisat müfettişlerinden Hikmetin atı da aynı yerde, toprağın kaymasile yuvarlanmıştır. Hikmetin sağ kolu kırılmış, bütün vücudu da hırpalanmıştır.

Kızılcahamam Tarihî Eserlerle Dolu

Kızılcahamam, (Tan) — Kaza kaymakamı Vasfi Kolçak, belediye reisi Tahir, jandarma komutanı yüzbaşı Zühtü Güven, gece yatı mektebi direktörü Ziya Ünlüden mürekkep bir heyet, kazamız dahilinde mevcut eski eserler ve abideler hakkında tetkikler yapmaktadır. Şimdiye kadar Bizans medeniyetine ait toprak altında kalmış birçok eserlere tesadüf edilmiştir.

Çamlıdere nahiyesine bağlı Peçenek köyünde çok eski bir cami vardır. Bu camiin tarzı inşasından hangi devre ait olduğu kestirilememekle beraber Selçukilerden kalma olduğu tahmin ediliyor. Camiin dahil ve haricinde ahşap olarak hiçbir kısım yoktur. Mihrabına varıncıya kadar her yeri hep oyma taşlarla yapılarak kalemle san'atkârane işlenmiştir.

Kazamızın Çiftçi nahiyesine bağlı Mahkemeağacın köyünde de biribirine bağlı kayalıklar arasında, dahili dört köşeli odalara münkasem, üstü yekpare ve çok san'atkârane yapılmış bir kubbe ile örtülü üç korkunç mağara vardır. Şimdi köylüler bu mağaralara binlerce ton saman koymaktadırlar. Bu mağaraların da hangi asra ait olduğu ve bu topraklarda vaktile kimlerin yaşadığı anlaşılamamıştır.

Mahkemeağacın köyünde, eski zamana ait bir tepsi bulunmuştur. Üzerinde 343, 1600 tarihleri görülmektedir. Fakat, bu tarihlerin hangi asra uygun düşeceği kestirilememiştir.

Kazamızın daha birçok yerlerinde buna benzer, eski eserler bulunduğu anlaşılmaktadır.

Merzifondaki Çocuklara Yardım

Merzifon, (TAN) —Müddeti biten çocuk esirgeme kurumu idare heyeti intihabatı yenilenmiş, reisliğe Ali Fe rendeci, muhasipliğe Bankacı Ihsan Türe, kâtipliğe muallim Abdullah Pınar, Azalığa da tüccardan Tahsin Başaran ve Ihsan Aras seçilmiştir.

Mekteplerdeki yüz fakir çocuğa sıcak öğle yemeği temini için ayrıca bir de "yardımcı himaye cemiyeti " teşekkül etmiş; reisliğe Müftü Şükrü azalıklara Ali Cevintoğlu, Numan, Kemal Basmacı, Emir Nebi oğlu Ahmet Hazendar oğlu Hafız ve Ömer Karabulut seçilmişlerdir.

Konyada da Odun ve Kömür Sıkıntısı

Konya — Soğuklar devam ediyor. Odun ve kömür buhranının önüne geçmek için vilâyetçe lâzımgelen emirler verilmiştir. Odun ve kömürün bollaşıp ucuzlaması beklenilmektedir.

Akhisarda Halkevi binası yapılacak

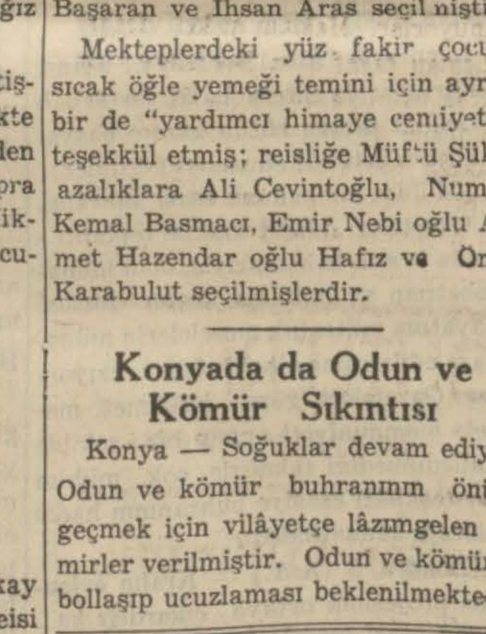

Akhisar Halkevinde ilk konferansı veren muallim Meliha

Akhisar, (TAN) — Halkevimiz, cumartesi günleri konferanslar vermeği kararlaştırmış, ilk konferansı da öğretmen Bayan Meliha vermiştir.

Tütüncülerimiz, Parti salonunda toplanmışlar, istihsal ettikleri tütünlerin beher kilosundan on para ayırarak Partiye yardımda bulunmıya ve böylelikle birikecek para ile bir Halkevi binası yapılmasına karar vermişlerdir.

13750 liralık bina inşası için şimdiden üç bin küsur lira toplanarak bankaya yatırılmıştır.

Parti kongresi toplandı

Akhisar, (Tan) — C. H. Partisi umumî kongresi yapılmış, ilçe yönkuMehmet Şahpaz oğlu, Selman Ragıp, yedek azalığa da Doktor Cevdet, Yahya Ergun, Nüzhet Işık, Halit Akgün, ruluna Mehmet Sındırgılı oğlu, Doktor Ziya Gülüm, Ali Kemal Ergun, Mehmet Ünal seçilmişlerdir.

Mehmet Sındırgılı oğlu, Yahya Ergun, Mehmet Tayşi, Mehmet Şahpaz, Ali Kemal Ergun, Nüzhet Işık, Selman Ragıp, Ahmet Ünal Akhisarı ilk kongresinde temsil edeceklerdir

Trabzonda Bir Katil Mahkûm Oldu

Trabzon, (TAN) —Geçen sene, "Vakfıkebir,, in "Caferli,, köyünde kız kardeşini kendisine vermediği için Faiki öldüren Hasan, ağır ceza mahkemesince 15 yıl hapse mahkûm edilmiştir.

Kestep nahiyesinde yeni yatı okulunun temeli atılıyor

Fethiyede muallimsizlik yüzünden bir ilkmektep kapandı

Fethiye, (Tan) — Kestep nahiyesindeki beş sınıflı ve 200 talebeli ilkmektep kapanmıştır.

Bunun sebebi, iki öğretmeni bulunmak lâzımgelen mezkûr mektebin sene başındanberi bir öğretmenle idare edilmesi ve onun da hastalanarak berayı tedavi buraya gelmek mecburiyetinde kalmış olmasıdır. Mektebin bir an evvel açılması için hoca gönderilmesi bekleniyor.

Yeni bir mektep

Diğer taraftan, Kestep nahiyesinde yatılı büyük bir okul kurulmasına karar verilmiş ve temel atma merasimi ilçebay tarafından yapılmıştır. Merasime Halkevi köycülük şubesi azaları ve bandosu da iştirak etmiştir. Bu törende hazır bulunanlardan Halkevi Doktoru Kestepte hastaları muayene ederek parasız ilâç dağıtmış, zeytin bakım işyarı da zeytinciliğe dair Kestepteki alâkadarlar ile konuşmuştur. Ziraat bankası memuru, Kestepte tütün ve palamut üzerinde çalışacak bir tarım kredi kooperatifi kurulması için temaslarda bulunmuş ve aza kaydetmiştir.

KÜÇÜK MEMLEKET HABERLERİ

* **Kavilhisarda yeni bir hükûmet konağı inşasına karar verilmiştir.**
* **Edremit tapu işleri Müfettiş Fuat tarafından tetkik edilmiye başlanılmıştır.**
* **Balıkesirin meşhur delilerinden olup vaktile iyice tahsil görmüş olan Ahmet ölmüş, cenazesinde birçok kimseler bulunmuştur.**
* **Bursa valisinin riyaseti altında toplanılarak, önümüzdeki İzmir panayırına iştirak şekli konuşulmuş, Bursa namına panayırda daimi ve beton bir pavyon yapılması kararlaştırılmıştır.**
* **Inhisarlar idaresi Izmirde kültür park civarında büyük bir depo yaptırmak üzeredir.**
* **Bursada Başçı Ibrahim mahallesinde Abdullah kızı ve Tevfik karısı 25 yaşında Ulviye çocuğunu düşürmek için ilâç içmiş, ölmüştür.**
* **Gönen C. H. Partisi kongresi yapılmış ve yönetim kurulunaşu zevat seçilmiştir: Halkevi Başkanı Osman Gönen, Fabrikatör Hasan, Bakkal Hasan Basri, Sarraf Nesimi, Hava Kurumu Başkanı Ibrahim Tabak, Mustafa Boz ve Fırıncı Cevdet.**
* **Ceyhan Şarbayı Salâhaddin, belediye azasından Selim Aydemir ile beraber Ankaraya gitmiştir. Orada, Ceyhanın bir an evvel suya kavuşması işini halledecektir.**
* **Ceyhanda kasaba - mezbaha yolu yaptırılmaktadır. Belediye binasının arkasından istasiyona çıkan cadde ile çarşı - istasiyon caddesi de yaptırılmak üzeredir .**

Dünyaya elli haşere tanıttık

İzmir — Bornova emraz ve haşerat enstitüsü ,bilhassa Garbî Anadolu mahsul mıntakasında yaptığı ilmî tetkikler sonunda 50 kadar yeni haşere bulmuştur. Bunlar Londradaki Britiş Müzeumun haşerat enstitüsüne gönderilmiş ve orada yapılan tahlil ve tetkiklerden sonra, bu haşerelere şimdiye kadar hiçbir yerde rastlanmadığı anlaşılmış ve bunlara türkçe isimler verilmiştir. Bütün dünyaya yayılacak olan bu isimler arasında şayanı dikkat olanları vardır. Meselâ Menemen bağlarında bulunan bir haşereye Megamekiis Şevket, Turhal civarında yetişen pancarlarda bulunan bir haşereye de Turhalus ismi verilmiştir.

Adapazarında Yol ve Mektep

Adapazarı, (TAN) —C. H. Partisi Adapazarı Ilçe kongrası, Izmit valisi Hâmit Oskayın başkanlığında toplanmış, bilhassa mektep ve yol meseleleri konuşulmuştur. Bu hususta Vali ve Bayındırlık Direktörü izahat vermişler, yol ve mektep işlerine imkân nisbetinde alâka yösterileceğini vadeylemişlerdir.

Yeni Ilçe yönkurula tekrar A. Alsıyanık, Cevat Adapazarlı, Lâmi Gaffar, M. Sipahi, Dr. Süleyman, Dr. Nuri Rona, Asım Arca seçilmişlerdir.

İNEBOLU ŞEKERSIZ KALDI

İnebolu, (Tan) — Kasabamızın şeker ihtiyacı, yakınlığı hasebile Turhal fabrikasından temin olunmaktadır. Fakat nedense, tacirlerimizin şeker siparişleri, daima teahhurla gelmektedir. Bir ay evvel mezkûr fabrikaya sipariş edilen şeker vapura yükletilmişse de, havanın muhalefetinden dolayı vapur iskelemize uğrayamadan İstanbula gitmiş, dönüşte de yük çıkartamadan Trabzon tarafına geçmiştir.

Bu sebeple piyasada şeker hiç kalmamıştır.

İzmir Berberleri

İzmir, (Hususî muhabirimizden) İzmir berberleri bu hafta ilk defa olarak pazar tatili yapmışlar ve dükkânlarını açmamışlardır. Berberler bu münasebetle bayram yapmışlar ve öğleden sonra da cümhuriyet meydanında Atatürk heykeline çelenk koymuşlardır.

Büyük Harp Hatıraları

BATARYA Ile Ateş

(M. ERTUĞRUL'UN HATIRASI)

— 2 —

" — Bravo, Mülâzım.. Tebrik Ederim. Çok Güzel Düşünüyorsun!,,

— Elimizdeki kuvvetle adaya taarruz edebilecek miyiz kumandan?

Alman topçu kumandanı cevap verdi:

— Hiç ümit etmiyorum!..

— O halde siz ne düşünüyorsunuz?.

Alman kumandanı gülmeğe başladı:

— Ihtiyat mülâzimi papastan gelecek ilâhi emri beklemekten başka çaremiz yok!

Ben, o zaman atıldım:

— Fikrimi kabul ederseniz, mühim bir iş görmek mümkün olduğunu size söyliyebilirim!

Alman kumandanı hayretle yüzüme baktı :

— Fakat, nasıl? Eğer, bir çare aklınıza geliyorsa, derhal söyleyeniz. Tatbik kabiliyeti varsa, hemen yapalım!!

Kumandanı batarya dürbününün yanına çağırarak, karşımızdaki düşman gemilerini gösterdim:

— Bakınız, düşmanla aramızdaki mesafe, en çok dört, beş kilometre içindedir! Yani şu dakikada gemiler, bataryalarımızın ateşi altında bulunuyorlar. Dikkat edin: Bugün pazar olduğu için bacaların üstünü de kapamışlar. Bahriyeliler de karaya çıkmış, Meis kasabasının bahçelerinde geziyor, eğleniyorlar. Demek, bu gün için onlardan bir hareket beklenemez. Bu güzel fırsattan istifade edelim. Yapacağımız bir baskın ateşiyle şu büyük kruvazörü batırabiliriz. Onu batırdıktan sonra, geri kalaniyle uğraşmak kolaydır! ..

Alman binbaşı, teklifimi çok beğendi:

— Bravo mülâzim.. tebrik ederim! Çok güzel düşünüyorsun! dedikten sonra hararetle elimi sıkarak papasa haber vermek vazifesini üzerine aldı.

Düşman donanması kafese giriyor

Obüs bataryası kumandanı binbaşı Idman'ı yanına çağırarak, vaziyeti kendisine anlattı. Uçümüz de başbaşa vererek, bu işi hep bir arada yapacağımıza dair namusumuz üzerine yemin ettik. Vazifeler, aramızda şu suretle taksim edildi:

Gizli mevzideki obüs bataryası, ani grup ateşiyle büyük kruvazörü batıracaktı. .

Açıkta bulunan benim bataryam da, bahriyelilerin gemiye avdetini menedecek ve limandan çıkacak torpidoları ateş altına alacaktı.

Bu kararı verdikten sonra her iki bataryada da hummalı bir faaliyet başladı.

Bir yandan, mütemadi gözlemeler yapıyor, bir yandan da askerin karnını doyuruyorduk..

Tam bu sırada Şmitkolbo da müfreze kumandanı Ezelberkle telefonla konuşuyordu. Fakat, her nasılsa telefon muhaberesi, birdenbire kesildi. Şimitkolbo yanımıza gelerek:

—Telefon bozuldu, dedi, müfreze kumandanile görüşemedim. Bununla beraber verdiğimiz kararı tatbikten başka çare göremiyorum. Kaybedilecek vaktimiz yoktur!

Saat on üç buçuğa yaklaşıyordu ki, küçük bir motorun limana, ağa benzer bir şey gerdiği gözümüze ilişti. Bu sıralarda Akdenizde çoğalan Alman denizaltı gemilerine karşı, düşman donanmasının ihtiyat tedbiri olarak kendilerini ağ içinde muhafaza altına aldıklarını anladık.

Düşman donanması, tam manasile kafese giriyordu, yaptıkları iş, bizim son derece lehimize idi.

Saat 13. Baskın zamanı yaklaştıkça efradın da heyecanı artıyordu. Bataryanın etrafında karınca gibi kaynaşıyor ve " Ateş!" emrini sabırsızlıkla bekliyorlardı. Arasıra, coşkunluğa kapılıp sevinç naraları atanlar bile vardı .

Türk topçusu büyük esrlerinden birini daha başarmağa hazırlanıyor

Arslan efradımın, gösterdiği heyecanın den de tesiri altındayım. Biraz sonra, kopacak kıyametin, zevkli safhalarını düşünürken, yüreğim, zaptedilemiyecek kadar çarpıyor, Meis adası, adeta bir bahar havası ile geçen tatil gününün zevkini çıkarıyorlardım üzerinde, ikişer üçer gezen bahriyeli gruplarını, dürbünümüzle seyrediyoruz. Onlar, biraz sonra, tepelerine inecek Türk yıldırımlarından habersiz, gezip koşuyor, gülüp eğleniyorlar

Biz ise, herkes yerli yerinde.. Nihayet tam saat 13 ü 25 dakika geçe, iki batarya birden gürledi:

— Ateş!..

Ilkin gizli mevkideki obüs, ateşe başlamıştı. İlk dört mermi gemiye isabet etmedi. Fakat hemen yanına düştü. Top sesleri üzerine Meis adasında müthiş bir panik başlamıştı.

Neşeden sarhoş olanlar, şimdi kaçacak delik arayorlardı.

Fakat, tam ikinci grup ateşine başlıyacağımız sırada, sahile yerleştirilen iki Fransız topu, derhal bize cevap verdiler. Mukabil ateşin arkası kesilmiyordu. Düşman topçusunun bize karşılık verişi o kadar ani olmuştu ki, takdir etmemek kabil değildi.

Dördüncü Fransız mermisi, obüs cephanelğinin bölmesine düşmüştü. Hartuçlar, alev alev yanmağa başladı. Batarya kumandanı Binbaşı İdman bu felâket karşısında, adeta kendini kaybetti. Ateş çok geçmeden durmuştu. Batarya efradı, yanmayan mermileri kurtarmağa koştular. Fakat kurtarma işi çok güçlükle oluyordu.

Krovazörün baş taretteki 21 lik iki topu, bizim tarafa çevrildi. Bunu gören Binbaşı Şmitkolbo, benim bataryanm derhal ateş açmasını hararetli bir dille ricaya başladı. Kayalıklar arasında mevzi alan küçük bataryamm, koca gemi toplarile cenk leşmesi pek kolay değildi. Bataryam, aynı zamanda düşmanın kara topla rına da cevap vermek mecburiyetin de idi.

Bu pek aklımın ereceği bir iş değildi. Fakat çaresizlik karşısında idik. Tereddüt edilecek zaman değildi. Hemen ateşe başladık. Ilk grup ateşimizin bir mermisi, isabetli bir atışla, gemiye çarptı Daha sonra üç mermi birden kıç taraftaki tayyare hangarına isabet edince, gemide müthiş bir yangın başladı.

Benzin depoları tutuşmuşttu. Yangın o kadar çabuk büyümüştü ki gemi, baş toplarını bize çevirdiği halde ateş etmeğe imkân bulamadı. Efradın bir kısmı, kendilerini denize atıyorlar, bir kısmı da karadan gemilerine dönerken, ateşi görünce geri geri kaçıyorlardı. Bu manzara, bize de geniş bir nefes aldırmıştı. Gerilen sinirlerimiz yatışıyor, silâhlarımıza itimadımız artıyordu.

Ateşimiz, gitgide müessir oldu. O kadar ki koca gemi, karşımızda çepçevre ateşlerle sarılmış döne döne, yavaş yavaş denize doğru eğilmeğe başladı. 36 dakika süren fasılalı ateşimiz karşısında, daha fazla dayanamayan Benami Krea nihayet baş tarafile tamamile denize gömüldü. Deniz dışında kalan kısmı da, yarı yarıya yanmış, enkaz halini almıştı

Arkadaşlarının bu korkunç akıbetini gören iki İngiliz torpidosile, Fransız Krovazörü, içine girdikleri ağı yararak, çılğın gibi muhtelif istikamet lerde kaçışmağa başladılar. Bu muhtelif istikametlere hep birden ateş etmize tabiî imkân yoktu. Yalnız bu arada, şimale doğru kaçan İngiliz torpidolarından hiç olmazsa bir tanesinin canını yakmak istedim. Ateşimi toplıyarak, birini yakalıyabildim. İki isabetli mermi alan toryidonun adanm şimal burnunu güçlükle geçebilerek, yaralı bir halde, Radosa götürüldüğünü sonradan gördük.

(Arkası var)

BORSA

3 BİRİNCİKANUN PERŞEMBE

Paralar

	Alış	Satış
Sterlin	614,—	618,—
1 Dolar	122,—	126,—
20 Fransız fr.	117,—	117,—
20Liret	125,—	130,—
20 Belçika fr.	82.—	85,—
20 Drahmi	20,—	23,—
20 İsviçre fr	565,—	580,—
20 Leva	20,—	23,—
1 Florin	63,—	66,—
20 Çekoslovak kuronu	74,—	80,—
1 Şilin	20,—	23,—
1 Mark	23.—	26,—
1 Zloti	19.—	20,50
Pengo	20.—	23,—
20 Leu	12.—	14,—
Dinar	48.—	50 —
İsveç kurono	30 —	32.—
Altın	992,—	993,—
Banknot	240,—	442 —

Çekler

Londra	616,—	516,—
Nevyork	0,79615	0,7963
Paris	17,0675	17,15
Milano	15,1266	15,1266
Brüksel	4,7033	4,7050
Atina	88,7987	88,7987
Cenevre	3,4630	3,4630
Sofya	64,935	64,935
Amsterdam	1,4634	1,4634
Prag	22,53	22,53
Viyana	4,245	4,245
Madrid	7,4594	7,4594
Berlin	1,9780	1,9780
Varşova	4,27	4,27
Budapeşte	4,3425	4,3425
Bükreş	108,605	108,605
Belgrat	34,4975	34,4975
Yokohama	2,7775	2,7775
Moskova	24,875	24,875
Stokholm	3,1485	3,1485

Tahvilât

		10 —
Anadolu I ve II kupon kesik		40,20
" III		40,70
" Mümessil	44,10	43,70

Mısır tahvilleri

1903 II	111 —	112,—
1911 III	102,—	103 —

Esham

İş Bankası	8[illegible]
" " N	10,20
[illegible]miline	16 —
Anadolu % 60	24 15
" % 100	42 [illegible]
Şirketi Hayriye	16 —
Tramvay	20 5[illegible]
Bomonti Nektar	9,45
Aslan Cimento	13,05
Merkez Bankası	88,—
Osmanlı Bankası	84
% 7 Sivas	99,50

İstikrazlar

Türk Borcu I	22,725
" " II	[illegible]
" " III	21,25
Ergani A B C	9 —
İstikrazı Dahili	99,25
Sivas — Erzurum I	99,75
" II	100,25

Son nefesini verdiği dakikalarda 100 milyon isterling miras bırakan

Ölümler Kralı Bazil Zaharof neler yapmıştı ?

Milyarlar sahibi Zaharof bir avuç toprak halinde

1888 senesinde Zaharof pek mühim bir iş yaptı. Mitralyözün mucidi olan Amerikalı Hiram Maksimi Nordenfelt şirketine şerik aldı.

1889 senesinde Maksim mitralyözü İngiliz ordusu tarafından kabul edildi. Zaharof ve dostlarına milyonlar yağmıya başladı.

1890 da kendisini kâfi derecede zengin addeden Nordenfelt işten çekiliyor. Hiram Maksim ve Zaharof yalnız kalıyorlar. Dünyayı dolaşmıya başlıyorlar.

Nereye gitseler biraz sonra oradan top ve tüfek gürültüsü aksediyor Fakat bunlar Balkanlarda zuhûr eden çete muharebeleri gibi ehemmiyetsiz şeyler değildir: Çin Japon muharebesi, İspanya - Amerika harbi gibi ufukları kızıl alevlere boğan kanlı muharebeler....

Amerikalı Maksim, Amerikaya top satıyor. Fakat karşı tarafa İspanyollara da top satmak lâzım... Bunu kim yapacak?

Hâlâ güzel Zaharof diye anılan Basil bir gün seyahat esnasında asil bir İspanyol kadını ile tanışıyor. Bu kadının ismi, Maria del Pilar - Antonia - Angela Patrocinia Simona de Muquiero Beruta'dır. İlk zevci Duk de Machena öldükten sonra Duc de Villafranca de la Caballeros ile evlenmişti. Bu asil kadının delâletile Zaharof İspanyanın en kibar sosyetesine dahil oluyor.

Bir müddet sonra Zaharof Rusyanın kibar sosyetesine gene bir asil Rus kadını delâletile giriyor. Ruslarla mühim işler yapıyor. O sırada Transval muharebesi başlamıştı. Derhal Londraya dönüyor. Fakat İngilizler rakip bir fabrikaya mühimmat siparişini vermiş bulunuyorlar. Maksim şirketi derhal düşman taraf olan Boerslere top tüfek satmıya başlıyor. Boerslerle İngilizler biribirlerini iyice öldürdükten sonra sulh imzalanıyor. Vikers ve Maksim şirketleri de Basilin delâletile anlaşıyorlar ve ortak oluyorlar.

Vikers şirketi, Maksim şirketinin otuz milyon altın tutan tahvillerini satınalıyor. Basil Zaharofu hissedar yapıyor. Bu işte en mühim alâkadar Kral Yedinci Edvardın itimat ettiği yarı Alman, yarı İngiliz bir Yahudi idi ki adı Sir Ernest Cassel'dir.

Artık Basil Zaharof en mühim adamlarla dost olmuştur. Top ve tüfeklerini İngiltere kralının emrile ve belki de ona menfaat temin etmek için satacaktır .

İngiliz istihbar servisinin mühim reisi Zaharof

Zarahof büyük siyasi işlere karışmak istiyor. Tam o sırada dünya sahnesinden mühim ve esrarengiz bir şahsiyet ortadan kalkıyor. Bu adam Cornelius Herz ismindeki bir Amerikalı Yahudi ve diplomasız bir dişçidir.

Bu adam senelerce karışık ve epeyce kirli işler yaparak birçok insanları zengin etmiş, birçoklarını iflâs ettirmiş, meşhur Panama müzakerelerinde mühim rol oynamıştı.

Bütün bu hareketlerinden ve sonra da İngiltereye firarından anlaşıldığına göre bu adam Fransada İngilizler hesabına çalışan bir casustu.

Herz işten çekilince, yeri boş kalmıştı. Tam o sırada Basil Zaharof Fransa ile alâkadar olmıya başladı. Parise yerleşti. Nazırlarla görüşmiye başladı. İki taraflı bir politikası vardı. İngilterede kralın himaye ettiği bu adam, mühim ve yüksek sermayeli şirketlerin ortağı olarak mevki tutmuştu. Fransada da, gazetelere para yedirerek, hayır cemiyetlerine yardım ederek ölen Cornelius Herzin dul zevcesile ahbap olarak işe atıldı. Bu iki memleketteki vaziyetini temin ettikten sonra dünyayı fethetmek üzere yola çıktı.

1908 senesinde Basil Zaharof vatansız bir adamdı. Ne Türktü, ne İngiliz, ne Yunanlı, ne de Fransız... Fakat Mösyö Klemansonun iş başında olduğu bir sırada Fransadan Lejyon Donör nişanını almıştır.

1910 senesinde mühim bir para vererek Ekselsiyor gazetesinin teessüsüne yardım etmiştir

1912 senesinde İngilteredeki siyasî adamlarla dostluğu kızıştırmıştır.

Sir Basil'in en mühim işi

1914 te Cihan Harbi ilân edilmek üzeredir. Son Balkan Harbi için sattığı top ve tüfekleri daha büyük miktarda satışa çıkarmak için yaman bir fırsat... Dünyayı kana boğan Cihan Harbi arifesinde Zaharofun iş vaziyeti korkunç bir şekilde tevessü etmişti.

Zaharofun İngiliz işleri:

Vckers Şirketi — (Bir milyara yakın sermaye), mali müşavir: Nazır Çemberlaynin en fazla itimat ettiği adam Sir Vincent Caillard.

Armstrong Şirketi — (Bir buçuk milyara yakın sermaye)... Hissedarları kral hanedanı ve en büyük ve asil İngiliz aileleri.

Beardmore Şirketi — (Beş yüz milyona yakın sermaye). Mali müşavir: İngiliz nazırlarmdan Lord Balfur.

Zaharofun Fransız işleri:

Whitchead Şirketi — Meclisi idare azaları arasında Prenses De Bismark var.

Le Nickel Şirketi — Roçiltlerle ortak.

Zaharofun Rus işleri:

Alman silâh fabrikaları Krup ve Ludvig Löve ile ortak olarak muhtelif teşekküller ve fabrikalar.

Harp patladıktan sonra biribirine düşman memleketlerin iş adamlarının hepsi zengin olacaktır. Fakat Zaharof hepsile ortaktır. Harbi kim kazanırsa kazansın Zaharof grupu galip gelecektir.

(Arkası var)

SAĞLIK ÖĞÜTLERİ

LOKMAN HEKİM

Sineklere Karşı, Sarılar Giyininiz

Havalar haylıca soğuduğu halde karasinekler - hele kalöriferle ısınmış odalarda - bizi halâ rahat bırakmıyorlar. Hattâ bir bakımdan, bu mevsim onların verdikleri rahatsızlığın artmasına sebep oluyor. Çünkü sinekler bu mevsimde az çok uyuşuk olduklarından, yazın kolunuzu biraz kımıldattığınız vakit kaçtıkları halde, şimdi onları kaçırmak için daha ziyade mücadele lâzım oluyor.

Yazın sineklere karşı kullandığımız, sinek kâğıdı gibi, türlü türlü tedbirlere devam etmek yine mümkün olmakla beraber, bir taraftan kalörifer veya soba yakarken, bir taraftan da odalara sinek kâğıdı asmak insana çirkin geliyor. Onun için, otuz yıl kadar oluyor, Amerikalıların sineklere karşı bulduklarını bir çare hatırıma geldi:

O zamanlar Amerika askerini karasineklerin hücumundan kurtarmak için, ordunun sağlık meclisi derin tetkiklere girişmişti. Bu tetkikleri sırasında karasineklerin hangi rengi sevdikleri ve hangi renkten kaçtıkları hakkında da tecrübeler yaptırtmıştı. Bu tecrübelere girişenler, irili ufaklı birçok kutular yaptırtmışlar ve hepsini ayrı ayrı renklerde camlarla kapatarak sineklerin hangi renge rağbet ettiklerine dikkat etmişlerdi.

En ziyade rağbet ettikleri renk koyu mavi olmuştu. Tecrübe esnasında 108 inin mavi kutuya hücum ettikleri halde, beyaz renkteki kutuya ancak iki tanesi gelmiş, sarı renge boyanmış kutuya hiçbir sinek gelmemişti.

Bunun üzerine, Amerika askerlerinden, sinekleri bol olan garnizonlarda kalanlara sarı renkte üniforma giydirilmiş ve askerler sinek hücumundan bu suretle kurtarılmıştı..

Fakat karasineklerin sarı renkten kaçtıklarına bakarak bütün böceklerin de öyle yapacaklarına hükmetmemelisiniz. Böceklerden her cinsin sevdiği renk başkadır. Meselâ toprak böcekleri en ziyade kırmızı rengi severler. Amerikaların yaptıkları gibi, siz de ayrı ayrı renklerde camlarla kapatılmış kutular yaptırtarak toprak böceklerinin önlerine korsanız hemen hepsinin kırmızı camli kutuların içine girdiklerini görürsünüz.

İpekböceği yetiştirmesini seviyorsanız onlarla da tecrübe yapınız. Onlar da en ziyade kırmızıyı severler, fakat sarıdan, hele sarıya yakın portakal renginden hiç kaçmazlar en iyi ve en çok ipek veren kozalar kırmızı, lâcivert, mavi, fakat hepsi açık renkte boyalı kutularda yetişenlerdir. İpekböcekleri karasineklerin aksine olarak, koyu renkleri sevmezler...

Karasineklere karşı sarılar giyinmek usulünün tatbiki erkekler için güç olursa da bayanlar için pekâlâ mümkündür. Zaten bir iki yıldanberi yazın sarılar giymek moda olmuştu. Yaz modasını kışın da devam ettirmek hem bir yenilik, hem de ucuzluk olur .

Bundan başka sarı renk yalnız sinekleri değil, rahatsızlık veren erkekleri de kaçırmıya yarar. Çünkü sarı renkte giyinmiş bayandan kaçan sinekler, koyu renkte giyinen erkeklerin üzerlerine konarlar.

Fransızca Dersleri

İlk ve Orta mektepler için

TROLEY'in eseridir. Üç kısımdır. Fransızcayı en kolay, en esaslı şekilde öğretmektedir. Maarif Vekâletince mekteplere kabul edilmiştir. 3 kısmının fiyatı 110 kuruştur. Istanbulda Hüsnütabiat Matbaasında ve bütün kitapçılarda satılmaktadır. Toptan alanlara fazla tenzilât yapılmaktadır.

HASAN KREMİ

Yağsız Kar Kremi

Yağsız acıbadem „

Yağlı acıbadem „

Yarım yağlı gece „

Yağlı muhtelif „

Hasan markalı kremler dünyada mevcut kremlerin en mükemmel ve en nefisidir. Fennin son icadı olan ve Almanyada züyük fedakârlıklarla getirilen makinelerle yapılan Hasan kremleri ayarmdan hiçbir krem mevzuu bahsolamaz. Çirkinleri güzelleştirir ve ihtiyarları gençleştirir. Çil, leke, sivilce, ergenlik ve kirleri izale eder. Hasan deposu: Ankara, Eskişehir, Beşiktaş, Beyoğlu ve İstanbul merkezi.

BİZANS SARAYINDA BİR TÜRK GENCİ

No. 11 YAZAN: Z. Şenay

Her Iki Tarafta Şahane Düğün Hazırlıklarına Girişmişlerdi.

Düğün hazırlıkları

Her zaman olduğu gibi o sırada da Bizans sarayları, rekabet ve ihtiras ateşlerile yanıp tutuşmakta idi. Bunun en büyük sebebi ise, bır taç ve tahta, iki hükümdarın sahip ol - masıydı.

Bizans taç ve tahtının hakikî ve meşru sahibi, (Yani Paleolog) idi. Fakat, Bizans ordularının bir kıs - mına kumanda eden (Kantagüzinos) birtakım entrikalar çevirerek, büyük bir nüfuz ve kudret kesbet - miş; Bizans tahtının bir köşesini ele geçirmişti.

Ancak şu var ki, o mevkide uzun zaman tutunabilmek.. ve, rakibı saltanat makamından büsbütün ıs - kat ederek, Bizans tahtını kâmilen ele geçirmek için kuvveti kâfi değildi.

Buna binaen Kantagüzen kendi. sine bir hâmî ve müttefik bulmak mecburiyetini hissetmiş; o esnada, kudret ve ikbal yıldızı günden güne parlamakta olan Osmanlıların ikinci hükümdarı (Orhan Bey) i intihap eylemişti.

Orhan Beyin siyasî ve askerî nü - fuzu bu himayeye çok müsaitti. Buna binaen yeni hükûmetin mağrur hükümdarı, köhne Bizans saltanatının bu yeni ve dessas imparatorunun ricasın ıreddetmemiş; ona himayesini vadeylemişti.

Orhan Beyin, bu himayeyi kabul etmesi; sadece bir gurur ve azamet meselesi değildi. O, (Kantagüzinos) u himayesine alırken, kendince de şu kararı vermişti:

— Bizans imparatorluğunu, Kantagüzinos ile rakibi ve damadı Yani Paleolog arasında taksim ettirmek.. aralarında devam edecek olan dai - mi muharebelerle her iki tarafın da zayıf düşmesini beklemek.. Ondan sonra da hâsıl olacak vaziyetten istifade eylemek...

İnsanların en hassas damarlarını okşamayı çok iyi bilen Kantagüzinos, Orhan Beyi tamamiyle elde etmek için ona kızını vermek istemişti.

Orhan Bey o tarihte altmış yaşında olduğu halde, Kantagüzinosun genç ve harikulâde dilber kızı, (Prenses Teodora) ile izdivacı, bü - yük bir memnuniyetle kabul eylemişti.

Her iki taraf da, şahane düğün hazırlıklarına girişmişti... Bu muh - teşem düğün alayının, (Silivri) sahrasında yapılmasına karar verilmiş - ti. Bizans saraylarının ve Bizans hazinelerinin en kıymetli eşyaları, bu sahraya sevkedilmişti.

Orhan Bey, gelini alıp kendisine getirmek için maiyetindeki beyler - den mürekkep güzide bir heyet ile otuz gemi dolusu asker göndermiş - ti.

Türklerin dostluğunu kazanmak için..

Türkler, levent endamları, kıymettar silâhları, pervasız ve azametli, tavırlariyle Bizans asilzadelerini cezbetmişlerdi... Türk süvarileri mey dana atılmışlar; Bizanslıları hayret ve dehşetlere garkeden oyunlar oynamışlardı.

Kantagüzinosun kalbinde de, artık rakibine galebe çalarak, Bizans tahtına tek başına sahip olacağına dair ümitler uyandırmış - lardı.

Silivri sahrası, bir renk ve revnak meşheri haline gelmişti. Herkes, emsalsiz bir sevinç ve sürur içindeydi...

Türklerin dostluğunu kazanmak şerefine binlerce tulum şarap içil - miş, günlerce devam eden ziyafetler için, hazineler dousu paralar sarfedilmişti.

Nihayet sıra, artık düğünün en son merasiminin icrasına gelmişti .. Sahranın ortasına yüksek bir kerevet yapılmıştı.. Bunun üstüne de, bin renkli kıymettar halılar, kumaşlar, şallar yayılmıştı. Sonra, bu se - ririn her tarafı, sırma saçaklı, yeşil ve erguvanî renkli ve altın işlemeli perdelerle kapanmıştı.

İmparator Kantagüzinos, yeşil elbiseler giymiş, ve erguvanî eğerli bir ata binmiş olduğu halde gelmiş, o muhteşem seririn önünde tevak - kuf etmişti.

Seririn ön sıraları, saray kadınları ve Bizans asilzadeleriyle, bun - ların etrafı da, binlerce asker ve halk ile ihata edilmişti.

Bütün gözler, o altın işlemeli perdelere çevrilmişti; herkes sabırsız - lık içindeydi

Sarayın müneccim başısı, müte - madiyen elindeki kum saatini mua - yene ederek, (Eşref saat) in gelmesini beklemekteydi. Ve nihayet, zeval güneşinin Silivri sahrasına en kudretli bir revnak saçtığı anda, o dakika da gelmişti. Ve imparator, her parmağında altın yüzükler parıldıyan elini kaldırarak, bir işaret vermişti.

O zaman, bir anda yüzlerce boru ve trampet sesleri yükselmişti. Bu suretle merasimin başladığı ilân edilmişti.

Sonra... Bizans rahipleriyle, o binlerce kadın ve erkek halkın iştirak ettiği hazin bir ilâhî başlamıştı. Perde perde yükselen bu ilâhi, Silivri sahrasının geniş ufuklarına dalga dalga yayılırken, ortadaki seririn, altın işlemeli ipek perdeleri de, ağır ağır kaymıştı.

Ve seririn üzerinde, etrafa haş - met saçan bir tablo canlanmıştı.

Orhan Beyin nişanlısı genç ve dilber (Teodora), dimdik ayakta duruyordu. Oğle güneşinin mebzul ışıkları altında parlıyan elbisesinin renkleri, altın örgüleri, pırlantalar arasına serpilmiş olan yakut ve zümrütleri; gözleri kamaştırıyor - du.

Prensesin etrafında altın yaldızlı zırhlar giymiş; ellerindeki altın mızraklara dayanarak diz çökmüş olan beyaz ve siyah renkli saray hadım - ları manzaranın azamet ve ihtisamını arttırıyordu.

Sarayın baş münâdisi; yüksek ve tannan bir sesle; Prensesin yüksek meziyetlerini anlatıyor... Türk hü - kümdarı ile yapılan bu parlak izdi - vacın; hem Türklere ve hem de Bizanslılara uğur ve saadet getirece - ğini halka tebşir ediyordu.

Ve, halk.. içilen şarapların verdiği mestane bir coşkunluk içinde terter tepiniyor; barbarbağrıyor; bu şahane izdivacı tebrik ve tes'it ediyor - du.

*

Gelin, gitmişti. Bursadaki. ilk Osmanlı sarayına yerleşmişti.

Henüz on dört yaşında bir çocuk iken hayatının ilk kadın zevk ve lezetini (Bilecik hâkimi) nin dilber kızı Prenses Nilüferde tadan Orhan Bey, şimdi de ömrünün son saadetini yine bir Bizans prensesinin seh - har ve fettan gözleri karşısında hissetmişti.

Bursa sarayının kapısı önünde çalınan davulların neş'eli ahengi yükseldikçe, bütün Bursa muhitini, günlerce devam eden bir neş'e ve sürur istilâ eylemişti.

Ya, Bizans.. Bizans da ayni meserret ve memnuniyet içinde idi. Türklerle hasıl olan bu akrabalığın; artık memlekete bir sulh ve sükû - net, sürekli bir refah ve saadet getireceğine dair herkese bir ümit gelmişti..

*

Fakat bu ümitler uzun sürmemiş; ve beklenilen mesut netice, tahakkuk etmemişti.

İmparator Kantagüzinosun mu - hip ve müttefiki olan (Venedikli - ler, Akdeniz Boğazına kadar sokularak oradaki Cenevizlileri tehdit ve gemilerini tahrip etmişlerdi.

Cenevizliler de, Orhan Beye mü - racaat ederek imdat ve himaye istemişlerdi.

Orhan Bey, Cenevizlilere yardım için derhal bir fırka hazırlamış; (Üsküdar) tarikiyle, (Galata) da bulunan Ceneviz hâkiminin emrine yollamıştı.

(Arkası var)

Yeni Adliye Tayinleri Listesi Geldi

Adliyede yapılan yeni tayin, terfi ve nakillerin listesi, dün telgrafla müddeiumumiliğe tebliğ edilmiştir. Bu listede 54 isim vardır. Ve çoğu nu İstanbulda hâkim namzetlerinin tayini teşkil etmektedir. Listenin diğer kısımları da birkaç güne kadar bildirilecektir. Yeni listede 30 lira maaşlı memuriyetlere tayin edilenler şunlardır:

İstanbul hâkim namzetlerinden Emine Ümit Akyüz Denizli müddeiumumî muavinliğine, Emine Lâmia Bursa hâkim muavinliğine, Emine Muhlis, Denizli M. U. muavinliğine Fatma Mürüvvet Adana M. U. muavinliğine, Ayşe Handan Manisa hâkim muavinliğine, Fatma Zehra Kütahya icra memurluğuna, Emine Hatice Bolu hâkim muavinliğine. Safiye Saadet Ulusoy Adapazarı hâkim muavinliğine, Hüseyin Bandırma sorgu hâkimliğine, Fatma Habibe Trabzon müddeiumumî muavinliğine, Saime Çanakkale hâkim muavinliğine, Ayşe Kadriye Edirne icra memurluğuna, Mustafa Enver Salihli sorgu hâkimliğine, Seniha Bursa hâkim muavinliğine. Emine Mübeccel Bandırma hâkim muavinliğine, Fatma Bedia Gürele hâkim muavinliğine, Tayyibe Hüriyet Bergama hâkim muavinliğine, Sekine Ostan Karamürsel hâkim muavinliğine, Emine Firdevs Adana hâkim muavinliğine, Emrullah oğlu Ömer Akhisar hâkim muavinliğine, Vecihe Çankırı âza muavinliğine, Murat İsmet Çankırı sorgu hâkimliğine, Mehmet Hayati, İnebolu sorgu hâkimliğine, Orhan Trabzon âza muavinliğine, Hüsniye Nebahat Manisa müddeiumumî muavinliğine, Fatma Kâmıran Aydın hâkim muavinliğine, Nezihe Eskişehir hâkim muavinliğine, Makbule Sıvas müddeiumumi muavinliğine, Adalet Mustafa Kemal Paşa hâkim muavinliğine. Meryem Çankırı icra memurluğuna, Emine Nihal Tekirdağ hâkim muavinliğine, Ayşe Hikmet Adapazarı icra memurluğuna, Fatma Güzide İzmit hâkim muavinliğine, İffet Konya hâkim muavinliğine, Ruşen Kemalpaşa hâkim muavinliğine, Fatma Sabiha Başarır Konya âza muavinliğine, Fatma Handan Kemalpaşa hâkim muavinliğine Nimet İnegöl hâkim muavinliğine, Lâmia Torbalı hâkim muavinliğine, İstanbul 8 numaralı İhtısas mahkeme başkâtibi Halil Rifat Menemen sorgu hâkimliğine, Burdur müddeiumumî muavini Mümtaz Nail İstanbul icra memurluğuna, İzmir müddeiumumi muavinlerinden Osman Orhan İstanbul müddeiumumi muavinliğine, Menemen sorgu hâkimi Yakup Şekip İstanbul müddeiumumi muavinliğine, Çanakkale müddeiumumi Mehmet Ziyaettin, İstanbul müddeiumumî muavinliğine, İzmit icra memuru Nigâr Şevki, İstanbul âza muavinliğine, İstanbul hâkim muavini Fatma Handan Kemalpaşa hâkim muavinliğine Ankara âzası Osman Necdet 45 lira maaşlı İstanbul müddeiumumu muavinliğine, Gebze müddeiumumî muavini Mahmut Celâlettin İstanbul müddeiumumi muavinliğine, Balıkesir müddeiumumi muavini Şükrü 35 lira maaşlı İstanbul müddeiumumi muavinliğine, İstanbul âza muavini Atila 40 lira maaşlı Yalova müddeiumumi muavinliğine, eski hâkimlerden Mehmet Ali 55 lira maaşlı İstanbul sulh hâkimliğine nakil ve tayin edilmişlerdir.

Ziraat Makineleri Satışı

Bu seneki ziraat vaziyeti geçen seneye nazaran daha iyi olduğundan çiftçiler mahsullerini kaldırmak ve harman etmek için ziraat alât ve makinelerine fazla kıymet vermişlerdir. Bazı vilâyetler çiftçileri bu sene geçen senelerden daha çok alât ve makine kullanmışlardır. Bu yüzden ziraat makinelerinin satışı artmıştır. En ziyade satılan mısır ayıklama ve kırma makineleriyle kalbur makineleridir.

Tınaz makinelerinin yerli olarak yapılması kararlaştırılmış olduğundan tınaz makinelerinin ithali yasak edilmiştir.

Geniş mikyasta ziraat yapan Adana yiftçileri bu sene fazla traktör kullanmışlardır. Yalnız Adanaya mazotla işliyen ve istihsal masrafı petrol ve benzinden ucuza mal olan on tane mazotlu traktör satılmıştır.

Muhacirlere Pulluk Veriliyor

Memleketimize gelmiş göçmenlerin müstahsil vaziyete girebilmeleri i - çin tohumluktan başka her aileye bi - rer pulluk verilmesi kararlaşmıştır. Verilecek pulluklar Ziraat Vekâletinin alâtı ziraiye şubesi tarafından hazırlanan bir tip benzeri olacak ve bu pulluklar Ankarada Gazi Orman çiftliği demirhanesiyle Izmirde ve Adapazarında bulunan atölyelerde yapılacaktır. Yerli olarak yapılacak bu pullukların yerli hayvanlarımız tarafından çekilebilecek ağırlıkta bulunmasına dikkat edilecektir.

Çocuk Esirgeme Kurumunun Müsameresi

Beyoğlu Çocuk Esirgeme Kurumundan:

Beyoğlu Çocuk Esirgeme Kurumu; bu kış fakir ve kimsesiz çocukları giyindirmek ve iaşelerini temin etmek maksadile âza yazmak hususunda büyük bir faaliyete geçmiştir.

Bu münasebetle, yeni âzanın yardımlarını daimî kılmak, ve Çocuk Esirgeme Kurumunun fakir çocuklara yapacağı yardımı anlatmak maksadile 15 Birincikânun 936 salı günü akşamı parasız tiyatrosunda büyük bir müsamere verecektir.

Bu müsamereye, memleketin Şark musiki üstatlarından Kemanî Reşat, Neyzen Tevfik, Tanburî Dürrü Turan, Udî Sedat, Hanende Nuri Halil en klâsik parçaları çalmak suretiyle iştirak edecekleri gibi, zengin bir Garp musikisi, ve Çocuk Kurumunu alâkadar edecek bazı temsiller ve canlı tablolar da bu müsamerede yer bulacaktır.

YENİ NEŞRİYAT

Geceler ve Gölgeler — H. Pala Teomanın bu isimde bir eseri çıkmıştır. "Geceler ve gölgeler,, de elliden fazla şiir vardır.

Yeni Adam — 3 Kânunuevvel ta - rihli 153 üncü sayısı dolgun münde - ricatla çıkmıştır.

Taşan — Merzifon Halkevi tara - fından ayda bir çıkarılan bu derginin kânunuevvel 936 tarihli sayısı inti - şar etmiştir.

Yücel — Bu güzel mecmuanın kânunuevvel tarihli 22 inci sayısı dolgun yazılarla çıkmıştır.

Endüstri — Bu aylık isçi ve teknisiyenler dergisinin 3 üncü sayısı da İzmirden gelmiştir.

Türkiye İş Bankası Galata şubesinden: Pek yakında bankamız şubesi bulunduğu binadan Voyvoda caddesinde Cümhuriyet Merkez Bankası karşısında kâin Şark hanı altındaki daireye nakledecektir. Kiralık kasası bulunan sayın müşterilerin azamî 25 - 12 - 1936 tarihine kadar bizzat veya vekilleri vasıtasiyle müracaat eylemeleri lüzumu bildirilir.

Doktor aranıyor

Hat boyunda bir maden ocağı için ayda 180 lira ücretle bir hekim aranılmaktadır. Isteklilerin (Posta kutusu 1532 Istanbul) adresine mektup yazmaları

Kuzguncukta bostan sokağında 18 No. lı hanede mukim iken elyevm ikametgâhı meçhul Alef ve oğlu ve kumpanyasına izafeten İlyazar Allufa:

Üsküdar icra memurluğundan:

Rupen İskinazi vekili Ural Dilekin Üsküdar asliye hukuk mahkemesin - de aleyhinize istihsal eylediği 3 - 6 - 936 T. ve 936 - 109 No. lu ilâmda Kuzguncukta İcadiye sokağında kâin eski 3 ve yeni 5 numaralı dükkân üzerine mevzu 26 - 7 - 1297 ve 4 - 3 - 1297 T. li iki haczin fekkiyle 1977 kuruş masarifi muhakeme ve 30 lira ücreti vekâletin tediyesi hakkında namınıza tanzim olunan icra emrinin ikamet - gâhınızın meçhulü hasebiyle tebliğa - tın ifa edilemediği mübaşirin meşru - hatından ve zabıtaca yapılan tahki - kat neticesinden anlaşılmış olduğundan ilânen tebliğat ifasına karar verilmiştir. Tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında dairemize müracaatla şayanı kabul bir itiraz dermeyan ve tesviyei deyin etmediğiniz takdirde icranın gıyabınıza devam edeceği malûm ve icra emri tebliği makamına kaim olmak üzere ilânen tebliğ olunur.

(27995)

İstanbul yedinci icra memurlu - ğundan: Haydar, Yakup, Arif, Hakkı, Seyit ve Hayrullahın uhdei tasarruflarında olup Mustafa kızı Fatmaya birinci derecede ipotek olan ve borcun ödenmemesi hasebiyle açık art - tırmaya vaz'ına karar verilen Yedi - kulede Çırağı Hasan mahallesi Hacıkadın caddesinde atik 77, 79, cedit 83, 85 elyevm arsa ile bir bap hama - mın on iki hisse itibariyle beş hissesi ve mezkûr hamam derununa cari iki masura mailezizin nısıf hissesi ve yine ayni mahal ve caddede atik 81, 80 mükerrer cedit 87, 87 - 1 No. lı ma oda ahırı müştemil bir kıt'a bostanın on iki hisse itibariyle beş hissesi açık arttırmaya vaz'edilmiştir.

Cedit 87, 85 No. lı mahallin hudu - du: Tapu kaydına nazaran, sağ ve arka tarafı Ramiz ve ömer ve hissedarların bostanı sol tarafı Ramiz vesai - renin hane ve arsası cephesi yol ile mahduttur.

Cedit 87, 87 - 1 No. lu mahallin hududu: Tapu kaydına nazaran sağ tarafı Tabip vereseleri ve bazan süpürgeci Ahmet menzilleri sol tarafı Hakkı ve Habib vesairenin bostanı Arkası Demirci Ağop ve Cinanaki vesairenin menzil ve bahçeleri ve tarafı erbaı tariki âm ile mahduttur.

Cedit 83, 85 No. lu mahallin mesa - hası (1320) metre murabbaıdır. Yeminli üç ehli vukuf tarafından tamamına (5000) lira kıymet takdir edilmiştir.

Cedit 87, 87 - 1 No. lu mahallin mesahası (5490) metre murabbaı olup yeminli üç ehli vukuf tarafından tamamına (2400) lira kıymet takdir edilmiştir.

EVSAFI:

Cedit 83, 85 No. lu mahal bir arsa ile ittisalinde Hacıkadın hamamı namiyle maruf hamam olup ahşap camekân bir kapıdan içeri girilir. Zemin mermer taşlı üzerinde havuz ve açık peyke mahalleri ve zeminden mürtefi soyunma yerleri ve ayrıca camekânla kapalı soyunma mahalleri vardır. Merdivenle çıkılan katında cephesi camekânlı soyunma mahalli olup bu kısım ahşaptır. Dahilî kısmında bir soğukluk mahal ve ikişer kurnalı iki adet hücre ile iki kurnalı yıkanma mahalli ve helâları mevcut olup buradan asıl iç kısma girilir. Bu kısımda on kurnalı yıkanma yerleri vardır. İki masura mailezizi olup elektrik tesisatı mevcuttur. Arka tarafında bir külhan yeri ve bir su hazinesi ve kurunma mahalli vardır. Bu kısmın arka pencereleri ve demirden parmaklığı vardır. İnşaatı ahşaptır. Ayrıca suyun sevkini temin eden bir motör dairesi vardır.

Cedit 87, 87 - 1 No. ma kulübe bostanın evsafı:

Derununda meyva ağaçları olup üzeri alaturka kiremitli ve halen harap bir halde iki odadan ibaret kulübe vardır.

Cephedeki kısım duvar ve çift ka - natlı ahşap bostan kapısı ile mahduttur. Bostan mezru olup 7 - 1 - 937 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede birinci arttırması icra edilecektir. Arttırma bedeli kıymeti muhammenenin yüzde 75 ini bulduğu takdirde müşterisi üzerinde bırakılacaktır. Aksi takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün müddet - le temdit edilerek 22 - 1 - 937 tarihine müsadif cuma günü saat 14 ten 16-ya kadar keza dairemizde yapılacak ikinci arttırmasında arttırma bedeli kıymet muhammenenin yüzde 75 ini bulmadığı takdirde satış 2280 No. lu kanun ahkâmına tevfikan geri bıra - kılır. Satış peşindir. Arttırmaya iştirak etmek istiyenlerin kıymeti mu - hammenenin yüzde 7,5 nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu hâmil bulunmaları lâzımdır. Hakları tapu sicili ile sabit olmıyan ipotekli alacaklardan diğer alâkadaranın ve irtifak hakkın sahiplerinin bu haklarını ve hususiyle faiz ve mesarife dair olan iddialarını ev - rakı müsbiteleriyle birlikte ilân tarihinden itibaren nihayet 20 gün zarfında birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır Aksi takdirde hakları tapu sicili ile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi tenviriye ve tanzifiyeden mütevellit belediye rüsumu ve vakıf icaresi bedeli müzayededen tenzil olunur. 20 senelik vakıf icaresi taviz bedeli müşteriye aittir. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 10 - 12 - 936 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık bulundurulacak arttırma şartnamesi ile 934 - 6825 No. lı dosyaya müracatla mezkûr dosyada mevcut vesaiki görebilmeleri ilân olunur.

(28012)

TİFOBİL

Dr. İHSAN SAMİ

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için ağızdan alınan tifo haplarıdır. Hiç rahatsızlık vermez. Herkes alabilir. Kutusu 55 kuruş

Bahçe meraklılarına

Esaslı büyük koleksiyon fidanlar[...]dan kamelyalar, arokarya, kenta[...] niks manolyalar, draçenya, salon [...] şillikleri, çam fidanları, Avrupa [...]leri, forme meyva ağaçları, katme[...] leylâklar, yaprağı döken ve dökmiy[...] fidanlar kaktoslar ve saire Ortakö[...] de Ankara bahçesinde Vasilde bula[...]bilirsiniz.

Kataloğ gönderilir

KİREÇLİK KÖMÜR MADENLERİ TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:

Şirketimiz idare meclisi, esas mu[...]kavelenamenin 17 nci maddesine is[...]naden sermayei şirketin henüz te[...]ye edilmemiş bulunan üçte iki kısmı[...]nın hissedarlardan def'aten tahsil[...] karar vermiştir.

Hissedarlarımızın işbu mebali[...] 10 - 1 - 937 tarihine kadar şirkete t[...]diye etmeleri ve aksi takdirde es[...] mukavelenamenin on sekizinci ma[...]desi hükümlerinin tatbik edileceği [...]lân olunur.

İstanbul beşinci icra memurluğun[...]dan: Yeminli üç ehli vukuf tarafın[...]dan tamamına 1475 lira kıymet ta[...]dir edilen Kartalda Maltepede Y[...] caddesinde 257 - 96, 98 No. lı bir b[...] hane yeri ile mülkün tamamı ve diğ[...] bir bap hane 2638 sehim itibari[...] 2180 sehimi açık arttırmaya vaz'edi[...]miş olduğundan 4 - 1 - 937 tarih[...] müsadif pazartesi gün saat 14 ten [...]ya kadar dairede birinci arttırm[...] icra edilecektir.

Arttırma bedeli kıymeti muham[...]menin yüzde 75 ini bulduğu takdir[...] müşterisi üzerinde bırakılacaktır. A[...]si takdirde en son arttıranın taahh[...]dü baki kalmak üzere arttırma [...] gün müddetle temdit edilerek 20 - 1 - 937 tarihine müsadif çarşamba gü[...] saat 14 ten 16 ya kadar keza dair[...]mizde yapılacak ikinici arttırma[...] arttırma bedeli kıymeti muhamme[...]nenin yüzde 75 ini bulmadığı takdir[...]de satış 2280 No. lı kanun ahkâm[...]na tevfikan geri bırakılır. Satış pe[...]şindir. Arttırmaya iştirak etmek is[...]yenlerin kıymeti muhammene[...] yüzde 7,5 nisbetinde pek akçesi ve[...] millî bir bankanın teminat mektub[...]nu hâmil bulunmaları lâzımdır. Ha[...]ları tapu sicili ile sabit olmıyan ip[...]tekli alacaklarda diğer alâkadara[...] ve irtifak hakkı sahiplerinin bu ha[...]larını ve hususiyle faiz ve mesar[...] dair olan iddialarını evrakı müsbit[...]leriyle birlikte ilân tarihinden itiba[...]ren nihayet 20 gün zarfında birlik[...] dairemize bildirmeleri lâzımdır. Ak[...] takdirde hakları tapu sicili ile sabi[...] olmıyanlar satış bedelinin paylaşma[...]sından hariç kalırlar. Müterak[...] vergi tenviriye tanzifiyeden müte[...]lit belediye rüsumu ve vakıf icar[...] bedeli müzayededen tenzil olunur. [...] senelik vakıf icaresi müşteriye ait[...] Daha fazla malûmat almak istiyen[...] 14 - 12 - 36 tarihinden itibaren he[...] kesin görebilmesi için dairede aç[...] bulundurulacak arttırma şartname[...]le 934 - 2086 No. lı dosyaya müra[...]atla mezkûr dosyaya mevcut vesa[...] görebilecekleri ilân olunur. (28008)

İstanbul mahkemei asliye üçün[...] hukuk dairesinden: Nisim Benyaş[...] vekili avukat Leon Amaracinin Ka[...]dıköyünde Rasimpaşa mahallesin[...] Raşitefendi sokak 54 No. lı hane[...] ikamet etmekte olan Samuel Avik[...] kızı Fifi aleyhine açtığı 936 - 11[...] No. da kayıtlı boşanma davası arz[...] hali müddeialeyha tebliğ edilmek [...] tenilmiş ise de ikametgâhını terk[...] Amerikaya gittiği ve halen Ameri[...]nın neresinde ikamet etmekte old[...]ğunun meçhul bulunduğu gerek m[...]başir meşruhatından ve gerekse E[...]niyet direktörlüğünce yapılan tahk[...]kattan anlaşılmış olmasına mebni h[...]kuk usul muhakemeleri kanunu[...] 141 ve 142 inci maddeleri mucib[...] keyfiyetin bir ay müddetle ilânına [...] Fifinin işbu müddet zarfında m[...]kemeye müracaatla dava arzuhal[...] tebellüğ ve on gün zarfında cevap [...] mesi lüzumuna karar verilmiş old[...] tebliğ makamına kaim olmak [...] ilân olunur (27998)

Venüs GİBİ GÜZEL OLMAK İSTİYORSANIZ DAİMA:

VENÜS KREMİ
VENÜS PUDRASI
VENÜS ALLIĞI
VENÜS RUJU
VENÜS RİMELİ
VENÜS SÜRMESİ
VENÜS BRİYANTİNİ
VENÜS ESANSI
VENÜS KOLONYASI
VENÜS TUVALET SABUNU
VENÜS GLİSERİNLİ SABUNU

KULLANINIZ!

VENÜS MÜSTAHZARATI NAM VE ŞÖHRETİNİ SÖZLE DEĞİL, MALINI BÜTÜN DÜNYAYA BEĞENDİRMEK SURETİLE İSBAT EDEN ŞAYANI İTİMAT, YEGANE MARKADIR. UMUMÎ DEPOSU: EVLİYAZADE NUREDDİN ECZA ALÂT VE İTRİYAT DEPOSU — İSTANBUL

KİNOPRİN kaşeleri HER YERDE 7½ KURUŞ
BAŞ. DİŞ. ROMATİZMA AĞRILARİLE. GRİP VE NEZLEYE KARŞI BİRİCİK İLAÇTIR

Türk Hava Kurumu Büyük Piyangosu

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir. 2. ci keşide 11 Birincikânun 936 dadır.

Büyük ikramiye

40.000 Liradır.

Ayrıca: 15.000. 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

DIKKAT:

Bilet alan herkes 7 Birincikânun 936 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır.

Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakıt olur...

MÜNİR NURETTİN

İlk defa Odeon plâklarında

No. 270900

Uşak Şarkı — Delisin Deli Gönlüm
Uşak Şarkı — O benim son eşimdi

Satışa çıkarılmıştır.

Denizyolları işletmesi Müdürlüğünden:

KARADENİZ POSTALARI.

8 İlkkânundan itibaren Karadeniz Yolu postaları değişecektir. Bu tarihten itibaren postalar İstanbuldan PAZAR, SALI ve PERŞEMBE günleri kalkacaklardır.

PAZAR postası saat 12 de kalkacak ve gidişte Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Gireson, Trabzon ve Rize'ye uğrıyarak Hopa'ya kadar gidecek ve dönüşte bu iskelelere ilâveten Pazar'a uğrıyacaktır.

SALI postası saat 12 de kalkacak ve gidişte İnebolu, Gerze Samsun, Ünye, Fatsa, Ordu, Gireson, Görele, Trabzon ve Rize'ye uğrıyarak Hopa'ya kadar gidecek ve dönüşte bu iskelelere ilâveten Sürmene, Akçaabat ve Sinob'a uğrıyacaktır.

PERŞEMBE postası saat 16 da kalkacak ve gidişte Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Sinop, Samsun, Ünye, Fatsa, Ordu, Gireson, Tirebolu, Vakfıkebir ve Trabzon'a uğrıyarak Rize'ye kadar gidecek ve dönüşte bu iskelelere ilâveten Of'a uğrıyacak fakat Sinab'a uğramıyacaktır.

Muvakkat Dördüncü Postalar CUMARTESİ günleri saat 12 de kalkacak ve gidişte İnebolu, Samsun ve Ordu'ya uğrıyarak Trabzon'a kadar gidecek ve dönüşte bu iskelelere ilâveten Gireson'a uğrıyacaktır. "3391"

Devlet Demiryolları ve limanları İşletme U. idaresi ilânları

Muhammen bedeli 297016.— lira olan lokomotif bakır ocakları ve sair bakır aksam 18/1/1937 Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 15630 lira 64 kuruşluk muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, resmî gazetenin 7/5/1936 g. 3297 No lı nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler (1485) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (3292)

Konya Vilâyeti iskân Müdürlüğünden:

Akşehir ve Çumra Kazalarında yaptırılacak göçmen evleri için muktazi ve şartnamesinde cinsi ve eb'at ve miktarı yazılı (2912) metre mikâbı ve (690) desimetre mikâbı mamul kerestenin 19.12.933 tarih ve 2/3711 sayılı Vekiller Heyeti kararına tevfikan Birincikânun 936 ayının 10 uncu Perşembe günü saat 14 de Konya İskân Müdürlüğündeki İskân Komisyonunda pazarlık suretile ihalesi aşağıdaki şerait dairesinde yapılacaktır.

1 — Keresteler Beyşehir kazasının (Anamas) Ormanlarından orman resmi hükûmete ait olmak üzere gösterilecek maktadan kesilecektir.

2 — Keresteler Haziran 937 ayının 15 ine kadar tamamen teslim edilmış olacaktır.

3 — Kerestelerin (1845) metre mikâbı (590) desimetre mikâbı Akşehir (1067) metre mikâbı (100) desimetre mikâbı Çumra istasyonunda hükûmetçe gösterilecek depolara nakil ve teslim olunacaktır.

4 — Kerestelerin cins ve eb'adını ve miktarını ve hangi tarihe kadar ve ne gibi şartlar dahilinde imal ve ihzar ve teslim edeceklerini ve buna müteallik hususatı gösteren şartname (Ankarada İskân Umum Müdürlüğünde ve Konya ve İstanbul İskân Müdürlüklerinde) mevcut olup talipler mezkûr dairelere müracaatla şartnameyi görebilirler.

5 — Talipler kerestenin muhammen kıymetine nazaran % 15 nisbetinde teminatı kat'iye akçası depozito etmeğe mecburdurlar.

6 — Kat'î ihale günü muayyen olan saatten bir saat evveline kadar talipler teminatları ile birlikte ya bizzat veya vekilleri vasıtasile eksiltmeye iştirak edebilecekleri ilân olunur. (3355)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden

1 — Şartnamesi mucibince 5,000 kilo vakum yağı pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 5/12/936 tarihine rastlıyan Cumartesi günü saat 11 de Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. "3184,,

Ziraat Vekâleti Satınalma Komisyonundan:

1 — Kayseri Yonca deneme ve Yonca Tohumu temizleme İstasyonu için kapalı zarf usuliyle bir adet Yonca Tohumu temizleme makinesi satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli 6000 lira teminat 450 liradır.

3 — Eksiltme 14/12/936 Pazartesi günü 15 de Vekâlet binasında yapılacaktır.

4 — Şartnameler Ziraat Vekâleti Satınalma Komisyonundan İstanbulda Ziraat Müdürlüğünden parasız olarak verilir.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını teminatlarile birlikte muayyen günde 2490 sayılı kanunun 2 inci ve 3 üncü maddelerinde zikredilen vesikalarla eksiltme saatinden bir saat önceye kadar Komisyona vermeleri lâzımdır.

(1936) "3306"

İstanbul Belediyesi İlânları

	Senelik muhammen kirası Lira	İlk teminatı Lira
Kapalıçarşıda Yarım Taşhan sokağında 1 No.lı kâgir dükkan	12	0,90
Kadıköy hal binasında 25/5 No.lı dükkân.	120	9,00

Yukarıda semti senelik muhammen kiralarile teminatları yazılı olan mahaller teslim tarihinden itibaren 937 veya 938 - 939 seneleri Mayıs sonuna kadar kiraya verilmek üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuşlardır. Şartnameleri Levazım Müdürlüğünde görülebilir. Istekliler hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 8/12/936 salı günü saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar.

(1) (3190)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Satılık Emlâk

Değeri Lira	Pey parası Lira K.		
315	39	22	65 Mahmut p: Mahmutpaşa mahallesinde Nuruosmaniyenin Çarşıkapı caddesinde 22 No.lı elyevm kahvecinin işgalinde bulunan dükkânın yarım hissesi. 5761
123	51	9	30 „ : Mahmutpaşa mahallesinde Nuruosmaniye'nin Vezirhanı caddesinde elyevm camcının işgalinde bulunan 53 No.lı dükkânın 1/6 hissesi. 5936.
133	55	10	00 Çarşı : Çarşı mahallesinde ve içinde Çuhacıhanı üst katta 5 No.lı odanın yarım hissesi. 161.
161	68	12	10 Mahmut p: Dayahatun mahallesinde Mahmutpaşa yokuşunda Kürkçühan alt katta 17 No.lı odanın 3/5 hissesi. 2604.
230	13	17	30 Gedikpaşa : Çadırcıahmetçelebi mahallesinde Gedikpaşa caddesinde Aynalı fırın sırasında 78 No.lı dükkânın yarım hissesi. 3783.
62	74	4	75 Tahtakale : Eski Yavaşçaşahin yeni Tahtakale mahallesinde Uzunçarşı caddesinde Tomruk sokağında eski 139 yeni 264/2 No.lı odası olan bodrumlu dükkânın 12/420 hissesi.

ma günü saat 15 te Komisyonda yapılacaktır. İsteklilerin Mahlûlât kalemine gelmeleri. (2822)

Yukarıda yazılı mallar satılmak üzere 31 gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur. İhalesi 11/12/936 Cu-

EMLÂK VE TİCARET TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:

İstanbul vilâyetinde Mahmutpaşada Mehmetpaşa hanı 1 inci katında 5 No. lu mahalli ikametgâhı tüccari ittihaz ederek esas mukavelesinde yazılı mevad ile iştigal eden ve ticaret ve sanayi odasında 16096 numarasında mukayyet ve (Emlâk ve Ticaret Türk Anonim Şirketi) ünvanı tüccarisini haiz bulunan Anonim Şirketinin 2279 No. lu kanun mucibince almış olduğu ödünç para verme beyannamesini şirketimizce ziyaa uğradığından hükmü olmamak üzere kefiyet ilân olunur.

Bütün kremlerin içinde birinci olan ve daima birinci kalan Krem Pertev oldu. Bu, Krem Pertevin her zaman pek büyük bir itina ile ihzarından başka bir şey değildir. Krem Pertevin terkibine (gayri saf) hiçbir madde giremez.

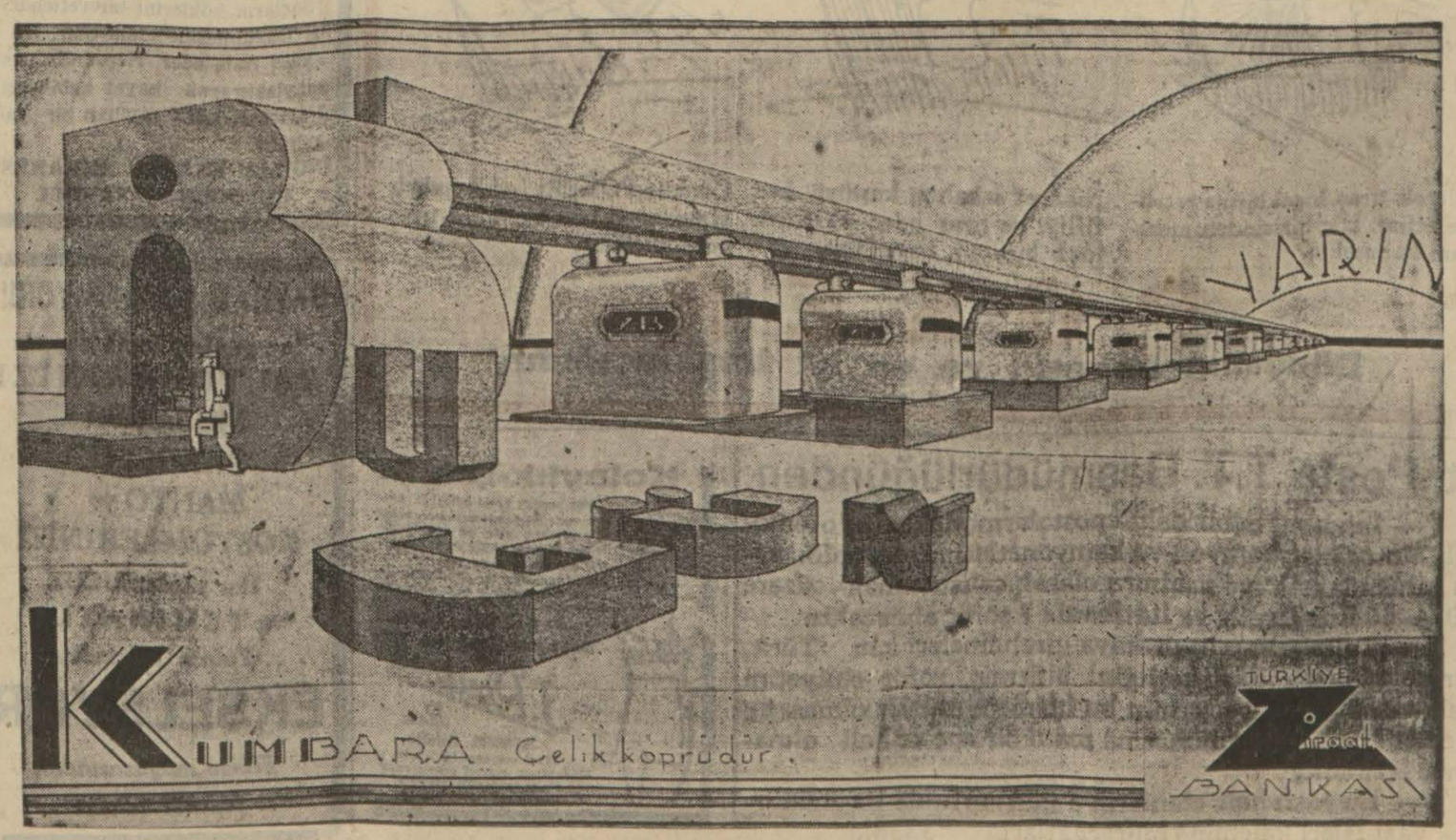

DÖNÜP DOLAŞIP
ALACAĞIN RADYO RCA OLACAKTIR

O. T. T. A. Ş. Beyoğlu İstiklâl caddesi, Tokatlıyan Karşısında
ve BOURLA BİRADERLER Mağazalarında, Ankara, İstanbul, Beyoğlu, İzmir

RCA

1937 Saatli Maarif Duvar Takvimleri Çıktı.

Taklitleri çıkmıştır. Taklitlerini almamak için dikkat etmelidir.
Her türlü malûmatı, vakitleri, saatleri, mevsimleri, hava değişikliklerini, fırtınaları, arabi rumî ayları, tarihi vakaları, darbımeselleri, manileri, hikâye ve lâtifeleri havi.
Umumun rağbetini kazanan bu Takvimlerin taklitleri çıkmıştır. Aldanmamak için (SAATLİ MAARİF TAKVİMİ) adına ve (SAAT) resmine dikkat etmelidir. Merkezi: İstanbul Maarif Kitaphanesidir.

Öksürenlere: **Katran Hakkı Ekrem**

Birçok tıraş bıçaklarını tecrübe ettim. Hiç birisinden memnun kalmadım.

Nihayet sakalımı kuştüyü hafifliği ile tıraş eden POKER tırak bıçağını beğendim.

Çünkü: POKER; cildi tahriş etmeden çabuk ve rahat tıraş eden bıçaktır.

POKER

Dünyanın en eski ve en iyi traş bıçağıdır.

KANZUK
Saç eksiri

COMOGENE

Saçların köklerini kuvvetlendirir. Dökülmesine mani olur. Kepekleri izale eder. Neşvünümasını kolaylaştırarak hayat kabiliyetini arttırır. Lâtif rayihalı bir saç eksiridir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Her nevi klişe işleri ucuz, iyi ve çabuk yapılır.
Klişelerinizi **TAN** da yaptırınız

BAYRAM YAKLAŞIYOR!!

Son günlere bırakmayınız
PALTOLARINIZI
MUŞAMBA
PARDESÜ
MANTO ve
KOSTÜMLERİNİZİ
Her yerden UCUZ
ve TEMİNATLI
.... Yalnız Galatada ..

EKSELSYOR

Elbise mağazasından .. .. tedarik ediniz.

Tenvirat reçetesi No. 3

Şimdi Osram D ampullerinde aydınlık kuvveti Dekalumen ile, az sarfiyat teminatı ile Vat ile gösterilmektedir. Çalışılan bir masa için 65 (DLm) lik bir Osram D ampulu iktiza eder.

Dekalumenli

OSRAM-D

ampulunda asgarî sarfiyat Vat ile gösterilmiştir

İst. Posta T.T. Başmüdürlüğünden:

1 — İstanbul Şehir dahili postalarını nakleden otomobil, Motosiklet kamyon ve kamyonetlerimizde, şoför aynı zamanda nakliye memuru olarak çalıştırılmak üzere 50 — 60 lira ücretle ve İmtihanla 7 şoför alınacaktır.

2 — Taliplerin müsabakaya girebilmeleri için Türk, Ortaokul mezunu, Askerliğini bitirmiş, şoför ehliyetini haiz ve sıhhî vaziyetlerinin bu hizmete müsait olması ve Devlet Hizmetine alınmasına mâni bir suç ve hali olmaması lâzımdır.

3 — Bu vasfı haiz olanların 5 gün zarfında Başmüdürlük yazı İşleri kalemine müracaatları. "3336,,

Kolaylık-Şıklık

Her şeyden evvel kolaylığı arayan spor meraklısı Bayanlar, onlar için yapılmış olan bu sentör-kûlotları giyerek şıklığı da temin etmiş olurlar. Hututu inceltir. Vücudun tenasübünü düzeltir ve en şedid hareketlerde bile kat'iyyen kaymaz.

Fiyatı: 7 1/2 liradan itibaren.
Satış yeri yalnız : 42

J. Roussel
Paris

İSTANBUL, Beyoğlu
- Tünel meydanı 12 No.lu.
Mağazamızı ziyaret ediniz veya 13 No.lu tarifemizi isteyiniz.
Fiyatlarımızda büyük tenzilât.

Sahibi: Ahmet Emin YALMAN - Umumî Neşriyatı idare eden: S. SALİH
Gazetecilik ve Neşriyat Türk Limitet Şirketi. Basıldığı yer TAN matbaası